ಮದಿಪು

60 2012

ಬೊಂತೆಲ್-ಜಾರ್ದೆ-ಪೆರಾರ್ದೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಅಕಾಡೆಮಿ ಹಾಗೂ ಭಗತ್‌ಸಿಂಗ್ ಸೇವಾ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ(ರಿ.) ತೊಕ್ಕೊಟ್ಟು ಸಹಯೋಗದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ರಾಗಸ್ಪಂದನ(ರಿ.) ಮಂಗಳೂರು ವತಿಡ್ದ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ಜಾವಡಿಡ್
ಸೋಮಶೇಖರ್ ಪುತ್ರನ್ ಪುಸ್ತಕ ಬಿಡುಗಡೆ ಹಾಗೂ ತುಳು ಪದಕುಲೆ ಗೊಂಬಿಲ್

ತುಳುವೆರೆಂಕುಲು ಬೋಳೂರು ಸಹಯೋಗದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಡು
'ಬಲಿಯೇಂದ್ರ ಪರ್ಬ'

ಮದಿಪು

ಮುಡಿ - 60

ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕೆರ್

ಉಮಾನಾಥ ಎ. ಕೋಟ್ಯಾನ್

ಸಂಪಾದಕೆರ್

ಜಗನ್ನಾಥ ಶೆಟ್ಟಿ ಬಾಳ

ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಸಂಪಾದಕೆರ್

ಚಂದ್ರಹಾಸ ರೈ ಬಿ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಕಾರ

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಮಹಾನಗರಪಾಲಿಕೆ ಕಟ್ಟಡ, ಲಾಲ್‌ಬಾಗ್
ಮಂಗಳೂರು - 575 003
ದೂರವಾಣಿ / ಫ್ಯಾಕ್ಸ್: 0824-2459389
email : tulu.academy@yahoo.co.in

MADIPU

A quarterly on Tulu Language, Literature and Culture, published by Karnataka Tulu Sahitya Academy, Lalbagh, Mangalore -3. ✆ : 2459389.

Chief Editor	:	Umanatha A. Kotiyan
Editor	:	Jagannatha Shetty Bala ✆ : 9845013546
Managing Editor	:	Chandrahasa Rai B.
Pages	:	64 + 4
Vol.	:	13 - 60
ಬೆಲೆ	:	ರೂ. 15/-
ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ	:	ರೂ. 50/-
ಆಜೀವ ಚಂದಾ	:	ರೂ. 500/-
ರಕ್ಷಾಪುಟ ವಿನ್ಯಾಸ	:	ದಿಗಂತ ಮುದ್ರಣ ಲಿ.
ಮುದ್ರಣ	:	ದಿಗಂತ ಮುದ್ರಣ ಲಿ. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರಾಂಗಣ, ಯೆಯ್ಯಾಡಿ ಮಂಗಳೂರು - 575 008

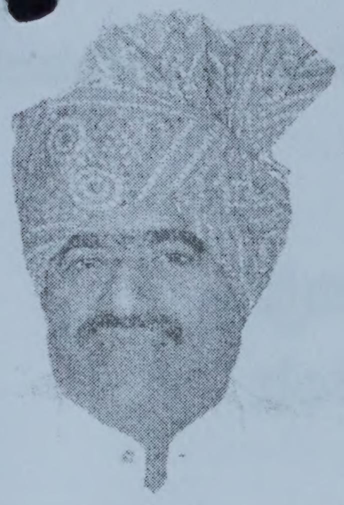

ಗುರ್ಕಾರ್ರೆ ನುಡಿ

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಗುರ್ಕಾರ ಪಟ್ಟೊಗು ಕೋಡೆದ ದಿನೊಕ್ಕು ಪಂಡ 12-12-2012 ಕ್ಕ್ ಒಂಜಿ ವರ್ಸ ದಿಂಜಿಡ್. ಮುನ್ನೂತ್ತ ಅಜ್ಜಿಪತ್ತೈನ ದಿನತ್ತ ಎಂಕಲ್ನ ತೋಂಗೆದ ನಡಕೆ ಒಲ್ಪಲಾ ದಂಟಂದೆ ಪೋತುಡುಂದಾಂಡ ಅಯಿಕ್ಕ್ ಕೈತಾಂಗ್ ಆಯಿನಕುಲು ತುಳುನಾಡ್ದ ಬಿರ್ಸಾದಿಗೆದ ತುಳುವೆರ್. ಅಧಿಕಾರ ಪನ್ಪಿನವು ಯೇತ್ ದಿನತ್ತಂದ್ ಪನರೆ ಬಲ್ಲಿ. ಆಂಡ ಯೇತ್ ದಿನೊಟ್ಟು ಎಂಚಿನ ಆಂಡ್ ಪಂಡ್ದ್ ತೋಜಾವುನ ಅಧಿಕಾರದ ಗುಟ್ಟು, ತುಳುವೆರೆನ ಯೇನಿ ಕಾಲದ ಒಂಜಿ ಅಂಗಲಪ್ಪು ಪಂಡ ಸಂವಿಧಾನದ 8ನೇ ಪರಿಚ್ಚೇದೊಗು ತುಳು ಸೇರೊಡಾಯಿನ, ಬೊಕ್ಕ ಶಾಲೆ ಕಾಲೇಜಿಲೆಡ್ ಜೋಕುಲೆನ ಬೂಕುಲೆಡ್ ತುಳು ಸೇರುನ, ಅಂಚೆನೇ ಓಲೋಲು ಬುಡಿ ಒಕ್ಕೆಲ್ದ ಲೆಕ್ಕ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಕುರುವೆ ಸಂತೆ ಸರಕಾರಿ ಕಚೇರಿಲೆಡ್ ಒಕ್ಕೆಲ್ ಪೋಪಿನ ಉಂತೊಡು ತುಳುಕ್ಕಾಯಿನ ಒಂಜಿ ಕೊಟ್ಯ ಬೋಡು. ಆ ಅಂಗಲಪ್ಪುಗು ತನುವಾತ್ಂಡ್. ತುಳು ಭವನದ ಬೇಲೆ ಜೋರುಡು ನಡತೊಂದುಂಡು. ಶಾಲೆದ ಜೋಕುಲೆಗ್ ತುಳುತ್ತ ಅಭಿಮಾನ ಬೈದ್ಂಡ್. ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕೊಲೆಡ್ ತುಳು ಸೇರ್ದ್ಂಡ್. ಸಂವಿಧಾನದ 8ನೇ ಪರಿಚ್ಚೇದೊಗು ತುಳು ಸೇರುನ ದಿನ ಎಚ್ಚ ದೂರ ಇಜ್ಜಿಂದ್ ತೋಜುಂಡು. ದಾಯೆ ಪಂಡ ಎಲ್ಲಂಜಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ 23ನೇ ತಾರೀಕ್ದಾನಿ ಅಯಿಕ್ಕಾತ್ರನೇ ಬಂಟ್ವಾಳದ

ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರೊಡು ಒಂಜಿ ಕಮ್ಮಟ ನಡಪರೆ ಉಂಡು. 8ನೇ ಪರಿಚ್ಚೇದೊಗು ತುಳು ಸೇರುನ ಸಾಧ್ಯತೆ ಬೊಕ್ಕ ಸವಾಲ್ ಪನ್ಪಿನನೇ ಆಯಿತ ವಿಷಯ.

ಎಂಕುಲು ಅಕಾಡೆಮಿದ ಪುಡಿಬಲ್ಲ್ ಪತಿ ಬೊಕ್ಕ ದಾದ ಮಾತ ಬೇಲೆ ಆವೊಂದುಂಡುಂದು ನಿಕ್ಲೆಗ್ ತೆರೀದುಂಡು. ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಮಾತ್ರತ್ತ್ ಪಿದಯಿ ರಾಜ್ಯೊಗು ಪೋದುಲಾ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಲೆಗ್ ಸೇರಿಗೆದ ಸೇಜಿಪಾಲ್ ಕೊರ್ದು ತುಳುತ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಆಪುಂಡು. ಅಕಾಡೆಮಿದ ಚಾವಡಿಡ್ ಚಾವಡಿ ಕೂಟ ತಮ್ಮನದ ಮಾನಾದಿಗೆ ನಡತೊಂದುಂಡು. ನಮ್ಮ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ ನನದ ಬಲಪು ತುಳು ಬೊಳ್ಳಿಲೆನ್ ಮೆಂಜಾವುನ. ಆಯಿಕ್ಕಾತ್ರ ಉಡುಪಿಡ್, ಶಿರ್ವಡ್, ಬೆಳ್ಳಾರೆಡ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ವಿಷಯೊಡು ಕಮ್ಮಟ ನಡಪಾದ್ ಕೊಪ್ರ್ಪುಂಡು ಕೊರೊಂದುಂಡು. ದಯ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ದೂರೊಡುಂತೊಂದು ನೆರಡೆ. ಅಕಾಡೆಮಿದ ಚಾವಡಿಗ್ ಬಲೆ ಬೆಲ್ಲಾ ನೀರ್‌ದ ಮಾನಾದಿಗೆ ದೆತೊನ್ಲೆ. ಮೋನೆ ತೂದೇ ಸರೀ ನೆರ್ಲೆ ಎಂಕ್ಲೆನ್ ಸರಿತಾದಿಡ್ ನಡಪಾಲೆ.

ಈ ಮದಿಪುದೊಟ್ಟುಗು ಪನೊಡಾಯಿನ ಸೊಲ್ಮೆದ ನುಡಿ ಪಂಡ ಮೋಕೆದ ಸಮಸ್ತ ತುಳುವೆರೆಗ್ ತತ್ತ್‌ದ್ ಪೋಯಿನಲ್ಪ ಎಂಕ್ ಕೆಬಿ ಪಾತೆರ ಪಂಡ್ದ್ ಸರಿ ಮಲ್ಪುನ ಸದಸ್ಯೆರೆಗ್, ಎಂಕ್ ಸಕಾಯ ಕೊರ್ಪಿನ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಚಂದ್ರಹಾಸ ರೈ ಕ್ಲೆಗ್ ಮದಿಪುಗು ಪೊರ್ಲುರ್ ಕೂಡಾದಿನ ಜಗ್ಗಣ್ಣಗ್ ಅಂಚೆನೆ ಅಚ್ಚಿದ ಮನೆತ್ತ ಗುರ್ಕಾರ್ಲೆಗ್ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಚಾವಡಿಡ್ ಬೆನ್ಪಿ ಜವನೆರೆಗ್ ಸೊಲ್ಮೆದ ನುಡಿಟ್ಟ್ ಮದಿಪುಗು ಬೊಟ್ಟ ದೀಪೆ.

ಉಮಾನಾಥ. ಎ. ಕೋಟ್ಯಾನ್
ಗುರ್ಕಾರ್ರ್
ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಪೋಡಿಗೆಡ್ ತುಂಬೊಂದಿ ಪುದೆನ್ ಸಂತೋಸೊಡು ಜಾವೊಂದುಲ್ಲೆ

ಸೊಲ್ಮೆಲು ತುಳು ಬಂಧುಲೆ,

ಮದಿಪುಗು ಪೊಸಪೊಸ ರೂಪ ಕೊರೊಡು, ಅವೆತ್ತ ಚಿಂತನೆಗ್‌ಲಾ ಮಸ್ತ್ ಮೋನೆ ಬೋಡು ಪನ್ಪಿ ಉದ್ದೇಶೊಡು ಬೇತೆಬೇತೆ ಸಂಪಾದಕೆರ್ನ ಕೈಟ್ ಅವು ಒರು ಪಡೆವೊಡು ಪನ್ಪಿ ಆಸೆ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದವು. ಅಂಚಾದ್ ಒಂಜಿ ವರ್ಸೊ ಅವಧಿಗ್ ಮದಿಪುದ ಸಂಪಾದಕೆ ಆಪಿನ ಅವಕಾಶ ಎಂಕ್ ತಿಕ್ಕ್‌ದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಸುರುಕು ಎಂಕ್ ಈ ಪುದೆನ್ ತುಂಬೊನ್ನಗ ಮಸ್ತ್ ಪೋಡಿಗೆ ಆದಿತ್ತಿನೆನ್ ಯಾನ್ ನಿಕ್ಲೆಗ್ ತಿಳಿಸಾದಿತ್ತೆ. ಆಂಡ ದಿನ ಕರಿಲೆಕ್ಕನೇ ಪೋಡಿಗೆ ಕರವೊಂದು ಪೋಂಡು, ಉಮೇದ್ ಮೂಡೊಂದ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚಾದ್ ನಾಲ್ ಸಂಚಿಕೆದ ಬೇಲೆನ್ ಪೊರ್ಲುಡು ಮಲ್ಪುನ ಶಕ್ತಿ ತಿಕ್ಕ್‌ಂಡ್.

ಯಾನ್ ಈ ನಾಲ್ ಸಂಚಿಕೆಲೆಡ್ ಪೊಸ ಪೊಸ ಬರುವುಗಾರೆರೆಗ್ ಅವಕಾಶ ಕೊರ್ತೆ. ಪೊಸ ಬರವು ಗಾರೆರೆಗ್ ಅವಕಾಶ ಕೊರ್ತಿನೆಡ್ದಾದ್ ಪೊಸ ರೀತಿದ ಬರವುಲು ಮದಿಪುಡು ಮೂಡ್ದ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಅಯಿತ್ತ ಘನಸ್ಥಿಕೆ ಬೊಕ್ಕಲಾತ್ ಹೆಚ್ಚಿಂಡ್‌ಂದ್ ಪಂಡಲಾ ತಪ್ಪಾವಂದ್. ಮದಿಪುದ ರೂಪಲಾ ಒಂತೆ ಬದಲಾಂಡ್. ಮದಿಪುಡು ಬರವುದೊಟ್ಟುಗು ಚಿತ್ರ ಅಚ್ಚಿ ಮಲ್ಪೆರೆಲಾ ಯಾನ್ ಸುರು ಮಲ್ತೆ. ಒಟ್ಟು ಬದಲಾವಣೆಲೆಗ್ ಮಸ್ತ್ ಕಡೆಡ್ದ್ ಎಡ್ಡೆಪ್ಪು ಕೇಂಡೆ, ಒಟ್ಟುಗೆ ಅವುಲೋ-ಮೂಲೋ ಕೆಲವೆರ್ ಯಾನ್ ದೀತಿನ ಪಜ್ಜೆ ಸರಿಯತ್ತ್‌ಂದ್ ಪಂಡಿನಕುಲುಲಾ ಉಲ್ಲೆರ್. ಮಾತೆರೆಡ್ದ್‌ಲಾ ಎಡ್ಡೆ ಕೇನುನವು ಏರೆಗ್ಲಾ ತೀರಂದ್. ಆಂಡ ಎನ್ನ ಮನಸ್ ಪನೊಂದುಂಡು ಯಾನ್ ಎಡ್ಡೆ ಬೇಲೆನೇ ಮಲ್ತ್‌ದೆಂದ್. ಜವಾಬ್ದಾರಿದ ಹಿರಿಯಕುಲೆನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಲಾ ಇಂಚನೇ ಇತ್ತಿನವು ಎಂಕ್ ಮಸ್ತ್ ಸಮಾಧಾನ ಕೊರ್‌ಂಡ್. ನಮೊ ಕಿರಿಯಕುಲೆಗ್, ಪೊಸ ಬರವುಗಾರೆರೆಗ್ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊರ್‌ಜಿಂಡ ಅಕುಲು ಬುಳೆವುನೆ ಎಂಚ? ಒಟ್ಟಾರೆ ನಾಲ್ ಸಂಚಿಕೆಲೆ ಬಗ್ಗೆ ಎಡ್ಡೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬತ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಉಂದು ಎಂಕ್ ಮಸ್ತ್ ಸಮಾಧಾನೊ ಕೊರ್ತ್‌ಂಡ್.

ಯಾನ್ ಮದಿಪುದ ಸಂಪಾದಕೆ ಆದ್ ತೆರಿವೊಂದಿನ ಒಂಜಿ ಸತ್ಯ ಪಂಡ- ತುಳುಟ್ಟ್ ಬರೆಪಿನಕುಲು ಮಸ್ತ್ ಉಲ್ಲೆರ್. ಪೊಸ ಜವನೆರ್-ಜವಂದಿಲುಲಾ ತುಳುಟ್ಟು ಬರೆವೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಅಕುಲೆಗ್ ಸರಿಯಾಯಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ತಿಕ್ಕ್ಂಡ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ನನಲಾತ್ ಸಿರಿವಂತಿಕೆಗೆಡ್ ಬೆಳಗೆರೆ ಸಾಧ್ಯ. ಸುರುಸುರುಕು ಬರೆನಗ ಒಂಜಾತ್ ಎಚ್ಚಿಕಮ್ಮಿ ಆಪಿನವು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ವಾವೊಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಕವಿಲಾ, ಲೇಖಕೆಲಾ ಬರೆವೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ಪಿ ಪೊರ್ತುಡೇ ಎಡ್ಡೆ ಲೇಖಕೆ ಆದಿಪ್ಪುಜೆ. ಅಕುಲೆಗ್ ತಿಕ್ಕುನ ಅವಕಾಶ, ಪ್ರೋತ್ಸಾಹನೇ ಅಕುಲೆಗೊಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಶ್ರೀರಕ್ಷೆ. ಅಂಚಾದೇ ಯಾನ್‌ಲಾ ಪೊಸ ಬರವುಗಾರೆರೆಗ್ ಅವಕಾಶ ಕೊರ್ತಿನಿ. ಸುರೂಕೆ ಅಕ್ಲೆಗ್ ಬೇಜಾರ್ ಮಲ್ತ್ಂಡ್ ಬರೆಪಿ ಕೈಕುಲು ಪಿರ ಒರಿಯುಂಡು. ಅಂಚಾವೆರೆ ಬಲ್ಲಿ.

ಯಾನ್ ಪೋಡಿಗೆಡ್ ತುಂಬೊಂದಿನ ಪುದೆನ್ ಇತ್ತೆ ಸಂತೋಸೊಡು ಜಾವೊಂದುಲ್ಲೆ. ನೇಕ್ ಮದಿಪುದ ಓದುಗೆರಾಯಿನ ನಿಕುಲು ಮಾತೆರ್ಲಾ ಕಾರಣ. ಒಟ್ಟುಗೇ ಎಂಕ್ ಈತ್ ಮಲ್ಲ ಪುದೆನ್ ಕೊರಿನ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರಾಯಿನ ಶ್ರೀ ಉಮಾನಾಥ ಕೋಟ್ಯಾನ್, ಮಾತಾ ವಿಧೊಟುಲಾ ಸಹಾಯ ಮಲ್ತೊಂದು ಬತ್ತಿನ ಅಕಾಡೆಮಿದ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚಂದ್ರಹಾಸ್ ರೈ, ಅಕಾಡೆಮಿದ ಸದಸ್ಯೆರಾಯಿನ ಶ್ರೀ ನವನೀತ್ ಶೆಟ್ಟಿ ಕದ್ರಿ ಬೊಕ್ಕ ಮಂಜುಳಾ ಶೆಟ್ಟಿ ಮೊಕುಲೆಗ್ ಸೊಲ್ಮೆ ಸಂದಾವೆ. ಮೊಕುಲೆನ ಸಾಯೊಡ್ದಾದ್ ಯಾನ್ ಪೋಡಿಗೆಡ್ ತುಂಬೊಂದಿ ಪುದೆ ಎಂಕ್ ದುನ್ನ ಆಯಿಜಿ. ಒಂಜಿ ವರ್ಷ ಕರಿನವೇ ಗೊತ್ತಾಯಿಜಿ, ನಾಲ್ ಸಂಚಿಕೆ ಪೊರ್ಲುಡೆ ಬತ್ತ್ಂಡ್. ಅಂಚಾದ್ ಅಕ್ಲೆ ಸಾಯೋನು ಏಪಲಾ ನೆನೆಪುವೆ.

ಮದಿಪುದ ಓದುಗೆರ್ಲಾ ಎಡ್ಡೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಡ್ ಎಡ್ಡೆ-ಹಾಳ್‌ನ್ ತೆರಿಪಾವೊಂದು ಮದಿಪು ಪೊರ್ಲುಕಂಟ್‌ಡ್ ಮೂಡ್ದ್ ಬರಿಯೆರೆ ಕಾರಣರಾತೆರ್. ಎಡ್ಡೆಡ್ಡೆ ಬರವುಲೆನ್ ಕಡಪುಡ್ದು ಕೊರ್ದು ಮದಿಪುನು ಪುಡ್ಕನೆ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್, ಅಯಿತ್ತ ಪೊರ್ಲುಗು ಪೊಸ ಬೊಟ್ಟು ದೀತೆರ್. ಅಕುಲೆಗ್ಲಾ ಸೊಲ್ಮೆ ಸಂದಾವೆ. ಅತ್ತಂದೆ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ರೂಪೊಡು ಮಸ್ತ್ ಜನೊಕ್ಕುಲು ಎಂಕ್ ಬೆರಿಸಾಯ ಕೊರ್ತೆರ್. ಅಕ್ಲೆನ್ ಪೂರ ಈ ಪೊರ್ತುಡು ನೆನೆತೊಂದುಲ್ಲೆ, ಅಕುಲೆಗ್ ಸೊಲ್ಮೆ ಸಂದಾವೊಂದುಲ್ಲೆ.

ಉಂದು ಎನ್ನ ಕೈಡ್ದ್ ಒರು ಪಡೆಪುನ ಕಡೇತ ಮದಿಪು. ನನ ದುಂಬುದ ಮದಿಪು ಪೊಸ ಸಂಪಾದಕೆರ್ನ ಕೈಟ್ ನನಲಾತ್ ಪೊರ್ಲುಡು ಮೂಡ್ದು ಬರಡ್. ಮದಿಪುಗು ನಿಕ್ಲೆನ ಬೆರಿಸಾಯೊನು ಉಂದುವೇ ರೀತಿಡ್ ಕೊರೊಂದುಪ್ಪೊಡು. ಮದಿಪು ಪಂಡ ಮಾತ ತುಳುವೆರ್ನ ಇಲ್ಲದ ಕೊಂಡಾಟದ ಬಾಲೆಂದ್ ಎನ್ನಿದ್, ಅಯಿನ್ ಮೋಕೆ ಮಲ್ಪೊಡು. ಅಯಿತ್ತ ಎಡ್ಡೆಪ್ಪುದ ಮಿತ್ತ್ ಒಂಜಿ ಗೇನ

ದೀವೊಂದೇ ಉಪ್ಪೊಡೂಂದು ಕೇನೊಂದುಲ್ಲೆ.

ಮದಿಪುದ ನಾಲ್ ಸಂಚಿಕೆದ ಸಂಪಾದಕೆ ಆಯಿನೆಡ್ದಾದ್ ಎಂಕ್ ತುಳುವಪ್ಪೆನ ಸೇವೆ ಮಲ್ಪೆರೆ ಒಂಜಿ ಪೊಸ ಅವಕಾಶ ತಿಕ್ಕ್‌ದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆ ಕೊಸಿಟ್ ಯಾನ್ ನಿಕ್ಲೆ ಕೈಟ್ ದೀತಿನ ಸಂಚಿಕೆಲೆಡ್ ಒಂಜಾತ್ ಎಚ್ಚಿಕಮ್ಮಿ ಇತ್ತ್‌ದುಪ್ಪೆರೆಲಾ ಯಾವು. ಅವೆನ್ ಪೂರಾ ಬಂಜಿಗ್ ಪಾಡೊಂದು ಮಾಪು ಮಲ್ಪೊಡೂಂದುಲಾ ಯಾನ್ ನಿಕ್ಲೆಡ ನಟೊನುವೆ.

ಕೊಸಿಟ್ ಈತ್ ಪೂರ ಪನೊಂದೇ ಪೋಯೆ. ಆಂಡ ಪನೊಡಾತಿನ ಒಂಜಿ ಮುಖ್ಯ ಸಂಗತಿ ಅಂಚನೇ ಒರಿದುಂಡು. ಫೆಬ್ರವರಿ ತಿಂಗೊಲ್ದ 24ನೇ ತಾರೀಕ್‌ದಾನಿ ಡಿಲ್ಲಿದ ತುಳುಸಿರಿ ಪನ್ಪಿ ಸಂಘಟನೆದ ಗುರ್ಕಾರ್ಮೆಡ್ ದೆಹಲಿ ತುಳು ಉತ್ಸವ ಪನ್ಪಿ ಗಡದ್ದ್‌ದ ಲೇಸ್ ನಡಪೆರುಂಡು. ಅಂದಾಜಿ 30-40 ಸಾರ ಜನ ಸೇರುವೆರ್. ಕುಡ್ಲಡ್ದ್‌ಲಾ ಸುಮಾರ್ 1-2 ಸಾರ ತುಳುವಪ್ಪೆ ಜೋಕುಲು ಈ ಲೇಸ್‌ಡ್ ಬೆಗರ್ ಬಿಚ್ಚಾವೆರ್. ಒಂಜಿ ದಿನತ್ತ ಲೇಸ್ ಆಂಡಲಾ ಅಯಿಟ್ಟ್ ಮಸ್ತ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಲು ನಡಪೆರುಂಡು. ತುಳು ಬಾಸೆದ ಬುಳೆಚ್ಚಿಲ್, ಅಯಿಕ್ಕ್ ಸಂವಿಧಾನೊದ ಮಾನ್ಯತೆ ತಿಕೊಡು ಪನ್ಪಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಲ್ಪೆರೆ ಬೋಡಾದ್ ಈ ಲೇಸ್ ನಡಪೆರುಂಡು. ಉಂದೊಂಜಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದ ಲೇಸ್. ಮುಲ್ತು ಪೋಯಿನಕುಲೆಗ್ ಪೂರ ಉಂತುನ ಆಟ್ಟಣೆಲಾ ಉಂಡು. ಡಾ। ವೀರೇಂದ್ರ ಹೆಗ್ಗಡ್ರ್, ತುಳು ಬಾಸೆ ಪಾತೆರುನ ಬೊಕ್ಕ ತುಳುಕ್ ಎಡ್ಡೆಪ್ಪು ಬಯಕುನ ಮಾತಾ ಸಂಸದೆರೆನ್ ಸೇರಾದ್ ಪ್ರಧಾನಿಗ್ ಒಂಜಿ ಮನವಿ ಕೊರ್ದುರ್, ಎಂಕ್ಲೆ ಬಾಸೆನ್ ಸಂವಿಧಾನೊದ 8ನೇ ಪರಿಚ್ಛೇದೋಗು ಸೇರಾವೊಡೂಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಲ್ಪೆರೆಲಾ ಉಂಡು. ಅಂಚಾದ್ ನೇಕ್ ನಿಕುಲು ಮಾತೆರ್ಲಾ ಬರೊಡು. ತುಳುವಪ್ಪೆನ ಈ ಸೇವೆಗ್ ದುಂಬುಪಿರಾವು ತೂವಂದೆ ಒಟ್ಟು ಸೇರೊಡು. ನಮೊ ಮಾತ ಡಿಲ್ಲಿಡ್ ಒಟ್ಟಾದ್ ತುಳುವೆರೆನ ಶಕ್ತಿಗ್ ಸರಕಾರೊಗು ತೋಜಾಗ. ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ದಾಯೆ ಸಂವಿಧಾನೊದ ಮಾನಾದಿಗೆ ಕೊರ್ಪುಜರ್‌ಂದ್ ಕೇನ್‌ಗ. ತುಳುನಾಡ್ದ್ ಹಳ್ಳಿಡ್ದ್ ಡೆಲ್ಲಿಗ್ ಪೋದು ತುಳುವಪ್ಪೆಗ್ ಬೋಡಾದ್ ಒಂತೆ ಬೆಗರ್ ಬಿಚ್ಚಾಗ. ಮಾತೆರ್ಲ ಬರ್ಪರ್‌ಂದ್ ಎನ್ನೊಂದು ಈ ಪಾತೆರೊನು ಉಂತಾವೆ.

"ಜೈ ತುಳುವಪ್ಪೆ"

✍ ಜಗನ್ನಾಥ ಶೆಟ್ಟಿ ಬಾಳ

ಸಂಚಿದುಲಾಯಿ ಎಂಚಿನ...?

1. ಮೂಡದಾಯೆ ಏರ್? 9
2. ತುಳು ಬೊಕ್ಕ ಚಿತ್ಪಾವನಿ 12
3. ಯಾನ್ ದಾಯೆ ಪೊಣ್ಣಾಯೆ 13
4. ಬರವು ಬೋಡು ಬದ್ಕ್‌ಗ್ 14
5. ಜಾನಪದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಡ್ 'ತುಂಬಿ' 15
6. ಸ್ವಾರ್ಥಿಲು 18
7. ತುಳುವೆರೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಚಿಂತನೆಡ್ ಪೊಂಜೊವು 19
8. ಪನ್ಪುನ ಕೇನುನಕುಲು 25
9. ಬೈಲ ಮಾರಿ ಮಾರಿ ನಲಿಕೆ ಒಂಜಿ ಅಪರೂಪೊದ ನಲ್ಕೆ 26
10. ಪೊಸ ಪೀಳಿಗೆದ ಸವಾಲುಲು 29
11. ಸಸ್ಯ, ಪ್ರಾಣಿ ಬೊಕ್ಕ ಬೂತೊಲೆನ ಸೃಷ್ಟಿದ ಕಲ್ಪನೆ ಪಂಜುರ್ಲಿ ಪಾಡ್ದನದ ಹಿನ್ನೆಲೆಡ್ 31
12. ನಿಕ್ಲ್ ರೆಡಿ ಉಲ್ಲರಾ? 36
13. ಪೊಣ್ಣ ಮನಸ್‌ದ ಏನ-ಗೇನನೇ ಕೆಡ್ಡಸ 37
14. ಗೋಡೆ 41
15. ಮದಿಪು 42
16. ತುಳು ಬೊಕ್ಕ ಬ್ಯಾರಿ ಬಾಸೆದ ಸಮ್ಮಂದ 43
17. ನಿಕುಲು ಬರ್ಪರಾ? 47
18. ಕಲೆ ಬೋಡು ಬದುಕುನ 48
19. ಒಂಜಿ ಪಾತೆರ 49
20. ಜೈದಿನಕಲೆನ್ ಲಕ್ಕಾಲೆ 50
21. ಮೊಬೈಲ್‌ಮೇನಿಯಾ 51
22. ಅಪ್ಪೆ ಬಾಸೆ 53
23. ಪಂಡ್‌ದ್ ಮುಗಿಯಂದ್ 55
24. ತುಳುವೆರ್ನ ಆಹಾರ ಕ್ರಮದ ಮಿತ್ತ್ ಹೊಟೇಲ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಪ್ರಭಾವ 57
25. ಶಂಕರಕ್ಕನ ತಾಳಿಮಣಿ 59
26. ಈ ಬರ್ಪ ಏಪ ? 60
27. ಬೊಲ್ಪು ಪತ್ತಾಲೆ 61
28. ಗೇಯ ಗೀತೆ - ಅಪ್ಪೆ 62

ಮೂಡದಾಯೆ ಎರ್?

■ ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ

ಲೋಕೊಡು ಬಗೆ ಬಗೆತ ಪರಿವರ್ತನೆಲು ಆವೊಂದೇ ಉಪ್ಪುವ ಜನಮಂದೆದ ಬದ್ಕ್, ನಂಬೊಳಿಗೆ, ಅಭಿರುಚಿ, ಕಲೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಆರಾಧನೆದ ರೀತಿ - ಇಂಚ ಮಾತಾ ಸಂಗತಿಲು ನಿಧಾನ ವಾದ್ ಬದಲಾವೊಂದೇ ಪೋಪ. ದೇವೆರ್ಕುಲೆನ ವಿಚಾರೊಡ್ಲಾ ಪ್ರಾಕ್‌ದ ದೇವತೆಲು ಬೊಕ್ಕದ ಪೊಸ ದೇವರ್ಕುಳೆಗ್ ಇಡೆ ಕೊರ್ದು ಮದೆಕ್ಕ್ ಸಂದ್‌ದೆರ್. ದೇವೆರ್ಕುಳು ಬದಲಾಯಿ ಲೆಕ್ಕೊನೇ ಆರಾಧನಾ ಕ್ಷೇತ್ರೊಳೆನ ಸೊರೂಪಲಾ ಬದಲಾತ್‌ಂಡ್. ಒಂಜಿ ದೇವತೆನ ಮೂರ್ತಿಗ್ ನನೊಂಜಿ ದೇವೆರೆನ ರೂಪ ಕೊರ್ದು ಪೂಜಿತಿನಾವುಲಾ ಉಂಡು.

ತುಳುನಾಡ್‌ದ ದೈವಾರಾಧನೆದ ಕಳೊಟ್ಲಾ ಕೆಲವು ದೈವಳೆನ ರೂಪಾಂತರ ಆತ್‌ಂಡ್. ಪ್ರಾಕ್‌ದ ಕೆಲವು ದೈವೊಳೆನ ಒರು ಬದಲಾತ್‌ಂಡ್; ಪುದರ್ಲಾ ಬೇತೆ ಆತ್‌ಂಡ್. ತುಳುನಾಡ್‌ಗ್ ವೈದಿಕ ಮತ ಬತ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ ಕೆಲವು ದೈವೊಲು ವೈದಿಕ ದೇವರ್ಕುಳೆ ಅಡಿಮೆದ ಊಳಿಗೊದ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆಯ. ಆ ದೈವೊಲೆ ಮೂಲೊಗು ಪುರಾಣೊದ ಆಧಾರ ಕೊರಿಯೆರ್. ಬೇತೆ ತಿಕ್ಕ್‌ಡ್ದ್ ತುಳುನಾಡ್‌ಗ್ ಬತ್ತಿನ ದೈವೊಲು ಮಲ್ಲುವೇ ನಿಲೆ ಯಾಯ. ಒಂಜೇ ಭೂತೊದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಪಾರ್ದನ, ಐತಿಹ್ಯೊಲೆನ ಅಂಚನೆ ಚರಿತ್ರೆದ ಪರಿಶೀಲನೆಡ್ ಕೆಲವು ಭೂತೊಳೆ ಪರಿವರ್ತನೆದ ಪೊಲಬು ಆಯೆರೆ ಸಾಧ್ಯ ಉಂಡು.

ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಮೂಡದಾಯೆ, ಮುಂಡಿತ್ತಾಯೆ, ಮುಂಡಿಪಾಡಿತ್ತಾಯೆ, ಮುಡದೇಯೆ, ಮುಡದೇರ, ಕಾಳಭೈರವೆ, ವೈದ್ಯನಾಥೆ - ಇಂಚಿತ್ತಿ ಬಗೆಬಗೆತ ಪುದಾರ್ಲೆಡ್ ಲೆಪ್ಪಾವೊಂದುಪ್ಪಿನ ದೈವೊದ ವಿಚಾರೊಡು ಒಂಜೇತ್ ತೂವೊಳಿ. ಈ ದೈವ ಗಟ್ಟದ ಮಿತ್ತ್‌ಡ್ದ್ ಜತ್ತ್ ಬತ್ತಿ ದೈವಾಂದ್ ಪನ್ಪಾದ್‌ಂಡ್. ಒಂಜಿ ಪಾರ್ದನೊಡು ವೈದ್ಯನಾಥೆ ಪನ್ಪಿನ ವ್ಯಕ್ತಿ ಗಟ್ಟ ಜತ್ತ್‌ದ್ ತುಳುನಾಡ್‌ಗ್ ಬನ್ನಗ ಕಾಳಭೈರವೆ ಪನ್ಪಿ ಭೂತೊ ಆಯನ ಬೆರಿಯೆ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್‌ಂದ್‌ಲಾ, ವೈದ್ಯನಾಥನ ಕೈಟ್ ಯಿಬೂತಿದ ಉಂಡೆಲಾ 'ಸಂಜೀವನ'ದ ಗಡ್ಡಿಲಾ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್‌ಂದ್‌ಲಾ ಪನ್ಪುಂಡು. ಕ್ರಮೇಣ ವೈದ್ಯನಾಥನ ಒಟ್ಟುಗು ಕಾಳಭೈರವನ ಪುದಾರ್‌ಲಾ ಸೇರ್‌ಂಡ್‌ಂದ್ ತೆರಿಯುಂಡು.

ನನೊಂಜಿ ಪಾರ್ದನ ಪ್ರಕಾರ ನಾಲ್ವೆರ್ ಜೋಗಿಪುರುಷೆರ್ ಪಡ್ಡೆಯಿ ಕಡಲ್ದ್ ಮೀಯೆರೆಂದ್ ಗಟ್ಟ ಜತ್ತ್‌ದ್ ತುಳುರಾಜ್ಯೊಗು ಬನ್ನಗ ಅಕುಳೆ ಒಟ್ಟುಗು ಕುಲದೇವೆರಾಯಿನ ಕಾಳಭೈರವೆ ಕಬುಲ್ತಿ ಪೆತ್ತದ ರೂಪೊಡು ಬತ್ತೆಂದ್ ಉಲ್ಲೇಖ ಉಂಡು. ಬುಕ್ಕೊಂಜಿ ಪಾರ್ದನೊಡು ಒರಿ ಜೋಗಿಪುರು,ನ ಮುಂಡಾಸ್‌ಡ್ ಸೇರೊಂದು ಬತ್ತಿನ ಕಾಳಭೈರವಗ್ 'ಮುಂಡಾಸ್‌ದಾಯೆ'ಂದ್ ಪುದರಾಂಡ್‌ಂದ್ ಪನ್ಪುಂಡು.

ಈಶ್ವರ ದೇವೆರೆ ಮುಂಡೊದ ಬೆಗರ್‌ಡ್ದ್ ಪುಟ್ಟಿನಾಯೆ ಮುಂಡತ್ತಾಯೆ ಆಯೆಂದ್‌ಲಾ ಕತೆ ಉಂಡು. ಪಾಡ್ದನೊಳೆನ ಉಲ್ಲೇಖ ಪ್ರಕಾರ ಮುಖ್ಯವಾದ್ ಮೂಡಾಯಿ ದಿಕ್ಕ್‌ಡ್ದ್ ನಾಥ ಸಂಪ್ರದಾಯೊದ ವ್ಯಕ್ತಿಳೊಟ್ಟುಗು ತುಳುನಾಡ್‌ಗ್ ಬತ್ತಿನ ದೈವ ಮೂಡದಾಯೆ ಪನ್ಪುನವುಲಾ ಆಯಗ್ ವೈದ್ಯನಾಥೆ ಪನ್ಪುನ ಪುದರ್ ಇಪ್ಪುನವುಲಾ ಗವುನಿಸೊಡಾಯಿನವು. ಜೋಗಿಪುರುಸೆರೆಗ್ ಅಥವಾ ನರ್ಸಣ್ಣನಾಕ್ಲೆಗ್ ವಂತೆ ಮಂತ್ರ, ತಂತ್ರ ಬೈದ್ಯೊಲಾ ಗೊತ್ತಿಪ್ಪುಂಡು. "ಸಂಜೀವನದ ಕಡ್ಡಿಗಾ ಯಿಬೂತಿದ ಉಂಡೆಗಾ ಜನಸಾರತಿ ಬೆಂತೆ, ವೈದ್ಯ ಬೈದ್ಯೊಡು ವೈದ್ಯನಾಥೆಂದ್ ಪನ್ಪಾವೊಂಡೆ" ಎಂದ್‌ದ್ ಮೂಡದಾಯನ ಒಂಜಿ ನುಡಿಕಟ್ಟ್‌ಡ್ಲಾ ಉಂಡು.

ದೇಶೊದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಭಾಗೊಲೆಡ್ ಒಂಜಿ ಕಾಲೊಡು ನಾಥ ಸಂಪ್ರದಾಯ ರೂಢಿಡ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಕದ್ರಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ನಾಥಪಂಥದ ಮಲ್ಲ ಕೇಂದ್ರ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಇತ್ತೆಲಾ ಕದ್ರಿ ಗುಡ್ಡೆಡ್ ನಾಥ ಸಂಪ್ರದಾಯೊದ ಮಠ ಉಂಡು; ಗುರುಕುಳು ಉಳ್ಳೆರ್. 'ಪಟ್ಟ' ಆಯಿನ ಮಲ್ಲ ಗುರುಕುಳೆನ 'ಜೋಗಿ ಅರಸು'ಂದ್ ಲೆಪ್ಪುವೆರ್. ಆ ಮಠೊಟ್ಟು ಕಾಳಭೈರವನ ಆರಾಧನೆ ಉಂಡು.

ಕಾಳಭೈರವೆ ಮೂಡಾಯಿ ದಿಕ್ಕ್‌ಡ್ದ್ ಬತ್ತಿನಾಯೆ ಪನ್ಪಿನ ಅರ್ಥೊಡು ಮೂಡಾಯಿದಾಯೆ, ಮೂಡದಾಯೆ ಎಂದ್‌ದ್ ಪುದರ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್‌ಂದೇ ಪನೊಡಾಪುಂಡು. 'ಮುಂಡಿತ್ತಾಯೆ', 'ಮುಂಡಿಪಾಡಿತ್ತಾಯೆ' ಇತ್ಯಾದಿ ರೂಪೊಲು ಶಬ್ದದ ವ್ಯತ್ಯಾಸೊಲು ಆತೆ. ಇಂಚಿತ್ತಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸೊಲು ಸಾಜವಾದ್ ಆವೊಂದೇ ಉಪ್ಪುಂಡು. ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ನಾಥಪಂಥ ಊರ್ಜಿತ ಇತ್ತಿ ಕಾಲೊಡು ಕಾಳಭೈರವಗ್ ಭೂತರೂಪ ಬತ್ತ್‌ದುಪ್ಪೊಡುಂದು ಊಹನೆ ಮಲ್ಪೊಳಿ. ಇಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯದ ವಿಷಯ ಅತ್ತ್. ವಿಷ್ಣುಮೂರ್ತಿ ದೇವೆರೆಗ್ ಅವ್ವೇ ಪುದಾರ್‌ದ ಭೂತ ರೂಪಲಾ ಉಂಡು.

ಮೂಡದಾಯನ ಒಂಜಿ ಪಾರ್ದನೊಡು 'ಮೂಡಾಯಿ ತ್ಯಾಂಪ (ತಿಮ್ಮಪ್ಪ) ದೇವೆರ್‌ಂದ್ ಪನ್ಪಾವೊಂಡೆ, ಮುಡಿಪು ಮುದ್ರೆ ದುಡ್ಡು ದುಗ್ಗಾಣಿ ಸಂದಾವೊಂಡೆ; ಕಾಸಿಡ್ ಕಾಳಭೈರವೆಂದ್ ಪನ್ಪಾವೊಂಡೆ' ಪನ್ಪಿನ ಪಾತೆರ ಬರ್ಪುಂಡು. ಇಂಚ ಪಣ್ಣಾಗ, ವಿಷ್ಣುಸ್ವರೂಪಂದ್ ಜನೊಕ್ಲು ತೆರಿಯುನ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ(ವೆಂಕಟರಮಣ) ದೇವೆರ್ಲಾ ಶಿವನ ಅಂಶೊದ ಕಾಳಭೈರವೆಲಾ ಒಂಜೇ ಪಂಡ್‌ದ್ ಎಣ್ಣೊಡಾಪುಂಡು. ತಿರುಪತಿದ ವೆಂಕಟರಮಣನ ಮೂರ್ತಿನ್ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ್ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ ಕೆಲವು ಸಂಗತಿಳೆನ್ ತೆರಿಯೆರೆ ಸಾಧ್ಯ. ಆ ಮೂರ್ತಿ ವಿಷ್ಣುಸ್ವರೂಪ ಅತ್ತ್‌ಂದ್ ಮೇಲ್ನೋಟೊಗೇ ತೆರಿಯುಂಡು. ಆ ವಿಗ್ರಹೊದ ಕೈಕ್ ಉಚ್ಚುದ ಒರು ಸುತ್ತು ಪಾಡ್ದಿನೆನ್ ತೂವೊಳಿ. ಸರ್ಪಕಂಕಣ ವಿಷ್ಣು ವಿಗ್ರಹೊದ ಲಕ್ಷಣ ಅತ್ತ್. ಅರ್ಧ ಮೂಂಕುನೇ ನಿಂಗ್‌ದಿನ ಮಲ್ಲ ವೈಷ್ಣವ ನಾಮ ಕೃತಕಂದೇ ತೋಜುಂಡು. ಶಂಖ ಚಕ್ರ ಪತ್ತಿನ ಮಿತ್ತಭಾಗೊದ ರಡ್ಡ್ ಕೈಕುಲು ಮೂಲವಿಗ್ರಹೊಗು ಬೊಕ್ಕ ಸೇರ್ಸಾದಿನವು ಪನ್ಪಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಉಂಡು. ಮೂರ್ತಿದ ನಿಜರೂಪೊನು ಅರ್ಚಕೆರ್ ಬೇತೆ ಏರೆಗ್ಲಾ ಪನ್ಪುಜೆರ್.

ತಿರುಪತಿ ಕ್ಷೇತ್ರೊದ ಬಗೆಟ್, ತಿರುಮಲೆ ದೇವೆರೆ ವಿಷಯೊಡು ಬೋಡಾಯಿನಾತ್ ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ನಡತ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಆ ಮೂರ್ತಿ ಶೈವವಿಗ್ರಹಂದ್‌ಲಾ, ವೈಷ್ಣವ ವಿಗ್ರಹಂದ್‌ಲಾ, ದೇವಿ ವಿಗ್ರಹಂದ್‌ಲಾ, ವೀರಭದ್ರಂದ್‌ಲಾ, ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯನ ವಿಗ್ರಹಂದ್‌ಲಾ ವಾದ ಉಂಡು.

ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಗ್ ವೈಷ್ಣವ ಭಾವ ಸ್ಥಿರ ಆಯಿನವು ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯೆರೆನ ಪ್ರಯತ್ನ ಪ್ರಭಾವೊಡುಂದು ಪ್ರತೀತಿ ಉಂಡು. ಅಯಿಕೊಂಜಿ ಚಾತುರ್ಯೊದ ಸನ್ನಿವೇಶೊನು ಆರ್ ಉಂಡುಮಲ್ತೆರ್ ಪನ್ಪಿ ಐತಿಹ್ಯ ಉಂಡು. ಮೂಲ ವಿಗ್ರಹೊದ ಮುಂಡೊಡು ಇತ್ತಿನ ಮೂಜನೇ ಕಣ್ಣ್‌ನ್ ಉಪಾಯೊಡು ಮಾಜಾದ್ ನಾಮೊನು ಕೆತ್ತಿಯೆರ್‌ಂದ್ ಪನ್ಪೆರ್. "ವೆಂಕಟರಮಣನ ಮೂರ್ತಿ ವಿಷ್ಣುವಿಗ್ರಹ ಅತ್ತ್; ಅವು ವೀರಭದ್ರನವು. ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯೆರ್ ಅಯಿನ್ ರೂಪಾಂತರ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ವಿಷ್ಣುವಿಗ್ರಹ ಮಲ್ತೆರ್ ಎಂದ್‌ದ್ ಶ್ರೀಪತಿ ಪಂಡಿತೆರ್ ಶ್ರೀಕಂಠಭಾಷ್ಯೊಡು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ್ ಪನ್ತೆರ್" ಪಂಡ್‌ದ್ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಮರಾಠಿ ವಿದ್ವಾಂಸೆ ರಾಮಚಂದ್ರ ಚಿಂತಾಮಣಿ ಢೇರೆ ಇಂಬ್ಯೆರ್ 'ಶ್ರೀ ವಿಠಲ ಒಂಜಿ ಮಹಾ ಸಮನ್ವಯ ಪುಟ 61) ಪನ್ಪಿ ಗ್ರಂಥೊಡು ಪನ್ತೆರ್. ಮೂಲದೇವೆರಾಯಿ ವೀರಭದ್ರನ್ ಕಾಳಭೈರವೆಂದ್ ಲೆತ್ತ್‌ದ್ (ಈ ರಡ್ಡ್ ಸ್ವರೂಪೊಳೆಗ್ ಹೆಚ್ಚಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇಜ್ಜಿ) ಆಯೆ ವೆಂಕಟರಮಣನ ಕಿಂಕರೆಂದ್ ಮಲ್ತೆರ್‌ಂದ್ ತೆರಿಯುಂಡು.'

ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಕೆಲವು ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನೊಳೆಡ್ 'ದೇವದರ್ಶನ' ವ್ಯವಸ್ಥೆಲಾ ಉಂಡು. ಈ ಆವೇಶ ಬರ್ಪುನ ಶಕ್ತಿ ಕಾಳಭೈರವೆಂದೇ ಪ್ರತೀತಿ. ಮುಡಿಪುದ ಪರಕೆಗ್ ಸಂಬಂಧ ಪಡೆಯಿನ 'ಪಾನಕ ಪೂಜೆ'ದ ಸಂದರ್ಭೊಡು ತಿರುಪತಿ ದಾಸೆಂದ್ ಪುದರ್ ಇತ್ತಿನ 'ದಾಸಯ್ಯ'ನ ಮಿತ್ತ್ 'ದರ್ಶನ' ತೋಜಾವುನ 'ಸ್ವಾಮಿ'ಲಾ ಕಾಳಭೈರವೆನೇ. ಆಂಡ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನಮಂದೆ ವೆಂಕಟರಮಣ ದೇವೆರ್ಲಾ ಕಾಳಭೈರವೆಲಾ ಬೇತೆ ಬೇತೆಂದ್ ಎಣ್ಣುಜೆರ್.

ವೆಂಕಟರಮಣ ಪನ್ಪಿ ಪುದಾರ್‌ಲಾ (ಈ ಪುದಾರ್ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪುರಾಣೊಳೆಡ್ ಇಜ್ಜಿ). ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಕಲ್ಯಾಣೊದ ಕತೆಲಾ ಪುರಾತನ ಅತ್ತ್. ಮುಡಿಪು ಮುದ್ರೆದ ಕಲ್ಪನೆಲಾ ಪ್ರಾಕ್‌ದವತ್ತ್.

ತಿರುಪತಿಗ್ 'ಮೂಡಲಗಿರಿ' ಎಂದ್‌ದ್ ಪುದರುಂಡು (ಕನ್ನಡೊಡು). ಮೂಡಾಯಿಗಿರಿಡ್ದ್ ಬತ್ತಿ ಕಾಳಭೈರವನ್ ಭೂತರೂಪ ಕೊರ್ದು ಮೂಡದಾಯೆಂದ್. ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಆರಾಧನೆ ಮಲ್ತಿನವು ಸಾಜನೇ. ಆಂಡ ಈ ಭೂತರೂಪೀ ಕಾಳಭೈರವನ್ ಗುರ್ತು ಪತ್ಯೆರೆ ತೀರಂದಿನಾತ್ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ರೂಪೊಡು ನೇಮದ ಕಳೊಟು ಅಣಿಕಟ್ಟ್‌ನ್ ಅಯಿತೊಡು ತೂಪಿನವು ವಿಶೇಷ. ಅಂಚಾದ್ ಮೂಡದಾಯೆಲಾ ಮೂಡಾಯಿಗಿರಿಸ್ವಾಮಿ ವೆಂಕಟರಮಣನ ಲೆಕ್ಕನೇ ತನ್ನ ರಹಸ್ಯೊನು ಒರಿಪಾವೊಂದು ಬತ್ತ್‌ದೆ. ದೈವದೇವೆರೆ ವಿಚಾರೊಡು ಇಂಚಿತ್ತಿ ರಹಸ್ಯೊಲು ಪಾಕ ಉಂಡು.

....

ಪರಾಮರ್ಶನ ಸಾಹಿತ್ಯ

1. ಎ. ಮೇನರ್, ಪಾಡ್ದನೊಳು, ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಶನ್, 1886
2. ರಾಮಚಂದ್ರ ಚಿಂತಾಮಣಿ ಢೇರೆ, ಶ್ರೀ ವಿಠಲ ಒಂದು ಮಹಾಸಮನ್ವಯ, 2002
3. ಎಸ್. ರಾಮಚಂದ್ರ ರಾವ್, ತಿರುಪತಿ ತಿರುಮಲೆ ದೇವರು, 1994

ತುಳು ಬೊಕ್ಕ ಚಿತ್ಪಾವನಿ

■ ಡಾ. ಎಂ. ಪ್ರಭಾಕರ ಜೋಶಿ

ತುಳುನಾಡ್‌ಡುಪ್ಪಿ ಅನ್ಯಭಾಷಾ ವರ್ಗೊಡು ಚಿತ್ಪಾವನಿಲಾ ಒಂಜಿ. ಉಂದು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ರತ್ನಗಿರಿಡ್ದ್ ಬತ್ತಿನ ಚಿತ್ಪಾವನ ಬ್ರಾಣೆರೆನ ಬಾಸೆ. ಮರಾಠಿದ ಒಂಜಿ ಪ್ರಾಚೀನ ರೂಪೊ. ಬಹುಶಃ 12ನೇ ಶತಮಾನೊಡು ಇತ್ತಿ ಮರಾಠಿಡ್ದ್ ಕಬರಾದ್ ಬತ್ತಿನ ಒಂಜಿ ಬಾಸೆ. ಉಂದೆನ್ ತುಳುನಾಡ್‌ಡಿತ್ತಿ ಸುಮಾರ್ ಐನಾಜಿ ಸಾವಿರ ಜನ ಚಿತ್ಪಾವನೆರ್ ಪಾತೆರುವೆರ್. ಸಾದಾರ್ನ 1700ಡ್ ಚಿತ್ಪಾವನೆರ್ ಇಡೆಗ್ ಬನ್ನಗ ಕೊಣೊಯಿ ಈ ಬಾಸೆ, ತುಳು ಕನ್ನಡದ ನಡುಟ್ಟು ಬಾಳ್‌ದ್ ಬುಳೆನಾಡ್ದಾತ್ರ ಅಯಿತ್ತ ಮಿತ್ತ್ ತುಳುತ್ತ ಪ್ರಬಾವೊ ಆತ್ಂಡ್. ಅಯ್ತ ವಿಷಯೊಡು ಉಂದೊಂಜಿ ಎಲ್ಯ ಟಿಪ್ಪಣಿ.

ಚಿತ್ಪಾವನಿ ಬಾಸೆದ ಮಿತ್ತ್ ಬೂರ್ದಿನ ತುಳುತ್ತ ನಿರೆಲ್ಲೆನ್ ಸಬ್ದೊ, ವಾಕ್ಯರಚನೆ, ವಾಗ್ರೂಢಿಲೆಡ್ ತೂವೊಲಿ.

ಕೆಲವು ವನಸ್ಪತಿ ಸಸ್ಯೊಲು – ತುಳುಡ್ದ್ ಒಂಚೂರು ರೂಪಾಂತರವಾದ್ ಪಂಡ ಚಿತ್ಪಾವನಿ ಜಾಯಮಾನೊಗು ಹೊಂದ್‌ದ್ ಸ್ವೀಕಾರ ಆತ್ಂಡ್. ಉದಾ :

ಕೊಂದೊ – (ಕೊಂದೆದ ಮರ), ನೇರೊಳ್, ಬೆಮುಟ್ಪೊ (ಬೈತ್ತಮುಟ್ಟೆ ಬೊಕ್ಕ ಅವ್ವೇ ಪುದರ್‌ದ ಒಂಜಿ ಮರ), ಗರ್ಗಿ (ಗಂದ ಗರ್ಗಿ ಮರ), ಆನೆಹಜಂಕ್, ಪೆತ್ತ ಹಜಂಕ್, ಹೆಪ್ಪರ್ಗೆ, ಕರ್ಬಲಾಯಿ, ಹುದೆಬ್ಬಡ್ಡ(ಡ್ನ್), ಜಾರಿಗೆ, ಅಂಡೆನಾರ (ರ್), ಕುಜುಂಬೊ (–ಚೆ), (ಜ), ಮಾದೇರಿ, ಮರ್ವೊ (ರ್ವ), ಪಾಜೆ, ಓಂಟಿಪಾಜೆ, ನಾತಿಕ್ಕೊಳು (ನಾಟಿಕ್ಕುಳು), ಬಲ್ಲಂ (ಬಲ್ಲೆ).

ಕೆಲವು ವಿಶೇಷಣಗಳು, ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ವಿಶೇಶಾರ್ಷವಾಗಿ – ಉದಾ – ಕಾಟ – (ಕಾಟ್–ಕಾಡು, ಕೆಟ್ಟ, ಅಪರಿಷ್ಕೃತ, ಅನೂನ್ಯತೆ), ಕುದಯೊ (ಕುದ್ಯ, ಮೋಥ ಸ್ವಭಾವದು), ಜಾರಂಗ್ಯೆಲ್ (ಜಾರುನ, ಜಾಲ್ ಮಾತ) ಇತ್ಯಾದಿ.

ಪಕ್ಷಿನಾಮಗಳು:ಪುದ, ಓಂಗ್ಯೆರ್, ಅಂಬಿಗುದಂಬುಲು, ಕುಪ್ಪುಳು, ಘಗಿರ್ನಿ(ಗುಬ್ಬಿ), ಕಾಟಿ,ಕಡಮ್ಮ,ಕುರ್ವಾಯಿ,ಒಳ್ಳೆ (ಒಲ್ಲೆ), ಘಾಂತಂ(=ಘಾಂತೆ,ಕೀಟ), ಬಲ್ವೋ(=ಬಲ್ವೆ) ಇತ್ಯಾದಿ.

ಕೆಲವು ಕ್ರಿಯಾಪದೊಲು – ಲಾಗು, ಘಲ್ಲವೆಚೂ (=ಲಾಗಪಾಡುನಿ, ವ್ಯಾಪುನಿ, ಒಂಜಿ ವಿಷಯೊನು ಮಲ್ಲೆ ಮಲ್ತಂದ್ ಗಲಾಟೆ ಮಲ್ಪುನಿ), ಉಂತಾವ್ವೆಚಂ (=ಉಂತಾವುನ, ಎದ್‌ರುಂತಾವುನ, ದೆತ್ಯೆರಕೊರ್ಪುನ, ಸಗ್ತಿಕೊರ್ದು ದುಂಬರ್ಪುನ), ಬಲಿಪು (=ಬಲಿಪು, ಪಲಾಯನ), ದುಂಬುಪಿರಾ... (=ದುಂಬು ಪಿರಾ ಆಪುನ, ಮಲ್ಪುನ, ಗಡಿಬಿಡಿ, ಹೊಂದು, ಮೋಸೊ) ಬ್ಯಪ್ಪವೆಚಂ (=ಬ್ಯಪ್ಪುನ, ಉದ್ದ ಮಲ್ಪುನ).

ವಸ್ತುನಾಂಲು– ಕತ್ತ ಹೊಡಂಕ(=ಕತ್ತಿ ಕಿಕ್ಕವನ ಕೊಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಇತರ ಸಾಧನ), ಕಲ್ಲೋ ಹಲ್ಲೋ (=ಮರ ಮಿತ್ತೆರ್ರೆ ಕಾರ್‌ಗ್ ತಿಕ್ಕವುನವು), ಮರ್ಗಿ (=ಮರಿಗೆ,ಪಾತ್ರೆ), ಕೊಕ್ಕಂ (= ಕೊಕ್ಕೆ) ಇತ್ಯಾದಿ.

ಇಂಚ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ವಿಭಾಗೊಡು ಸಬ್ದ ಸ್ವೀಕಾರ ಆತ್ಂಡ್. ವಾಕ್ಯಸ್ವರೂಪ ಎಚ್ಚಾನಗ ಮಾತ ಯೇತೇತ್ ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರಭಾವ ಉಂಡುಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಶೋಧನೆ ಅಗತ್ಯ ಉಂಡು.

ಯಾನ್ ದಾಯೆ ಪೊಣ್ಣಾಯೆ

ಪೊಪ್ಪಗ್ ಆಣ್ ಬೋಡಿತ್ತ್‌ಂಡ್
ಯಾನ್ ಪೊಣ್ಣಾಯೆ
ನನ ಜೋಕ್ಲೆ ಯೋಗ ಇಜ್ಜಿಂದ್
ಬಲಿಮೆದಾರ್ ಪಂಡೆರ್‌ಂದ್
ಪೊಪ್ಪ ತರೆಬೆಚ್ಚ ಮಲ್ಪುನಗ
ಉಂದೆನೇ ಆಣಲೆಕ್ಕ ತಾಂಕ್‌ಗಾಂದ್
ಅಮ್ಮ ಸಮಾದಾನ ಮಲ್ತೆರ್
ಪೆದಿನಕ್ಲೆಗ್ ಬೇಜಾರ್ ಮಲ್ಪೆರೆಬಲ್ಲಿಂದ್
ಯಾನ್ ಪ್ರಯತ್ನೊ ಮಲ್ತಿನಿ ಸತ್ಯೊನೇ
ಅಂಚಾದೇ
ಯಾನ್ ರೂಪೊಡು ಪೊಣ್ಣಾದ್
ತಂಕ ಬಿಸ್ರ್‌ದಿಗೆಡ್ ಆಣಾದ್ ಬುಳೆಯೆ
ಪ್ರಾಯ ಪದಿನೈನ್ ಕರಿನಗ ಅಪ್ಪೆನ ರಾಗ
ಬದಲಾಂಡ್
ಜೋರುಡೆ ತೆಲ್ತ್‌ಂಡ ತಪ್ಪು
ಮರ ಮಿತರ್‌ಂಡ ತಪ್ಪು
ಬರೆ ಲಾಗೆರೆಬಲ್ಲಿ
ಲಗೋರಿ ಗೊಬ್ಬೆರೆಬಲ್ಲಿ
ಲಂಗ ಕೆಂಪಾಯಿ ತಪ್ಪುಗು
ಬಯ್ಯದ ಗೊಬ್ಬು ದೋಸ್ತಿಕತೆಲಾ ಕೈದಾನಗ
ಪೊಣ್ಣಾದ್ ಪುಟ್ಟಿನವೇ ತಪ್ಪಾಂಡ್‌ಂದ್
ಎಂಕ್‌ಲಾ ತೋಜೆಂಡ್
ಆಂಡಲಾ ಪೊಣ್ಣು ಆಪುನವು ಎನ್ನ
ಮನಸ್‌ಗ್ ಬತ್ತಿಜಿ
ಪೊಣ್ಣಲೆಕ ತಗ್ಗ್‌ದ್ ಬಗ್ಗ್‌ದ್ ನಡತೊನ್ರೆ
ಎಂಕ್ ಆಯಿಜಿ
ಎನ್ನ ದೊಂಡೆ ಒಂತೆ ಜೋರೇ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್
ಸರಕಾರೀ ಸಂಬಲ ನನಾತ್ ಸಗ್ತಿ ಕೊರುಂಡು
ಪರಿಣಾಮ
ಇಲ್ಲಡ್ ನಿಚ್ಚ ಕಿರಿಕಿರಿ, ಚರ್ಚೆ
ದಾಡೆ, ಸೂಟೆ, ಸಂಬಾರ ಮೀರಿ ಕಜಿಪು
ಇಂಚ ದೊಡ್ಡನ ಪೊಸಪೊಸ ಉದಾರ್ನೆಗ್
ಎನ್ನ ಬೊಕ್ಕಲಾತ್ ಉರುಟು
ಎನ್ನ ಉಲಾಯಿದ ಪೊಣ್ಣನ್
ಮೆನ್ಪೊಡುಂದು
ಪೊಪ್ಪಲಾ ಅಮ್ಮಲಾ ಅಲಚನೆ ಮಲ್ತ್
ಎಂಕೊಂಜಿ ಮದಿಮೆ ಮಲ್ತ್ ತರೆತ ಪುದೆ
ಜಾವೆರೆ ಪಿದಾಡ್‌ನಗ
ಎಂಕ್ ಅಂಬರಪ್ಪಾಂಡ್
ಗುರ್ತ ಅತ್ತ್ ಅರ್ತ ಅತ್ತ್
ಓಲು ಪುಟ್ಯೆನೋ ಎಂಚ ಬಲತೆನೋ
ನನ ಯಾನ್ ಆಯಗ್
ಅಡ್‌ದ್ ಬಲಸೊಡು
ಆಯನ ಮೈಲೆ ಅದ್ರೊಡು
ಆಯಗ್ ಸಲ್ಮಂತ ಆಂಡ ತೆಲಿಪೊಡು
ಇಜ್ಜಾಂಡ ಅಡ್ಪಿಲ್‌ಡ್ ಬುಲಿಪೊಡು
ಎನ್ನ ಮಿತ್ತ್ ಅಕ್ಕಸೊ ಮಗ್‌ರಿಲೆಕ್ಕಾಂಡ್
ಪಗೆಲ್ ಸಮಾದಾನ, ರಾತ್ರೆ ನಿದ್ರೆ ದಾಂತೆ
ಅಲಚನೆ ಮಲ್ತೆ ಮಲ್ತೆ
ಯಾನ್ ಮದಿಮೆನೇ ಆಪುಜಿಂದ್
ಇಲ್ಲಡ್ ಕಡ್ತ್ ಪಂಡೆ
ಪೊಪ್ಪ ಲಾಗಿದ್ ಬೂರಿಯೆರ್
ಅಮ್ಮ ಉಡ್ಡ ಉಡ್ಡ ಬುಲಿತೆರ್
ತಮ್ಮಲೆಲ್ಲು ಬಾಮಿಯೆರ್
ದಾನೆ ಆಂಡಲಾ ಯಾನ್ ಬಗ್ಗಿಜಿ
ಇತ್ತೆ ಯಾನ್ ನಿಜವಾದ್‌ಲ ಪೊಣ್ಣಾದ್
ಅರಲಿಯೆಂದ್
ಎಂಕ್ ತೋಜುಂಡು
ಉಂದು ಮೋಲೆನ ಅತಿಯಾಂಡ್‌ಂದ್
ನಿಕುಲ್ಲಾ ಗೆರೆಪೆರೆ ಯಾವು
ಐಕ್ಕ್
ಯಾನ್ ಜಬಾದಾರಿ ಅತ್ತ್...

....

■ ಮಂಜುಳಾ ಶೆಟ್ಟಿ

ಬರವು ಬೋಡು ಬದ್ಕ್‌ಗ್

ಓದಂದಿ ಬಾಯೊಂಜಿ ಬಾಯಾ...
ಬರೆವಂದಿ ಕೈಯೊಂಜಿ ಕೈಯಾ...
ಓದಂದಿ ಬಾಯೊಂಜಿ ಪೆರ್ಗುಡೆದ ಮಾಟೆ
ಬರೆವಂದಿ ಕೈಯೊಂಜಿ ಕನಕ್‌ದ ಕೊಳ್ಳಿ

ವಿದ್ಯೆದಾಂತಿನ ಮನುಷೆ ಕೈಕಂಜಿಗ್ ಸಮ
ಅತ್ತಾ
ಅಜ್ಞಾನದ ಕತ್ತಲೆಡ್ ಕಣ್ಣಿತ್ತ್‌ದ್ ಕುರುಡೆತ್ತಾ
ವಿದ್ಯೆದ ಸಂಪತ್ತ್ ಒರಿವುಂಡು ಕಡೆಮುಟ್ಟ
ಪದ್ದೆಯಿ ಬಂಗಾರ್ ಒರಿವು ಓಡೆಮುಟ್ಟ

ದುಂಬುದ ಕಾಲೊಡು ಕಲ್ತಿನ ಕೆಲವೆರ್
ಕಲ್ಪಂದಿ ಜನೊಕ್ಲೆನ ಭೂಮಿ ಸೊತ್ತುನು
ಮೋಸೊಡು ಬರೆಪಾದ್ ಮಲ್ಲಾಕ್ಲು ಆಯೆರ್
ನಿಕ್ಲೆನ ಹಿರಿಯಾಕ್ಲು ಪನುವೆರ್ ಈ ಕತೆನ್

ಮಣ್ಣ್‌ದ ಮಗೆ ಬಡವೆ ಬರವುನು
ಕಲ್ತ್‌ಜೆ
ಮಣ್ಣ್‌ನ್ ಪುರಿಂಚದೆ ಬೆಂದ್‌ದ್ ಸೈತೆ
ಬರವು ಸರವು ಆಯಗ್ ಇಜ್ಜಿ
ಸಾಲೆಗ್ ಪೋಯೆರೆ ಪುರ್ಸೊತ್ತು ಇಜ್ಜಿ

ದನಿಕ್ಲೆನ ಭೂಮಿನ್ ಗೇಣಿಗ್ ಬೆಂದ್‌ದ್
ಆಯಿನ ಪೂರ ಆಯಗೆ ಕೊರಿಯೆ
ಬಾಕಿಲ್ಡ್ ನಡ್ಡ ಬಾರೆದ ಕೈಲ್‌ನ್
ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ಕೊರಂದೆ ದನಿನಾಡೆ ತುಂಬ್ಯೆ

ಕಾಲೊಲ ಬದಲ್‌ಂಡ್ ಬೆನ್ನುನ ಭೂಮಿ
ಒಕ್ಕೆಲ್‌ದಾಯಗೇ ಶಾಶ್ವತೊ ಆಂಡ್
ರೈತನ ಮಗೆ ಇತ್ತೆ ಕಾಲೇಜ್ ಕಲ್ತ್‌ದ್
ಮಲ್ಲಾಕ್ಲೆ ಸಂಬಂಧೊ ಆಯಗ್ ಆಂಡ್

ಊರುಡು ಎಡ್ಡೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆಯೇ
ಮಲ್ಲಾಯೆ ಬಡವೆ ಪನ್ಪಿ ಬೇದೊನೆ ಅಳಿಂಡ್
ದೇವೆರ್ನ ಸೃಷ್ಟಿಡ್ ಮಾತೆರ್ಲ ಸಮೊನೆ
ಪನ್ಪಿನ ಸತ್ಯೊನ್ ತೆರಿಯೊಂಡೆ ಕೃಷಿಕೆ

ಬರವುದಾಯೆ ಪನ್ಪಿ ಸಂಗತಿ ತೆರಿಂಡಾ
ಕಲ್ಪಂದೆ ಬದ್‌ಕ್‌ಡ್ ಬೈದಿನ ಬಂಜ
ಇನಿ ಪೂರ ದೂರಾದ್ ಬದ್‌ಕ್
ಬಂಗಾರಾಂಡ್
ಮಾತೆರ್ನ ಜೀವನೊಡು ಪೊಸ ಬೊಳ್ಪು
ಮೂಡ್‌ಂಡ್

■ ಬಿ. ಪಿ. ಮಂಜುನಾಥ ಭಂಡಾರಿ

ಜಾನಪದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಡ್ 'ತುಂಬಿ'

■ ಡಾ. ಸುನೀತಾ ಶೆಟ್ಟಿ ಮುಂಬಯಿ

ವಿಶ್ವದ ಜನಪದ ನಂಬಿಕೆಲೆಡ್ ಮುರ್ಗೊಲೆನ ಅಂಚೆನೇ ಬಗೆ ಬಗೆತ ಪಕ್ಕಿಲೆನ ಸಮಾವೇಶ ಉಂಡು. ಕನ್ನಡದ ಶಿಷ್ಟ ಸಾಹಿತ್ಯೊಡುಲಾ 'ತುಂಬಿ'ನ್ ಪ್ರತಿಮಾ ವಿಧಾನೊಡು ವರ್ಣನೆ ಮಲ್ದಿನ ದಿಂಜ ಸಂದರ್ಬೊಲು ನಂಕ್ ತಿಕ್ಕುಂಡು. ಸ್ವರ್ಗದ ದೇವತೆಲು ಸಂತೋಸೊಡು ಪೂತ ಬರ್ಸ ಜಪುಡಾನಗ ಆಯಿಟಪ್ಪ ನೀಲಬಣ್ಣದ ದುಂಬಿಲು ಬೂಮಿಗ್ ಜತ್ತ್‌ದ್ ಬರ್ಪಗೆ. ಆಂಡ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಜಾನಪದೊಟು ಅತ್ತ್‌ಡ ಸಮೃದ್ಧವಾಯಿನ ತುಳು ಸಂದಿ, ಪಾಡ್ದನೊಲೆಡ್ ಮುರ್ಗೊಲೆನ, ಪಕ್ಕಿಲೆನ ಉಲ್ಲೇಖ ತಿಕ್‌ಂಡಲಾ 'ತುಂಬಿ'ದ ಪುದರ್ ದೆಪ್ಪುನು ಬಾರೀ ಕಡಮೆ. ನಮ್ಮ ಜಾಲ್‌ಡ್ ಗುರ್ಬಿದ ನಡಕೆ ತೋಜುಂಡು. ಪುದತ 'ಕುಟುರ್' ಕೇನುಂಡು; ಗಿಲಿ ಪಾತೆರುಂಡು; ಆಂಡ ತುಂಬಿ ಮಾತ್ರ ಶಿಷ್ಟ ಸಾಹಿತ್ಯೊಡು ಎಂಚ ಪೋಯಿನಿ ಪನ್ಪಿನವೇ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಬಹುಶಃ 'ತುಂಬಿ' ಮರಣದ ಸಂಕೇತ ಇಂದ್‌ದ್ ತುಳುವೆರ್ ನಂಬುನೆಟ್ಟಾತ್ರ ಆಯಿಕ್ ಮಸ್ತ್ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ತಿಕ್ಕ್‌ಜಿಂದ್ ತೋಜುಂಡು.

ತುಳುತ ಪಾಡ್ದನೊಲೆಡ್ 'ತುಂಬಿ' – ಒಂಜಿ ಮನೆತನದ ಸಂಪೊತ್ತುನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಲ್ಪಿನವು ಪನ್ಪಿನ ದೃಷ್ಟಾಂತ ನಂಕ್ ತಿಕ್ಕುಂಡು. ಏರಾಂಡಲಾ ಸಂಪತ್ತ್‌ನ್ ಕಂಡುನಾಂಡ, ಮೆಲ್ಲೊಡೆ ಸಾಗಾವುನಾಂಡ, ಅಂಚಿನ ಸಂದರ್ಬೊಲೆಡ್ ತುಂಬಿ, ಅಕ್‌ಲೆನ್ ಕುಟುದು ಕೆರ್ತಿನ ಪ್ರಸಂಗೊಲ್ಲಾ ಉಂಡು. ಮೂಲು ನಂಬಿನ ದೈವನೇ ತುಂಬಿದ ಒರುವಾದ್ ಕೆರ್ಪಿನಿ. ನೆಕ್ಕ್ ಒಂಜಿ ಉದಾರ್ಮೆ:

ದಾರಮು ಮರ್ದಿದಿ, ತನ್ನ ಕಂಡನ್ಯೆ ರಾಜ ಮರ್ದಡೆನ ಇಲ್ಲಡ್ದ್ ಗುಟ್ಟುಡು ನೆಯಿತ ಕಲ್ಪಡೊಡು ವರಣ್ ದಿಂಜಾದ್ ತನ್ನ ಅಪ್ಪೆ ಇಲ್ಲಡೆ ಸಾಗಾವುನ ಪೊರ್ತುಡು ರಾಸಿ ರಾಸಿ ತುಂಬಿಲು ಆಲ್ ಪೋಪಿ ಸಾದಿನ್ ತಡೆತ್‌ದ್ ಕುಟುದು ಕೆರ್ದ್ ಪಾಡುವ –

"ಎಣ್ಣೆದ ಚಕ್ಕುಲಿ ಬಣ್ಣದ ಗಾರಿಗೆ
ಏಲ್ ಪುದೆಂದ್ ಕಟ್ಟಾದೆರ್
ನೆಯಿತ ಪಾಡಂದ್ ಪಂಡೆರ್ ದಾರಮು
ಅಟ್ಟಟ್ಟಿ ವರನ್ ದೀಪಾದೆರ್..."

ಇಂಚ ಬಂಗಾರ್ದ ವರನ್‌ಲೆನ್ ಕಂಡನ್ಯಗ್ ಗೊತ್ತಾಂದಿಲೆಕ್ಕ ದಾರಮು ನೆಯಿತ್ತ ಕಲ್ಪಡೊಡು ದೆಂಗಾದ್ ಕೊನೊಂಡಲಾ ಕರುವಾರ ಗುತ್ತುದ ಎದುರುಡು ಪರಪುನ ತೋಡು ದಾಟೊಡ್ದನೇ ಆರ್ ಬೊಳ್ಳುರೆ ಕಾರ್ದ್ ಸೈಪೆರ್. ಕಂಡನ್ಯ ಇಲ್ಲದ ಸೊತ್ತುನು ಇಂಚ ಕಂಡೊನುನ ರೀತಿ ದೈವೊಗು ಸರೀಂದ್ ತೋಜಿಜಿ; ದೈವದ ಒರುವಾಯಿನ ತುಂಬಿ ಒಂಜಿ – ಪತ್ತಾದ್ ಆರೆಗ್ ಸಿಕ್ಕ್ ಕೊರ್ಪುಂಡು – ಉಂದು ಒಂಜಿ ಕತೆ.

ಆಂಚೆನೇ ರಾತ್ರೆದ ಪೊರ್ತುಡು ತುಂಬಿ ಇಲ್ಲ ಉಲಯಿ ಬತ್ತ್ಂಡ, ಉಂದು ಸದ್ಗತಿ ತಿಕ್ಕಂದಿನ ಆತ್ಮೊಲು ಪಂಡ್‌ದ್ ಗೆನಿತೊಂದು ತುಳುವೆರ್ ಅವೆನ್ ನೆಲಕ್ ಹಾಕ್‌ದ್ ಕೆರ್ಪೆರ್.

ಇಂಚ ನಂಬಿಕೆ ಇತ್ತಿನೆಡ್ದಾತ್ರನೇ ತುಳು ಜಾನಪದೊಟು ತುಂಬಿಗ್ ಮಹತ್ವದ ಸ್ಥಾನ ತಿಕ್ಕಂದೆ ಉಪ್ಪೆರೆ ಯಾವು.

ಆಂಡ, ವಿಶ್ವ ಮಟ್ಟೊಡು ಜನಪದ ನಂಬಿಕೆಲೆಡ್ ತುಂಬಿನ್ ಮಸ್ತ್ ರೀತಿಡ್ ವರ್ಣನೆ ಮಲ್ದಿನ ನಿದರ್ಶನ ಉಂಡು.

ಸೋಮವಾರದಾನಿ ಇಲ್ಲದುಲಯಿ ತುಂಬಿ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಸೈತ್ಂಡ ಆ ಇಲ್ಲಡ್ ಮರಣ ಖಂಡಿತ ಇನ್ನಿನ ನಂಬಿಕೆ, ಕೊಂಕಣ ಪಟ್ಟಿದ ಮರಾಠಿ ಜನೊಕುಲೆಡ ಉಂಡು.

ಮರಾಠಿದ ಒಂದು ಲಾವಣಿಡ್ –

'ಮುಕ್ತಾ ಹೋವೂಂದ ಪಾಹೆ ಕಮಲಣಿಇ ಪಾಸುನಿಯಾ ಭ್ರಮರಾ'

ಪನ್ಪಿನ ಸಾಲ್ ತಿಕ್ಕುಂಡು. ತಾವರೆದುಲಯಿ ತಿಕೊಂದಿನ ತುಂಬಿ ಏಪ ತನ್‌ಕ್ ಬುಡುಗಡೆ ಆಪುಂಡುಂದು ಕಾತೊಂದು ಉಪ್ಪುಂಡುಗೆ!

ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಕುಣಬಿ ಜನಾಂಗೊಡು, ತುಂಬಿನ್ ಈ ಲೋಕದ ಸುದ್ದಿನ್ ಮೇಲ್‌ಲೋಕೊಗು ಮುಟ್ಟಾವುನ ಒಂಜಿ ದೂತೆ ಇಂದ್‌ದ್ ನಂಬಿಕೆ ಉಂಡು –

'ವನೀತ್ ಭವರಾ ಫೀರೇಗಾ ಮೈನಾ'

ಕಾಡ್‌ಡ್ ದುಂಬಿ ಸುತೊಂಡುಂಡು; ಅವೆನ್ ಲೆಪ್ಪುನ ರೀತಿ ತೂಲೆ –

'ಯೇರೆ ಭವರಾ ಸರಗ ದೌರಾ'

ಬೇಗ ಸ್ವರ್ಗೊಗು ಪೋದು ಎಂಕ್‌ಲ್ನ ಸಂದೇಶೊನು ಮುಟ್ಟಾದ್ ಬಲ – ಪನ್ಪಿನವು ನೆತ್ತ ಅರ್ಥ.

ಉತ್ತರಪ್ರದೇಶದ ಜನಪದ ಗೀತೆ ಇಂಚ ಉಂಡು –

''ಅರೆ, ಅರೆ, ಕಾಲಾ ಭಂವರಾ, ಆಂಗನ್ ಮೋರೆ ಆವೊ
ಆಜು ಮೋರೆ ಕಾಜ್ ಬಿಯಾಹ ನೇವತ್ ದೌ ಆವೊ''

ಎನ್ನ ಇಲ್ಲಡ್ ಮದ್ಮೆ ನಡಪೆರೆ ಉಂಡು, ಕಪ್ಪು ತುಂಬಿಯೇ,
ಮಾತೆರೆಗ್‌ಲಾ ಓಲೆ ಮುಟ್ಟಾದ್ ಬಲ – ಉಂದು ಭಾವಾರ್ಥ.

ಕಡುನೀಲಿ ಬಣ್ಣದ ತುಂಬಿ, ಝೇಂಕಾರ ಮಲ್ತೊಂದು ನಮ ಎದುರುಡು ಸುತೊಂದು ಇತ್ತ್ಂಡ ಅವ್ವೇ ಕೆಬಿಕ್ ರಂಗಾಯಿನ ಲೌಡ್‌ಸ್ಪೀಕರ್!

ಕಾರಣದಾಂತೆ ತುಂಬಿ ನಮ ಎದುರುಗು ಬರಂದ್ ಪನ್ಪಿನ ನಂಬಿಕೆ ಬಂಗಾಲಿ ಜನಪದೊಟು ಉಂಡು. ಅವೆನ್ ವಿರಹದ ಸಂಕೇತ ಇಂದ್‌ದ್‌ಲಾ ಅಕುಲು ಗೆನಿಪುವೆರ್. ತುಂಬಿ ಕೈತಲ್ ಬತ್ತ್ಂಡ ಸಂಪಯಿದ ಪೂ ನಡುಗುಂಡುಗೆ! ಆಣ್ ಮೈರ್ ಪೊಣ್ಣುಮೈರ್‌ನ್ ಬುಡ್ದು ಪೋಪುಂಡುಗೆ! ಉಂದು ಬಾರಿ ದುಕ್ಕದ ಸಂಗತಿಂದ್ ಅಕ್‌ಲ್ನ ಜನಪದ ಗೀತೆ ಪನ್ಪುಂಡು.

'ಗಂಗಾ ತೇನ ವಿಮುಖೀ ಆಜ್...'

ಈ ಸಾಲ್‌ಡ್, ಒಂಜಿ ವಿರೋಧಾಭಾಸಲಾ ತೋಜುಂಡು. ಬಂಗಾಲಿ ಮದ್ಮೆದ ಪೊರ್ತುಡು ತುಂಬಿ ಬತ್ತ್ಂಡ ಅವು ವಿಘ್ನಂದ್ ಅಕುಲು ನಂಬುವೆರ್. ಗಂಗೆ, ಪಿರ ತಿರ್ಗ್‌ದ್ ಪರಪುವಲ್ ಪನ್ಪಿನ ಒಂಜಿ ಕಲ್ಪನೆನೇ ಅದ್ಭುತ!

ಬಿಹಾರ್‌ಡ್ ಮುಂಡಾರಿ ಜನಾಂಗದ ಒಂಜಿ ಲೋಕಗೀತೆ ಇಂಚ ಉಂಡು -

'ಬಾಹರ್ ಜಾಥಾ ಲಗ್‌ರಹಾ ಹೈ
ಪೈರೋ ಭ್ರಮರಿ ಪೈರ್ ಜಾವೊ
ಬಾಹಕ ಠಂಡ್ ಪಡ್‌ರಹೀ ಹೈ'

ಪಿದಯಿಡ್ ಮಸ್ತ್ ಚಳಿ! ತುಂಬಿ ಜೋಡಿ ನಡುಗೊಂದು ಉಂಡು. ಇಲ್ಲ ಉಲಯಿ ಬಲೆ; ಇಂದ್‌ದ್ ಲೆಪ್ಪುನಗ ಅವು ಕೊರ್ಪಿನ ಉತ್ತರ ನೈತಿಕ ಸಂಸ್ಕಾರದ ಪ್ರತೀಕ -

(ಘರ್‌ಮೇ) ಪುಸೂಬೀತೊ ಕೈಸೆ?
ಬೀಚ್ ಘರ್‌ಮೆ ಮೇರೀ ಅನುಜ್ ವಧೂ ಜೋ ಹೈ-

ಯಾನ್ ಉಲಯಿ ಬರ್ಪಿನಾಂಡಲಾ ಎಂಚ? ಎನ್ನ ಮೆಗ್ಯ ಬೊಡೆದಿ ನಡು ಇಲ್ಲಡ್ ಜೆಯಿದಲತ್ತಾ - ಇಂದ್‌ದ್ ಆಣ್‌ತುಂಬಿ ಪನ್ಪುಂಡು.

'(ಮಕಾನ್‌ಮೆ) ಪೈಠೂಂ ಭೀತೋ ಕಿಸ್ ತರಹ
ಬೀಚ್ ಮಕಾನ್‌ಮೆ ಮೇರೆ ಜೇಠ್ ಜೀ ಹೋ ಹೈ'

'ಇಲ್ಲದುಲಯಿ ನನೊಂಜಿ ಕಡೆಟ್ ಎನ್ನ ಬಾವೆರ್ ಜೆಯಿದೆರ್. ಆರೆನ್ ದಾಟ್‌ದ್ ಯಾನ್ ಪೋಪಿನಾಂಡಲಾ ಎಂಚ?' - ಇಂಚಂದ್ ಪೊಣ್ಣುತುಂಬಿ ಪೋಯೆರೆ ನರ್ಗುಂಡು.

ನಮ್ಮ ಜನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಡ್‌ಲಾ ಮೆಗ್ಯ ಬೊಡೆದಿನ್ ಆಂಜೊವು ಮುಟ್ಟುನ ನಿಷಿದ್ಧ. ಅಂಚೆನೇ ಮದ್ಮೆ ಆದ್ ಬತ್ತಿನ ಪೊಣ್ಣು ಕಂಡನ್ನನ ಪಲಯನ್ ಮುಟ್ಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿ; ಇಂಚ ಈ ಸ್ಪರ್ಶ ನಿಷೇಧ ನಮ್ಮ ನೀತಿದ ಮೂಲ.

ಮೆಗ್ಯನ ಬೊಡೆದಿನ ಮಿತ್ತ್ ಪಲಯನ ನಿರೆಲ್ ಬೂರ್ಯೆರೆಲಾ ಬಲ್ಲಿ. ಅಂಚೆನೇ ಕಂಡನ್ನನ ಪಲಯನ ಕೈತಲ್ ಪೊಣ್ಣು ಪೋಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿ - ಪನ್ಪಿನ ನಂಬಿಕೆ ಬಿಹಾರ್ ಜನಪದೊಡು ಇತ್ತೆಲಾ ಉಂಡುಂದು ಡಾ. ಸಮೀರ್ ಬರೆತೆರ್. (ಬಿಹಾರ್‌ಕಿ ಜನ ಜಾತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ - ಪರಿಷದ್ ಪತ್ರಿಕಾ ಪು. ೫೮).

ಸಂತಾಲೀ ಜನಾಂಗ ತುಂಬಿನ್ 'ಉರೂ' ಇಂದ್‌ದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಉಂದು ಉಭಯಲಿಂಗಿ ಸಂಬೋಧನೆ!

ತುಳುವೆರ್ನ ನಂಬಿಕೆಲಾ ಇಂಚೆನೇ ಉಂಡು.

ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದ ದೇವಾರಂ ಜನಾಂಗದ ಒಂಜಿ ನೃತ್ಯಗೀತೆ -

'ಪಿಯಾಕಿ ಬೋಲೀ ಮತ್ ಬೋಲೋ
ಕಲೇಜಾ ಫಟ್ ಜಾತಾ ಹೈ
ಕಹಾಂ ಛಿಪಕ್ ಜಾತಾ ಹೈ
ಭಾಕ್ತಾ ಭಂವರಾ ಕಲೀಮೆ ವಿಘ್ ಜಾತಾ ಹೈ'

ವಿರಹದ ದುಕ್ಕೊಡಿತ್ತಿನ ಪೊಣ್ಣಗ್ ತುಂಬಿದ ಸರ ಕೇನ್ನಗ ತಿಗಲೆ ಉಡೆರುಂಡು; ತುಂಬಿ ಬಲಿತೊಂದೇ ಉಂಡು. ಆಲ್ನ ಕೈಕ್ ತಿಕ್ಕಂದೆ ಮುಗ್ಗೆಡ್ ದೆಂಗುಂಡು; ಉಂದೊಂಜಿ ಪ್ರಣಯಗೀತೆಲಾ ಅಂದ್. ತಾನ್ ಮೆಚ್ಚಿದಿನಾಯನ ಸಂದೇಶ ಕನಪಿನ ಈ ತುಂಬಿ ಕಣ್ಣ್‌ಮುಚ್ಚಿ ಗೊಬ್ಬುನೆನ್ ಆಲ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಲ್ಪುನವು ಮುಲ್ಲ ಭಾವ.

ಗೋಂಡಿ ಜನಾಂಗ, ತುಂಬಿನ್ ನಿಷಿದ್ಧ ಸಂಭೋಗದ ಸಂಕೇತ ಇಂದ್‌ದ್ ನಂಬುವೆರ್.

ಯುರೋಪುದ ದೇಶೊಲೆಡ್‌ಲಾ ತುಂಬಿನ್, ತೈತಿನಕ್‌ಲೆನ ಆತ್ಮಂದ್ ನಂಬಿಕೆ ಉಂಡು. ಜರ್ಮನ್ ಜಾನಪದೊಡು, ಯೇಸು ಶಿಲುಬೆದ ಮಿತ್ತ್ ಉಪ್ಪುನಗ ಪಾಡಿನ ಕಣನೀರ್‌ಡಪ್ಪ ತುಂಬಿಲು ತಿರ್ತ್ ಬೂರ್‍ಯ ಇನ್ನಿನ ಉಲ್ಲೇಖ ಉಂಡು. ಇಲ್ಲಗ್ ತುಂಬಿ ಬತ್ತ್‌ಂಡ ಆ ಇಲ್ಲಡ್ ಬಾಲೆದ ಜನನ ಆಪುಂಡುಂದುಲಾ ಅಕುಲು ನಂಬುವೆರ್.

ಬರ್ಮಾ ದೇಶೊಡು ತುಂಬಿನ್ ಪಾಯಾದ್ ಉಂತುದಿನ ಕೆಯ್ತು ಆತ್ಮಂದ್ ತೆರಿವೆರ್. ದಕ್ಷಿಣ ಅಮೇರಿಕಾದ ಇಂಡಿಯಾನಾ ಜನಾಂಗದಕುಲು, ಸಕತ್ ಕಾಯಿಲೆಡ್ ನರೆಲೊಂದು ಉಪ್ಪುನಕ್‌ಲೆನ ಆತ್ಮೊನು ಕೊನೊಯೆರೆ ತುಂಬಿ ಬರ್ಪುಂಡುಂದು ನಂಬುವೆರ್.

ಭಾರತ ದೇಶೊಡುಲಾ ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶೊಡುಪ್ಪುನ ಕಾಮೀ ಜನಾಂಗ, ಪಿತೃಶ್ರಾದ್ಧದ ಪಿಂಡೊನು ಕಾಡ್‌ಗ್ ಕೊನೊದು ಅವ್ಲು ತುಂಬಿ ಆವೆನ್ ಮುಚಿ ಬೊಕ್ಕನೇ ಅಕುಲು ಉನ್ಪಿನ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಇತ್ತೆಲಾ ಉಂಡು.

ಇಂಚ ಪ್ರಪಂಚದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕಡೆಟ್ ಉಪ್ಪುನ ಜನಾಂಗದ ಮೂಲ ನಂಬಿಕೆಡ್ ಮಸ್ತ್ ಸಾಮ್ಯ ತೋಜಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ತುಳುವೆರ್ನ ನಂಬಿಕೆಲೆನ ಬುನಾದಿನ್ ತೂಂಡಲಾ ಅವು ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿ ಪನ್ಪಿನೆಕ್ಕ್ ಸಂಶಯ ತೋಜುಜಿ.

ಸ್ವಾರ್ಥಿಲು

ಈ ಮಹಾತ್ಮೆರ್ ಪೂರಾ
ಏತೊಂಜಿ ಸ್ವಾರ್ಥಿಲು!
ದೇಶೊಡು ಇತ್ತಿ ಸತ್ಯ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ,
ಅಹಿಂಸೆ ತ್ಯಾಗ ಪನ್ಪಿ
ಎಡ್ಡೆ ಗುಣೊಲೆನ್ ಮಾಂತಾ
ತನ್ಕುಲು ಪೋನಗ
ಪೂರಾ ಪತೊಂದು
ಪೋಯೆರತ್ತಾ ...!

■ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಬೋಳೂರು

ತುಳುವೆರೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಚಿಂತನೆಡ್ ಪೊಂಜೊವು

■ ಡಾ. ರಾಜಶ್ರೀ

ಕರ್ನಾಟಕೊದ ಬೇತೆ ತಿಕ್ಕ್‌ಡ್ದ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಯಿನ ವಿಶಿಷ್ಟ ಭೌಗೋಳಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಿಶೇಷತೆನ್ ಪಡೆಯಿನ ನಾಡ್ ತುಳುನಾಡ್. ಸತ್ತಿಗೆದ, ಅರಿವಾಣೊದ, ಪಣವುದ ಪೊರ್ಲುದ ಈ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ್ ತೆರಿಪಾವುನ, ಅವು ಇತ್ತೆ ಎಂಚ ಬದಲಾತ್‌ಂಡ್, ನನ ದುಂಬುಗ್ ಎಂಚ, ಓಡೆಗ್ ಉಂತು ಪನ್ಪಿ ಬಲ್ಮೆದ ನೆಲೆಟ್ಟ್ ಅವನ ಸಾಧ್ಯತೆಲೆನ್, ಎರ್ತೆ-ಜಪ್ಪೆಲ್, ಗಂತ್-ಗಾಂತ್‌ನ್ ತೆರಿಯೊನುನ, ತೆರಿಪಾವುನ ಪ್ರಯತ್ನೊಲು ಬೇತೆ ಬೇತೆ ನೆಲೆಟ್ಟ್ ಆವೊಂದೇ ಉಂಡು. ಈ ನಿಟ್ಟ್‌ಡ್ ತುಳುವೆರೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಚಿಂತನೆಗ್ ಪೊಂಜೆನಕ್ಲೆನ ಕೊಡುಗೆ ದಾದಂದ್ ಕೆಲವು ಆಲೋಚನೆಲೆನ್, ವಿಚಾರೊಲೆನ್ ಮೂಲು ಕೋತೊಂದುಲ್ಲೆ. ಮೂಲು ರಡ್ಡ್ ಸಂಗತಿಲು ಮುಖ್ಯ ಆಪುಂಡು. ಒಂಜಿನೆದವು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪೊಣ್ಣನ್ ಎಂಚ ತೂತ್‌ಂಡ್‌ಂದ್. ರಡ್ಡನೆದವು ಸಂಸ್ಕತಿದ ಅಧ್ಯಯನ ಮಲ್ತಿನ ವಿದ್ವತ್ತ್ ಪೊಂಜೆನಕ್ಲೆನ್ ಎಂಚ ತೂತ್‌ಂಡ್‌ಂದ್ ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಡ್ ಮೂಲು ಪೊಂಜೆನಕ್ಲೆನ ಕೊಡುಗೆ ಪನ್ಪಿ ವಿಷಯೊ ದಾಯೆ ಮುಖ್ಯ ಆತ್‌ಂಡ್ ಪಂಡ ಅಯಿಕ್ಕ್ ಕಾರಣೊ, ಇನಿತ ಸಿತಿಗತಿ. ಸಮಾಜೊಡು ಸದಾರ್ನ ಅರೆವಾಸಿ ಜನವರ್ಗೊನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಾವುನ ಪೊಂಜೆನಕ್ಲೆನ ಆಲೋಚನೆ, ಗ್ರಯಿಕೆ, ಅಕ್ಲೆನ ಚಿಂತನೆ, ಅನುಭವೊಲುಲಾ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ಆಪಿನ ಇನಿತ್ತದ ಕಾಲೊಡು ಈ ನಿಟ್ಟ್‌ದ ಅಧ್ಯಯನೊಲಾ ಮಸ್ತ್ ಆವೊಂದುಂಡು. ಇಂಚಿತ್ತಿ ಸಂದರ್ಬೊಡು ತುಳುವೆರೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಚಿಂತನೆಗ್ ಪೊಂಜೆನಕ್ಲೆನ ದೇಣಿಗೆಲಾ ಮಹತ್ತ್‌ದವು.

ತುಳುವೆರೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಂದ್ ಪಂಡ ತುಳು ಜನಪದೆರ್ನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಅತ್ತ್‌ಂಡ ತುಳು ಜನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಂದ್ ಯಾನ್ ದೀವೊಂದು ಈ ನೆಲೆಟ್ಟ್ ಪೊಂಜೆನಕ್ಲೆನ ಚಿಂತನೆದ ಕೆಲವು ಸಂಗತಿಲೆನ್ ದೀವೊಂದು ಎನ್ನ ಆಲೋಚನೆಲೆನ್ ದುಂಬು ದೀವೊಂದುಲ್ಲೆ.

'ಸಂಸ್ಕೃತಿ' ಒರಿಯೊರಿಯಗ್ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿನವತ್ತ್. ಅವು ಪತ್ತ್ ಜನೊತ್ತವು. ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪಂಡ ಒಂಜಿ ಸಂಕೀರ್ಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ. ತುಳು ಜನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪಂಡ ಅಯಿಟ್ಟ್ ಬಾಸೆ, ಆಚಾರೊ ವಿಚಾರೊ, ಕಟ್ಟ್‌ಕಟ್ಳೆ, ನಂಬುಗೆ, ವಿಧಿ ನಿಷೇಧೊಲು, ಒನಸ್-ತೆನಸ್, ಕಸುಬುಲು, ಕುಟುಮ ಸಮ್ಮಂದೊ, ಆಟಕೂಟ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಮಸ್ತ್ ಸಂಗತಿಲು ಉಂಡು. ಅಂಚಾದ್ ಅವು ನಮ ಬದ್ಕುನ ರೀತಿ. ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನರಮಾನ್ಯ ಕೆಲಸೊಲೆಡ್ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್ ಅವೆನ ಪಿರವುದ ಆಲೋಚನೆ, ಮೌಲ್ಯಲೆಡ್‌ಲಾ ತೋಜಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕೆಲವು ಸರ್ತಿ ಕಣ್ಣ್‌ಗ್ ತೋಜಂದೆ ಇಪ್ಪೆರೆಲಾ ಯಾವು. ಅವು ಬಾಯಿದ ಪಾತೆರೊಡುಪ್ಪು, ಉಡಲ್ದ ಗ್ರಹಿಕೆಲೆಡುಪ್ಪು, ತೋಜಿದ್‌ಲಾ ತೋಜಂದಿಲೆಕ ಇಪ್ಪುನವೇ ಸಂಸ್ಕೃತಿ. ದೇಸೊಕಾಲೊಗು ತಕ್ಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬದಲಾವೊಂದು ಪೋಪುಂಡು. ಅವು ಏಪೊಲಾ ಒಂಜೇ ರೀತಿ ಇಪ್ಪುಜಿ. ಒಂಜಿ ಊರುದ ಜನೊಕುಲೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕುಡೊಂಜಿ ಊರುದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಡ್ದ್ ಬೇತೆ ಅತ್ತ್‌ಂಡ ವಿರೋಧವಾದ್ ಇಪ್ಪೆರೆಲಾ ಯಾವು. ಒಂಜಿ ಕಾಲೊದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನನೊಂಜಿ ಕಾಲೊಗು ದಾಲ ಬಿಲೆದಾಂತಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಾದ್

ಬದಲಾಯೆರ್ಲಾ ಸಾದ್ಯೊ ಉಂಡು. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಡೇ ತುಳು ಜನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಲಾ ತೂವೊಡಾಪುಂಡು.

ನೆಟ್ಟ್ ಭಾಷಿಕ ನೆಲೆಂದ್ ಪಂಡ ಅವು ಬಾಸೆನ್ ಕಲ್ಪಾವುನ ನೆಲೆ. ಈ ನಿಟ್ಟ್‌ಡ್ ಪೊಂಜೆನಕ್ಲೆನ ಕೊಡಿಗೆ ಮಾಮಲ್ಲ. ಇಲ್ಲೇ ಸುರೂತ ಪಾಠಶಾಲೆ ಪನ್ಪಿಲೆಕ ಪುಟ್ಟಬಾಲೆಗ್ ಅಪ್ಪೆ ಬಾಸೆನ್ ಕಲ್ಪಿಯೆರೆ ಸುರೂಟು ಅಪ್ಪೆಲ್ಲು ಕಾರಣೊ. ಇನಿಕ್ಕ್ ಎಲ್ಯ ಶಾಲೆಡ್ ತುಳು ಕಲ್ಪಾಯರೆ ಸಾದ್ಯ ಆತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚೆನೇ ಇತ್ತೆಲಾ ತುಳು ಸಂಪರ್ಕ ಬಾಸೆ ಆದ್‌ಲಾ ಉಂಡು. ಇತ್ತೆದ ಕಾಲೊಡು ವಾ ಬಾಸೆ ಎಡ್ಡೆಂದ್ ಪನ್ಪಿನೆಡ್ದ್‌ಲಾ ವಾ ಬಾಸೆಡ್ ಪಾತೆರ್‌ಂಡ, ಕಲ್ತ್‌ಂಡ ಏತ್ ಲಾಭ ಉಂಡು ಪನ್ಪಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಬೈದ್‌ಂಡ್. ಇಂಚಿತ್ತಿ ಈ ಪೊರ್ತುಡು ಇನಿ ನಮ ತುಳುಬಾಸೆ ಒರಿಯೊಡು, ಅಯಿನ ಬುಳೆಚ್ಚಿಲ್ ಆವೊಡೂಂದು ಪನ್ಪಿನವುಲು ಅಪ್ಪೆ ಬಾಸೆನ್ ಇಲ್ಲಾಲ್ ಬಾಲೆಗ್ ಕಲ್ಪಾವುನ ಮೂಲಕೊ ತುಳುಬಾಸೆದ ಬುಲೆಚ್ಚಿಲ್ ಈ ಮಟ್ಟೊಡು ಒರಿತ್ತ್‌ಂಡ್‌ಂದಾಂಡ ಅಯಿಕ್ಕ್ ಸುರೂಟು ಅಪ್ಪೆಲ್ಲೇ ಕಾರಣೊ.

ರಡ್ಡನೆ ನೆಲೆಟ್ಟ್ ತುಳುಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪಂಡ ಜನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಂದ್ ದೆತೊಂಡ ಅಯಿಟ್ಟ್ ನಾಲಾಯಿಡ್ದ್ ನಾಲಾಯಿಗ್, ಬಾಯಿಡ್ದ್ ಬಾಯಿಗ್, ಕೆಬಿಡ್ದ್ ಕೆಬಿಕ್ಕ್ ಒರಿಯೊಂದು ದುಂಬರಿಯೊಂದು ಪೋಪಿನ ಪಾಡ್ದನ, ಕಬಿತೆ, ನಲಿಕೆದ ಪದೊಕ್ಕುಲು - ಇಂಚಿತ್ತಿ ಪದ್ಯರೂಪುದ ಅಂಚೆನೇ ಕತೆ, ಪುರಾಣದ ರೂಪುದವುಲಾ ಉಂಡು. ಇಲ್ಲಾಲ್ ನಿತ್ಯಗಲಸುನ ವಸ್ತ್‌ಲು, ಕರಕೈಲ್, ಬೆನ್ನಿದ ಬೇಲೆದ ವಸ್ತ್‌ಲು - ಇಂಚ ಮಾತ ಸೇರೂಡು. ಪುಟ್ಟಿನೆಡ್ದ್ ಸೈಪಿಮುಟ್ಟದ ನರಮಾನ್ಯ ಬದ್ಕ್‌ದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಆಚರಣೆಲು ಉಲ್ಲೊ. ಬಿಸು, ಕೆಡ್ಡಸ, ಪರ್ಬ, ಕಾವೇರಿ ಸಂಕ್ರಾಂದಿ - ಇಂಚಿತ್ತಿ ವರ್ಸೊಗೊರ ಆಚರಣೆ ಮಲ್ಪುನ ಆಚರಣೆಲು, ಪರ್ಬೊಲು ಉಲ್ಲೊ. ಜಾತ್ರೆಲು, ಕೋಲ-ನೇಮೊಲು, ಬೇತೆ ಬೇತೆ ನಲಿಕೆಲು, ಗೊಬ್ಬುಲು ಉಲ್ಲೊ - ಉಂದು ಮಾತ ಸೇರ್ದ್ ಜನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಂದ್ ಆಪುಂಡು. ನೆಕ್ಕ್ ಪೊಂಜೆನಕ್ಲೆನ ಕೊಡಿಗೆ ದಾದ ಪನ್ಪಿನವು ಮಾಮಲ್ಲ ವಿಷಯೊ.

ನೆಟ್ಟ್ ಬಾಯಿಡ್ದ್ ಬಾಯಿಗ್ ನೆಂಪುಡ್ದ್ ನೆಂಪುಗು ಒರಿಯೊಂದು ಪೋಪಿನ ಪಾಡ್ದನೊಲೆನ್ ದೆತೊಂಡ, ದೈವೊಲು ಉದ್ಯಬೆಂದಿನ, ಅಯಿನ ನಿಲೆ ಬಿಲೆ, ಪರಪು ಕಾರ್ಣಿಕೊನು ಪನ್ಪುನ, ಸಮುದಾಯದ ಎಡ್ಡೆಪ್ಪುಗು ಪುಣೆಯಿನ ಹಿರಿಯೆರ್ನ ಬದ್ಕ್‌ದ ವಿವರೊಲೆನ್ ಪನ್ಪುಂಡು. ಈ ಪಾಡ್ದನೊಲೆನ್ ಕೋಲ, ನೇಮದ ಪೊರ್ತುಡು ಭೂತ ಕಟ್ಟುನಕ್ಲೆನ ಪರಿವಾರೊದ ಪೊಂಜೆನಕ್ಲು ಅತ್ತ್‌ಡ ಆಂಜೆನಕುಲು ತೆಂಬರೆ ಬೊಟ್ಟೊಂದು ಪನ್ಪೆರ್. ಅಂಚನೇ ಬಟ್ಟಿ ಮುಡೆನಗ, ನೇಜಿ ದೆಪ್ಪುನಗ, ಪಜೆ ಮುಡೆನಗ, ರಾತ್ರೆದ ಪೊರ್ತುಗು ಚೀಂಕ್ರ್ ಒಯಿಪ್ಪುನಗಲಾ ಪನ್ಪೆರ್. ಇಂಚಿತ್ತಿ ಪಾಡ್ದನೊಲೆನ ರಚನೆ, ಪರಪು, ಕಲ್ಪಾವುನ ನಿಲೆಟ್ಟ್ ಪೊಂಜೆನಕ್ಲೆನ ಕೊಡಿಗೆ ಮಲ್ಲವು. ಆಂಜೆನಕ್ಲುಲಾ ಪಾಡ್ದನ ಪನ್ಪೆರ್‌ಂಡಲಾ ಜೋಕ್ಲೆಗಾವಡ್, ಮರ್ಮಾಲೆಗಾವಡ್ ಕಲ್ಪಾವುನೆತ ಪಿರವು ಪೊಂಜೆನಕ್ಲೆನಲಾ ಒಂಜಿ ಆಲಚನೆ, ಒಂಜಿ ಚಿಂತನೆ ಇಪ್ಪುಂಡು. ಆ ಮೂಲಕೊ ಸತ್ಯೊದ ದೈವೊಲೆನ ಬಗ್ಗೆ, ಸಮಾಜೊದ ಎಡ್ಡೆಪ್ಪುಗು ಪುಣೆಯಿನ ಹಿರಿಯೆರ್ನ ಬಗ್ಗೆ, ಅಕ್ಲೆನ ಆಚಾರೊ ವಿಚಾರೊ, ಜೀವನ ಕ್ರಮೊನು ತೆರಿಪಾವುನ, ದುಂಬುದ ಪೀಳಿಗೆಗ್ ಅವೆನ್ ಮರಪ್ಪಂದಿಲೆಕ ಕೊನೊದು ಪೋಪಿನ, ಪೀಳಿಗೆಡ್ದ್ ಪೀಳಿಗೆಗ್ ದಾಂಟಾವುನ ಒರಿತ್ತೊಂದು ಪೋಪಿನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾದ್ ಬಾರೀ ಮುಖ್ಯ ಆಪಿನ ಮಲ್ಲ ಕಾರ್ಯೊನು ಪೊಂಜೆನಕ್ಲು

ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಮಿತ್ತ್ ಆಕಾಸೊಡು ಇತ್ತಿ ದೈವೊಲೆನ್ ತಿರ್ತ್ ಕೊನತ್ತ್‌ದ್ ಆರಾಧನೆ ಮಲ್ಪುನ ಪಂಡ ತುಳುವೆರ್ನ ನೆಲತ್ತ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ್, ಮಣ್ಣ್‌ದ ಬಗ್ಗೆ ಅಕ್ಲೆನ ಚಿಂತನೆನ್, ನೆಲತ್ತ ಪ್ರೀತಿನ್ ತೋಜಾವುಂಡು. ನೆಲತ್ತ ಪ್ರೀತಿ ಪಂಡ ಅಪ್ಪೆ ಪ್ರೀತಿ, ಅಪ್ಪೆನ ಉಡಲ್ದ ಪ್ರೀತಿ. ನೆಲ ಅಕ್ಲೆಗ್ ಬಜೀ ಮಣ್ಣ್ ಅತ್ತ್, ಅವು ಅಪ್ಪೆ. ಅವು ಅಕ್ಲೆಗ್ ಬದ್ಕ್ ಕೊರ್ಪಿನವು.

ಇಂಚಿತ್ತಿ ನೆಲತ್ತ ಜನೊಕ್ಲೆನ ಎಡ್ಡೆಪ್ಪುಗಾದ್ ಬೆರಿಸಾಯೊ ಕೊರ್ಪಿನ, ಬುಳೆ ಬಾಗ್ಯೊನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಲ್ಪಿನ ದೈವೊಲು ನೆಲಟ್ಟ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಉಂತೊಡಾಂಡ ಕಟ್ಟುನಾಯಗ್ ಪೊಂಜೆನಕ್ಲೆನ ಪಾಡ್ದನದ ಬೆರಿಸಾಯ ಬೋಡು. ಪಾಡ್ದನೊದ ನಾಯಕೆ ನಮ್ಮ ಲೆಕ್ಕಂತಿನ ನರಮಾನ್ಯೆರ್. ಆಂಡ ಬಂಜ ಬತ್ತಿನಕ್ಲು, ಬದ್ಕ್ಯೆರೆ ಪುಣೆಯಿನಕ್ಲು, ಕಡೆಕ್ ಸೋತುದು ಸೈಪಿನಕ್ಲು, ಸೈತಿನಕ್ಲೆನ್ ಬೊಕ್ಕ ಆರಾಧನೆ ಮಲ್ಪುನೆ. ಇಂಚ ಬದ್ಕ್‌ಡ್ ಸೋತುದು ಬೊಕ್ಕ ಅಕ್ಲು ನಾಯಕೆ ಆದ್ ಆರಾಧನೆ ಪಡೆಪಿನ ಮೂಲಕ ಅಕ್ಲು ಗೆಲ್ಪುವೆರ್. ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ್ ನಮ್ಮ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ನಾಯಕೆರ್ ಪುಟ್ಟ್‌ನಗನೇ ಅಲೌಕಿಕವಾದ್ ಪುಟ್ಟುನೆ, ಪೂತ ಬರ್ಸ ಬರ್ಪುನೆ, ದೇವದುಂದುಭಿ, ವಾದ್ಯ, ಮಂತ್ರ ಘೋಷದೊಟ್ಟಿಗೆ ಪುಟ್ಟುನೆ, ಅಸಾಮಾನ್ಯವಾದೇ ಬದ್ಕುನೆ. ಕಡೇಕ್‌ಲಾ ಆಯನೆ ಗೆಲ್ಪುನೆ ಇಂಚ ಗೆಲ್ಪುನಾಯೆನೇ ಮೂಲು ನಾಯಕೆ. ಆಂಡ ನೆಕ್ಕ್ ಪೂರ್ಣವಾದ್ ಭಿನ್ನವಾಯಿನ ನಮ್ಮ ತುಳುವೆರೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನಾಯಕೆರ್ ಸಾಮಾನ್ಯ ರೀತಿಡ್ ಪುಟ್ಟ್‌ದ್ ಸ್ವಂತ ಸಾಧನೆಡ್, ಅಸಾಮಾನ್ಯ ರೀತಿಡ್ ಬದ್ಕ್‌ದ್ ಕಡೆಕ್ ಸೈಪಿನೆ. ಇಂಚಿತ್ತಿ ತಿರ್ಲ್ ಇಪ್ಪಿನ ಪಾಡ್ದನೊನು ಪೊಂಜೆನಕ್ಲು ಕಟ್ಟ್‌ದ್‌ನೆ ಅಂದ್‌ಂದಾಂಡ ಅಯಿನ ಪಿರವುದ ಆಲೋಚನೆ ಜೀವ ಪರವಾಯಿನವು, ನರಮಾನ್ಯ ಪರವಾಯಿನವು.

ಪಾಡ್ದನ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್ ಭೂತದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕೆಲಸೊಲೆಡ್‌ಲಾ, ಒಲಿ ತಿರಿತ್ತ ಬೇಲೆಡ್‌ಲಾ ಭೂತಕಟ್ಟುನ ಆಂಜೋವುನೊಟ್ಟಿಗೆ ಪೊಂಜೆನಕ್ಲೆನ ಪಾಲ್‌ಲಾ ಮಲ್ಲವು. ಆಂಡ ಅಕುಲು ಎದ್ರು ತೋಜುಜೆರ್. ಕೋಲ, ನೇಮೊಡು ಬೆನ್ಪಿ ಕೈ ಭೂತಕಟ್ಟುನಕುಲು ಆಂಡಲಾ ಆರಾಧನೆ ದುಂಬರಿತೊಂದು ಪೋಪಿನವುಲು ಪೊಂಜೆನಕ್ಲೆನ ಪಾಲ್‌ಲಾ ಉಂಡು. ಈ ನಿಟ್ಟ್‌ಡ್ ಪೊಂಜೆನಕ್ಲು ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ಕಲ್ಪಾವುನ ಒಂಜಿ ಪದ್ಯೊನು ತೂಂಡ ತೆರಿಯುಂಡು. "ತಿತ್ತಿರಿ ತಿತ್ತಿರಿ ಮಜಲ್‌ಡೆ ಪಂತಿ ಎರ್ಕ್ಂಡೆ" ಪನ್ಪಿ ಜೋಕ್ಲೆ ಪದ್ಯೊಡು "ದಾಯೆ ಎರ್ಮೆ ದಾಯೆ ಎರ್ಮೆ ಪನ್ತಿ ತಿನ್ತ್‌ಜಾಂದ್" ಸುರುವಾದ್ ಕಡೆಕ್ ಆಚಾರಿನ ಕಸುಬುದ ಅತ್ಯಾರ್ ಉಳಿ ಬಾಜಿನ್ ಕಳ್ವೆರ್‌ಕೊಂಡೋನಗ ಭೂತೊ ಕಳ್ವೆರೆನ್ ಪತ್ತಂದಿನ ಇಚಾರೊ ಬರ್ಪುಂಡು. "ದಾಯೆ ಭೂತ ದಾಯೆ ಭೂತ ಕಳುವೆರೆನ್ ಪತ್ತ್‌ಜಾಂದ್" ಪನ್ನಗ "ವರ್ಸೊಡೊರ ಕೋಲ ಕೊರಂದಿನಗ ದಾಯೆ ಪತ್ತೊಡೂಂದು" ಭೂತ ಪನ್ಪುಂಡು. ಪ್ರಶ್ನೆ ಉತ್ತರದ ರೂಪೊಡಿಪ್ಪುನ ಈ ಪದ್ಯೊಡು ಭೂತೊದ ನೇಮೊ ಕೋಲೊಲೆನ್ ಕಾಲಕಾಲೊಗು ಮಲ್ಪೊಡು, ಅವು ದುಂಬರಿತೊಂದು ಪೋವೊಡು ಅಪಗ ಭೂತ ನಮನ್ ರಕ್ಷಣೆ ಮಲ್ಪುಂಡು ಪನ್ಪಿ ತಿರ್ಲ್ ಉಂಡು. ಇಂಚ ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ಪದ್ಯ ಕಲ್ಪಾವುನೆಲಾ ಪೊಂಜೊವು. ಧರ್ಮದ ಬಗ್ಗೆ ಕಲ್ಪಾವುನೆಲಾ ಪೊಂಜೊವು.

ತುಳುವೆರ್ನವು ಬೆನ್ನಿದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ. ಅವುಲು ಆಣ್ ಪೊಣ್ಣು ಪನ್ಪಿ ಬೇದೊದಾಂತೆ ಒಟ್ಟು ಸೇರ್ದ್ ಬೇಲೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಅಕ್ಲೆಕ್ಲೆ ಸರ್ರೊದ ರಚನೆದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯೊಗು ತಕ್ಕ ದಪ್ಪುನ, ನಟ್ಟಿದ ಬೇಲೆ, ಗೊಬ್ಬರದ ಬೇಲೆ, ಗೊಬ್ಬರ ಪದ್ರುನ, ಕೆಯಿ ಕೊಯ್ಯುನ, ನೋಪುನ, ಪಾರಾವುನ, ಮುಡಿಕಟ್ಟುನ, ಬಾರ್ ಪೊಡೆಪ್ಪುನ - ಇಂಚ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಬೇಲೆಲೆನ್ ಅಕ್ಲು ಪಟ್ಟ್‌ದ್

ಮಲ್ತೊನುವೆರ್. ಕುಟುಮ್ಮೊ ಮುಂದರಿಯುನ ಪ್ರೊರ್ತುಡು ಪೊಣ್ಣು ಆಲೆನ ಸರ್ರೊದ ರಚನೆಗ್ ತಕ್ಕ ಮುಖ್ಯ ಆಪಲ್. ಮೂಲು ಬೇಲೆಲು ಎಲ್ಲಿ-ಮಲ್ಲೆ, ಎಡ್ಡೆ-ಚಲ್ಲ್‌ಂದ್ ಇಜ್ಜಿ. ಸರ್ರೊ ಬೊಕ್ಕ ಬುದ್ದಿನ್, ಜಾಣ್ಮೆನ್ ಬಳಕೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಮಲ್ಪಿನ ಮಾತ ಕೆಲಸೊಲುಲಾ ಮೂಲು ಬೇಲೆನೇ. ಬೆರಿ ಬಗ್ಗಾದ್, ಬೆಗರ್ ಬಿಚ್ಚಾದ್ ಬೆನ್ಪಿನವು ಮೂಲು ಸಂಸ್ಕೃತಿ. ಈ ಬೆನ್ನಿದಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಡ್ ದಪ್ಪುನಗ ಉರಲ್ ಪನ್ಪುನ, ನೇಜಿನಡ್ನಗ ಪನ್ಪಿನ ಕಬಿತೊಲುಲಾ (ಓ ಬೇಲೇ ಪದ್ಯೊಲು) ಮುಖ್ಯೊನೇ. ಸಮಾಜೊದ ಅರೆವಾಸಿ ಜನೊವರ್ಗೊನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಾವುನ ಪೊಂಜೆನಕುಲೇ ಮುಖ್ಯವಾದ್ ನೇಜಿನಡ್ಪುನ ಬೇಲೆ ಮಲ್ಪಿನಕುಲು, ಇಂಚ ನೇಜಿನಡ್ನಗ ಪೊಣ್ಣುಲೇ ಎಚ್ಚಾದ್ ಪನ್ಪಿನ ರಚನೆಲು ಕಬಿತೊಲು. ನಡಿನ ನಟ್ಟಿದ ಬುಲೆ ಎಡ್ಡೆ ರೀತಿಡ್ ಬರೊಡು ಪನ್ಪಿ ಸಮೃದ್ಧಿದ ನೆಲೆತ್ತ ಮನಸ್ಸ್ ಈ ಕಬಿತೊಲೆಡ್ ತೋಜುಂಡು, ಮಾತೆರಪ್ಪ ಒಂಜಪ್ಪೆ ಬಾಲೆಲ್ಲೆಕ ಒಟ್ಟು ಸೇರ್ದ್ ಬೆನೊಡು ಪನ್ಪಿ ಸಹಬಾಳ್ವೆದ ನೆಲೆ ತೋಜುಂಡು, ಪಿರಾಕ್‌ದ ಪದ್ದೆಯಿ ಬಂಗಾರ್‌ಲೆನ ಪುದಾರ್‌ನ್ ಕಬಿತೊದಂಚಿತ್ತಿ ರಚನೆಲೆಡ್ ಕೋತುದು ತುಳುವೆರೆ ಈ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ್ ದುಂಬರಿತೊಂದು ಪೋಪಿನ ಮಲ್ಲ ಕೆಲಸ ಪೊಂಜೆನಕುಲೆಡ್ದಾಪುಂಡು. ಪೊಂಜೆನಕ್ಲೇ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಪೊಂಜೆನಕ್ಲೇ ಪನ್ಪುನ ಈ ಕಬಿತೊಲು ಬೆನ್ಪಿ ಪೊಣ್ಣನ ಅನುಭವ, ಆಲೋಚನೆ ಬೊಕ್ಕ ಆಲೆನ ಕನತ್ತ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿದ ಸಾಧ್ಯತೆಲಾ ಅಂದ್.

ತುಳುನಾಡ್ದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕುಲಜಲ್ತೊದ ಕಸುಬುಲೆಡ್ಲಾ ಆಂಜೊವು ಪೊಂಜೊವು ಕೂಡ್ದು ಬೆನ್ತ್‌ನ ತೋಜುಂಡು. ಮೀನ್ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಮಾರುನ ಮರಕಲೆರ್ನ ಬೇಲೆಲೆಡ್ ಆಂಜೊವು ಕಡಲ್‌ಗ್ ಪೋದು ಮೀನ್ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಕೊನತ್ತಿನೆನ್ ಪೊಂಜೆನಕ್ಲು ಬಟ್ವಾಡೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಮೂರ್ತೆದ ಬೇಲೆ ಅಂಚನೇ ಪುಲಮರ್ದ್‌ದ ಬೈದ್ಯನಕ್ಲೆನ ಬೇಲೆಲೆನ್ ಆಂಜೊವು ಪೊಂಜೊವು ಸೇರ್ದ್ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಅಯಿಟ್ಲಾ ಒಂಜಿ ವಿಸಯೊ, ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯೆರೆ ಪಾಡ್ದನೊದ ಒಂಜಿ ಸಂಗತಿನ್ ತೂಂಡ, ಬಲ್ಲಾಳನ ಕಾರ್ಗ್ ಕಂತಿನ ವಿಸೊತ್ತ ಮುಳ್ಳುದ ಗಾಯ ಗುಣ ಆಯಿನೆ ದೇಯಿ ಬೈದ್ಯೆದಿನ ಮರ್ದ್‌ಡೇ. ವಸ್ತ್ ರೂಪೊದ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ್ ತೂಂಡ ಇಲ್ಲ್ ನಡಪ್ಪಾಯೆರೆ ಬೋಡಾಪಿನ ಮಾತ ವಸ್ತ್‌ಲೆನ್ ಪೊಂಜೆನಕ್ಲೇ ರೂಡಿ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಬೆನ್ನಿದ ಬೇಲೆಗ್ ಬೋಡಾಯಿನ ಪುಡಾಯಿ-ತಡ್ಪೆಲೆನ್ಲಾ ಆಂಜೆನಕ್ಲೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕೂಡ್ದು ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ಬದ್ಕ್‌ದ ಆಚರಣೆಲೆಡ್ ವಿಶೇಷವಾದ್ ಪೊಂಜೆನಕ್ಲೆನ ಪಾಲ್ ಮಲ್ಲವು. ಮದಿಮೆ, ಕರಪತ್ತಾವುನಿ ಬಯಕೆ, ಕೆಡ್ಡಸ, ಇಲ್ಲ್ ದಿಂಜಾವುನು - ಇಂಚಿತ್ತಿ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಆಚರಣೆಲೆಡ್ ಸಮೃದ್ಧಿ ಸಂತಾನದ ತಿರ್ಲ್ ಉಂಡು. ಇಂಚಿತ್ತಿ ಆಶಯೊದ ಏತೋ ಆಚರಣೆಲೆನ್ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಕೊರ್ಪಿನಕುಲು ಪೊಂಜೆನಕ್ಲು. ಮದಿಮ್ಮೆಡ್ ಮಂಜಲ್ ಪೂಜುನ, ಅರಿನ್ ಮೈಕ್ ತಾಗಾವುನ ಮದ್ಮಾಯ ಮದ್ಮಾಲೆನ ಆಚರಣೆಲೆಡ್, ಪೊಣ್ಣು ಮದ್ಮಾಲಾನಗ ಪೊಣ್ಣನ ತರೆಕ್ಕ್ ನೀರ್ ಮೈತ್‌ದ್, ಕರಪತ್ತಾವುನ ಮಾತ ಆಚರಣೆಲೆಡ್ ಸಮೃದ್ಧಿ, ಸಂತಾನದ ಆಶಯನ್ ದಿಂಜಾದ್ ಕೊರ್ಪಿನಕ್ಲು ಪೊಂಜೆನಕ್ಲು, ಇಲ್ಲ್ ದಿಂಜಾವುನ, ಪುದ್ವಾರ್‌ದ ಆಚರಣೆ, ನಮ ಉಂತಿ ನೆಲ, ನಮ್ಮ ಬದ್ಕ್‌ಡ್ ಮಾತ ರೀತಿಡ್ಲಾ ಬೆರ್‌ಸೋಲ್ ಆದಿಪ್ಪುನ ಭೂಮ್ಯಪ್ಪೆ ಮದ್ಮಾಲಾನಗ ಭೂಮ್ಯಪ್ಪೆಗ್ ಸಮೃದ್ಧಿನ್ ದಿಂಜಾವುನೆಟ್ ಮುಖ್ಯ ಪಾಲ್ ಪೊಂಜೆನಕ್ಲೆನವುಲಾ ಉಂಡು.

ತುಳುನಾಡ್ದ ನಮ್ಮ ಸಿರಿನ ಕತೆನ್ ತೂಂಡ ಅವು ಒಂಜಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆರಾಧನೆದ ಭಾಗಲಾ ಅಂದ್, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಇತಿಹಾಸೊದ ಮಾಮಲ್ಲ ಪೊದಿಕೆಲಾ ಅಂದ್. ಇಡೀ ಸಿರಿ ಕತೆಟ್

ಮೂಜಿ ತರೆತ್ತ ಪೊಣ್ಣುಲೆನ ಕತೆ ಉಂಡು. ನೆನ್ನ್ ಸಿರಿ, ಸೊನ್ನೆ-ಗಿಂಡೆ, ಅಬ್ಬಯ-ದಾರಯನ ಕತೆಂದ್ ಪನ್ಪೆರತ್ತಂದೆ ಆಯಿಟ್ಟ್ ಆಂಜೆನಕ್ಲು ಇತ್ತೆರ್‍ಡಲಾ ಅಕ್ಲೆನ ಕತೆಂದ್ ಪನುಪುಜೆರ್. ಮಾತ್ರ ಪದ್ದತಿಗ್ ಸಿರಿ ಮೂಲಂದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಪೊಣ್ಣನ ಸ್ಥಾನಮಾನೊನು ದೆರ್ತ್‍ಪತ್ತಿನಾಲ್ ಸಿರಿ. ಪಿಂಗಾರದ ಪಾಲೆ, ಗಂದೊದ ಗುಳಿಗೆಡ್ ಅಸಾಮಾನ್ಯ ನಿಲೆಟ್ಟ್ ಪುಟ್ಟ್‌ಂಡಲಾ ಭೂಮಿಡ್ ಪುಟ್ಟಿ ಒಂಜಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪೊಣ್ಣನ ಬದ್ಕ್‌ಡ್ ಬರ್ಪಿನಂಚಿ ಕಷ್ಟೊಲು ಮಾತ ಆಲೆನ ಬದ್ಕ್‌ಡ್‍ಲಾ ಬರ್ಪುಂಡು. ಅಜ್ಜೆರ್ ಸೈನಗ ಕಾಟೊಗು ದೀಯೆರ್ಲಾ ಎರ್ಲಾ ಇಜ್ಜಾಂದಾನಗ, ಕೂಟದ ಕಲೊಟ್ಟು ಕಂಡನಿಲಾ ಸೇರ್‍ದ್ ಆತಗ ಮಲ್ಪುನಗ, ಕಂಡನ್ಯ ರೀತಿ ನೀತಿ ಅತಿರೇಕೊಗು ಪೋನಗ, ಕುಟುಂಬ ಕಟ್ಟುನ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ತೊಂದೇ ಅವು ಮಿತಿ ಮೀರ್‍ನಗ ಕಂಡನ್ಯಗ್ ಬರಕೊರ್‍ನಗಲಾ ಒಂಜಿ ಬೊಟ್ಟು ಕಣನೀರ್ ಪಾಡಂದೆ ಬದ್ಕ್‌ನ್ ಎದ್ರ್‌ಸಾಯಿನ ದೈರೊ ಸಿರಿನವು. ಅಜ್ಜೆರ್ ಸೈನಗ 'ದೇಸಾಂತರ ಪೋಂಡಲಾ ಸ್ವಾಭಿಮಾನೊಡು ಬದ್ಕ್'ಂದ್ ಪಂಡಿಲೆಕ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಆತ್ಮಾಭಿಮಾನೊನು ಬಲಿಕೊರಂದೆ, ಸ್ವಾಭಿಮಾನೊಡು, ಆತ್ಮಗೌರವೊಡು ಬದ್ಕಿ ಪೊಣ್ಣು ಸಿರಿ. ಸ್ವಾಭಿಮಾನ ಬೊಕ್ಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಎದುರು ಸಿರಿಗ್ ಅರಮನೆಲಾ ಮುಖ್ಯ ಆತ್‍ಜಿ, ಆಸ್ತಿಲಾ ಮುಖ್ಯ ಆತ್‍ಜಿ. ತನ್ನ ಸ್ವಾಭಿಮಾನೊ ಬೊಕ್ಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೊನು ಬಲಾತ್ಕಾರೊಡು ಪತ್ತ್‌ದ್ ದೀಪಿನ ಪ್ರಯತ್ನೊಲು ಆನಗ ಅಯಿಕ್ಕ್ ಕಾರಣವಾಯಿನ ಆಸ್ತಿ, ಅರಮನೆ, ಕಂಡನಿ ಮಾತೆನ್ಲಾ ಕಳೆವೊನ್ಯೆರೆ ತಯಾರಾಪಲತ್ತಂದೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೊ, ಸ್ವಾಭಿಮಾನೊನು ಕಳೆವೊನುಜಲ್. ಪೊಣ್ಣು ಬದ್ಕ್‌ದ ವಿಮೋಚನೆದ ಪೊರ್‍ಂಬಾಟೊಗು ಮಾದರಿಯಾದ್ ಸಿರಿ ತೋಜಿಬಲ್. ಕಂಡನಿ ಸೈತಿ ಪೊಣ್ಣು ಅತ್ತ್‌ಡ ಕಂಡನಿಯನ್ ಬುಡ್ನ ಪೊಣ್ಣಗ್ ಮನಸ್ಸಿತ್ತ್‌ಂಡ ಕುಡ ಬೇತೆ ಮದ್ಮೆ ಆದ್ ಬಾಳ್ವೆ ಮಲ್ಪೊಲಿಂದ್ ಪೊಣ್ಣು ಬದ್ಕ್‌ಗ್ ಪೊಸ ರೀತಿ ರಿವಾಜ್ ಮಲ್ತಿನಾಲ್ ಸಿರಿ.

ಕಲ್ಕುಡ ಕಲ್ಲುರ್ಟಿ ಕತೆಟ್ಟ್‌ಲಾ ಒಂಜಿ ಎಡ್ಡೆ ಶಿಲ್ಪಿಗ್ ಪಂಡ ಅಣ್ಣಗ್ ಪೊಕ್ಕಡೆ ಇದ್ಯಾಂದೆ ಅನ್ಯಾಯ ಆನಗ ಆ ಅನ್ಯಾಯೊಗು ಪಗೆ ಬೂಟೊಡೂಂದು ಪನ್ಪಿನವುಲುಲಾ ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರ ಕಲ್ಲುರ್ಟಿನವು. ತಂಗಿ ಕಾಳಮ್ಮನವು. ಈ ನಿಲೆಟ್ಟ್ ಅಕ್ಲೆಡ್ದ್ ಒಂತೆ ಎಚ್ಚಿಗೇಂದೇ ಪನ್ಪಿಲೆಕ ಪಗೆ ತೋಜಾವುನ, ಅಯಿಕ್ಕ್ ಸಾದಿ ತೋಜಾವುನ, ಅಣ್ಣನೊಟ್ಟಿಗೆ ಉಂತುದು ದೈರೊ ಕೊರ್ಪಿನ ಶಕ್ತಿಯಾದ್ ಪೊಣ್ಣು ತೋಜುವಲ್. ಮೂಲುಲಾ ಆಣ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಪೊಣ್ಣು ಇತ್ತ್‌ದ್ ಅಕ್ಲೆನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯೊ ಎಚ್ಚಿಗೆ ಆತ್‍ಂಡ್. ಇಂಚ ಅನ್ಯಾಯೊದ ಎದುರುಲಾ ಪೊರ್‍ಂಬಿನಾಲ್ ಸಿರಿ.

ವೈದಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಪುರಾಣೊದ ಕತೆಕುಲೆಡ್ ಬರ್ಪಿ ಸಂಪ್ರದಾಯೊದ ಅಡಿಟ್ಟೇ ಇಪ್ಪಿನ ಪೊಂಜೆನಕುಲೆಲೆಕ ತುಳುನಾಡ್ದ ಕತೆಕ್ಕುಲೆಡ್, ಪಾಡ್ದನೊಲೆಡ್ ಬರ್ಪಿ ಪೊಂಜೆನಕುಲು ಇಜ್ಜೆರ್. ಕಂಡನಿಲಾ ಸಾದಿ ತತ್ತ್‌ಂಡ ಆಯಗ್ ಬುದ್ದಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಸರಿಸಾದಿಗ್ ಕನಪುನ, ಆಯೆ ಅಯಿಕ್ಕ್ ಒಪ್ಪಂದೆ ವಾ ರೀತಿಡ್‍ಲಾ ಸರಿಯಾಯಿಜೆಡ ಆಯನೆ ಬುಡ್ಪುನ ನಿರ್ಧಾರೊ ದೆತೊನುನ ದೈರೊ ತುಳುನಾಡ್ದ ಪೊಂಜೆಗಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚೆನೇ ಊರ್ಯಾಯ ಬಾಲೆ ಆಂಡಲಾ ತನ ಬಾಲೆಲೆಕ ತಾಂಕುನ, ಮೋಕೆ ಸೂಕೆ ತೋಜಾವುನ, ಕಂಡನ್ಯನೊಟ್ಟಿಗೆ ಮೋಕೆಡ್ ಬದ್ಕಿನ ಪೊಂಜೆನಕುಲುಲಾ ಇತ್ತೆರ್. ತೊಟ್ಟಿಲ್ ತೂಂಕುನ ಕೈಟ್ ಅಧಿಕಾರದ ಕತ್ತಿ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಊರುನು ಕಾಪುನ, ನಾಡ್‍ಕಟ್ಟುನ ಕೆಲಸೊನ್ಲಾ ಪಿರಾಕ್‌ಡ್ದೇ ತೋಜಾದ್ ಕೊರ್ತಿನಾಲ್ ಚೌಟ ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ. ಒಂಜಿ ಕಾಲೊಡು ನಾಟಕ, ಸಿನೆಮಾ, ಯಕ್ಷಗಾನ ಪೊಂಜೆನಕ್ಲೆಗ್ ಪಂಡಿನವತ್ತ್‌ಂದ್ ಇತ್ತಿ ಕಾಲೊ ಒಂಜಿ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಇತ್ತೆದ ಸಿತಿಗತಿ ತೂನಗ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರೊಡುಲಾ ಪೊಂಜೆನಕ್ಲೆನ ಸಾಧನೆ ಮಾಮಲ್ಲ. ಕಡಲ್ದ ಬರಿತ್ತ ಕಲೆನ್ ಪಿದಯಿ ಊರುಗ್ಲಾ ಕೊಂಡೊಡು ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಗಂತ್-ಗಾಂತ್‌ನ್ ತೆರಿಪಾದ್ ಕೊರ್ತಿನ, ಕೊರೊಂದುಪ್ಪಿನ ಪೊಂಜೆನಕ್ಲು ಇತ್ತೆ ಮಸ್ತ್ ಜನ ಉಲ್ಲೆರ್.

ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಪಿರಾಕ್‌ಡ್ದೇ ಅಧಿಕಾರ ಪೊಣ್ಣನ ಕೈಟಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಪೊಣ್ಣ ಮೂಲದ ಕಟ್ಟ್‌ಡ್ ಆಸ್ತಿದ ಎಜಮಾನಿಕೆದ ಹಕ್ಕ್, ಕುಟುಮೊ ಮೂಲದ ಹಕ್ಕ್ ಬರ್ಪಿನವು ಪೊಣ್ಣಡ್ದ್. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬರ್ಪಿನೆಕ್ ದಿಂಜದುಂಬುಡು ಪೊಣ್ಣಗ್ ಓಟುದ ಹಕ್ಕ್‌ಲಾ ಇದ್ಯಾಂದಿ ಪೊರ್ತುಡುಲಾ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಜಾಗೆದ ಪಟ್ಟೆ ಪೊಂಜೊವುನ ಪುದರ್‌ಡಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಪೊಂಜೊವುನ ಪುದಾರ್‌ಡೇ ಸರಕಾರೊಗು ತೀರ್ವೆ ಸಂದಾಯ ಮಲ್ಪೆದೆರ್. ಪೊಣ್ಣ ಮೂಲದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಡ್ ಪೊಣ್ಣಗ್ ಆಸ್ತಿದ ಗುರ್ಕಾರ್ದಿಯಾದ್ ಮಲ್ಪುನ ಮೂಲಕ ಅಲೆನ ದುಂಬುದ ಬದ್ಕ್‌ಗ್ ಭದ್ರತೆ ಒದಗಿಸಾವುನವು ಅಂಚನೇ ಪೊಣ್ಣಗ್ ನೆಡ್ಪಾದ್ ಸುರೂತ ಮಾನಾದಿಗೆ ತಿಕ್ಕುನವು ಈ ಪರಂಪರೆಡ್ ಉಂಡು.

ಇಂಚ ಪತ್ತ್ ಬಿರೆಲ್‌ಡ್ ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿನ್ ಕಟ್ಟಿನಕುಲು ತುಳು ಪೊಂಜೆನಕ್ಲು ಪಂಡ ಅಯಿನ್ ಒಂಜಿ ರಾಸಿಡ್ ತೂವೊಡಾಪುಂಡು. ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ವರ್ಗೊದ, ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಜಾತಿದ ಪೊಂಜೆನಕ್ಲು ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ, ಒಂಜಿ ರಾಸಿಡ್ ದೀವೊಂದೇ ಪನೊಡತ್ತಂದೆ ಅಯಿನ್ ಒಂಜಿ ವರ್ಗೊದ, ಒಂಜಿ ಸಮುದಾಯದ ನೆಲೆಟ್ಟ್ ಪನಿಯೆರೆ ಆಪುಜಿ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಡ್ ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿನ್ ತೂಂಡ ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಲು ಇತ್ತೆಗ್‌ಲಾ ಒರಿದ್‌ಂಡ್ ದುಂಬಗ್‌ಲಾ ಅವು ಪ್ರಶ್ನೆ ಆದೇ ಉಂತು. ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿನ್ ಮಾತ ರೀತಿಡ್ ವೈಭವೀಕರಣ ಮಲ್ತ್‌ದೇ ತೂಯರಾಪುಜಿ. ಉಂದು ಇತ್ತೆದ ಅಂಚನೇ ದುಂಬುದಲಾ ಪ್ರಶ್ನೆ. ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಪೊಂಜೊವುಗು ಈತ್ ಮಾನಾದಿಗೆ ಇತ್ತ್‌ದ್ ಅಂಚನೇ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಪೊಣ್ಣು ಶಕ್ತಿಯಾದ್, ದೈವೊಲಾದ್ ಆರಾಧನೆದ ನೆಲೆ ಪಡೆಂಡಲಾ ಆರಾಧನೆದ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಭಾಗೊಡು ಅಂಚನೇ ನೇಮದ, ಮೆಚ್ಚಿದ ಪೊರ್ತುಡು ಪೊಣ್ಣಗ್ ದಾಯೆ ಕಟ್ಟ್‌ನಿಟ್ಟ್ ವಿಧಿ ನಿಷೇಧೊಲು ಪನ್ಪಿ ನೆಲೆ. ಉದಾರ್ನೆಗ್ ಕಲ್ಲುರ್ಟಿನ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಭಾಗೊಡು ಆದಿಪ್ಪು, ಉಳ್ಳಾಲ್ದಿನ ಮೆಚ್ಚಿ ಆದಿಪು, ಅಣ್ಣಪ್ಪ ಪಂಜುರ್ಲಿನ್ ಕೊಸಯೆರೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಪೊಣ್ಣಾದಿತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಆರಾಧನೆಡ್ ಪೊಣ್ಣಗ್ ದಾನೆ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯೊ ಇಜ್ಜಿ ಪನ್ಪಿನವು ಮೂಲಭೂತ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಆಣ್ಲೊವುನ ವರ್ತನೆ ಮಿತಿ ಮೀರ್ನಗ ಅಯಿನ್ ದಂಟ್‌ದ್ ಬರಪಂಡ್‌ದ್ ಪಿದಾಯಿ ಬರ್ಪುನ ಪೊಣ್ಣು ವಾ ವರ್ಗದ, ವಾ ಜಾತಿದ ಪೊಣ್ಣು ಪನ್ಪಿನವು, ಅಂಚನೇ ಸಿರಿನ ಆರಾಧನೆಡ್ ಪೊಣ್ಜೆನಕುಲೇ ಎಚ್ಚಿಗೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಅವುಲು ಅಕ್ಲೆನ ಅಧಿಕಾರೊದ ಪಾಲ್ ಏತ್? ಅಂಚನೇ ವಾ ಜಾತಿದ, ವಾ ವರ್ಗದ ಪೊಣ್ಣುಲು ಅವುಲು ಎಚ್ಚಿಗೆ ಪಾಲ್ ಪಡೆಪೆರ್ ಪನ್ಪಿನವುಲಾ ಮೂಲು ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಅಳಿಯ ಸಂತಾನಕಟ್ಟ್‌ಡ್ ಆಸ್ತಿದ ಮೂಲ ಆಯಿನ ಪೊಣ್ಣಗ್ ಒಂಜಿ ಮಾನಾದಿಗೆ ಉಂಡೊಂದು ಪಂಡಲಾ ಕಂಡನಿ ಇಲ್ಲಲ್ ಆ ಮಾನಾದಿಗೆ ಏರೆಗ್? ಬತ್ತಿಪೊಣ್ಣಗಾ? ಇತ್ತಿಪೊಣ್ಣಗಾ? ಪನ್ಪಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆಲು ತೋಜುಂಡು.

ಪೊಣ್ಣ ಮೂಲದ ಕಟ್ಟ್‌ಡ್ ಕಂಡನಿ ಇಲ್ಲಡೆಗ್ ಬದ್ಕ್‌ದ ಕನಕಟ್ಪೊಂದು ಕುಟುಮ್ಮೊ ಕಟ್ಟೆರೆ ಬತ್ತಿ ಪೊಣ್ಣಗ್ ಕಂಡನಿ ಇಲ್ಲಡ್ ಆಲ್ ಬತ್ತಿ ಪೊಣ್ಣು ಆಪಲ್. ಕಂಡನಿ ಸೈತಿಬೊಕ್ಕ ದಾಲಾ ಸಮ್ಮಂದದಾಂತಿಲೆಕ 'ಬರ್ಸ ಬುಡಿ ಬೊಕ್ಕ ಮರತ್ತ ಅಡಿಟ್ಟ್ ಉಂತ್ಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿ, ಕಂಡನಿ ಸೈತಿ ಬೊಕ್ಕ

ಕಂಡನಿ ಇಲ್ಲಲ್ ಉಂತ್ಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿ' ಪನ್ಪಿಲೆಕೆ ಅಂಚನೇ 'ಮರ ಬೂರ್‌ಂಡ್ ಪಕ್ಕಿ ರಾಂಡ್' ಪನ್ಪಿ ಗಾದೆದಲೆಕ ಆಲ್ ತನ್ನ ಕಂಡನಿ ಇಲ್ಲಾಲ್ ಕಟ್ಟಿನ ಕನೊಕ್ಕುಲೆನ್, ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಸಮ್ಮಂದೊನು ಕಡಿತ್ತ್‌ದ್ ಪಿರ ಅಪ್ಪೆಲ್ಲಡೆ ಪೋವೊಡು. ಅಪಗ ಪೊಣ್ಣಗ್ ಕಂಡನಿ ಇಲ್ಲದ್ದ ಸಮ್ಮಂದೊ ಏತ್, ಅವುಲು ಆಲೆನ ಮಾನಾದಿಗೆ ಏತ್? ದಾದ? ಪನ್ಪಿ ಪ್ರಶ್ನೆಲಾ ಮುಖ್ಯಂದ್ ತೋಜುಂಡು.

ಇತ್ತೆದ ವಾಣಿಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಡ್ ಆಣ್ ಪೊಣ್ಣು ಬೇಲೆನ್ ಪಟ್ಟ್‌ದ್ ಮಲ್ಪಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇತ್ತೆ ಇಜ್ಜಾಂದಾತ್‌ಂಡ್. ಸಂಬಳೊ ಕನಪ್ಪಿನವು ಮಾತ್ರ ಬೇಲೆಂದ್ ಆತ್‌ಂಡ್. ಮಸ್ತ್ ಸಂಬಳ ತಿಕ್ಕುನವು, ಬೆಗರ್ ಬಚ್ಚಾವಂದೆ ಮಲ್ಪುನ ಕೆಲಸ ಎಡ್ಡೆಂತಿನವುಂದು ಆತ್‌ಂಡ್. ಕೂಡು ಕುಟುಮದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇತ್ತೆ ಎಲ್ಯ ಕುಟುಮ ಆತ್‌ಂಡ್. ಜಗತ್ತೇ ಒಂಜಿ ಹಳ್ಳಿದ ವ್ಯಾಪ್ತಿದ ಉಲಯಿ ಬನ್ನಗ ಆಪಿನ ಬದಲಾವಣೆಡ್ದಾದ್ ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಮಿತ್ತ್ ಆಪಿನ ಪ್ರಭಾವ, ಲಾಭ, ನಷ್ಟೊ ಏತ್? ಪೊಣ್ಣು ಆನಗ್ ಸರಿಯಾದುಂತುನ, ಬೆನ್ಪುನ, ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆವುನ ಕಾಲ ಬತ್ತ್‌ದ್‌ಂಡಲಾ ಆ ಅವಕಾಶ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ತಿಕ್ಕ್‌ದ್‌ಂಡಾ? ಪೊಣ್ಣು ತರೆದೆರ್ತ್ ಉಂತುನಂಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ, ಅವಕಾಶ ಮಾತ ಕುಟುಮೊಡುಲಾ, ಊರುಲೆಡ್ಲಾ ತಿಕ್ಕ್‌ದ್‌ಂಡಾ ಪನ್ಪಿನವು ಮೂಲ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಈ ಮಾತ ಪ್ರಶ್ನೆಲುಲಾ ವಿದ್ವತ್ತ್‌ವಲಯ ಪೊಣ್ಣನ್ ಎಂಚ ತೂತ್‌ಂಡ್ ಪನ್ಪಿನೆಕ್ ಪೂರಕವಾದುಂಡು. ನೆನ್ನ್ ಮಾತ ತೂನಗ ಒಂಜಿ ಕಾಲದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇತ್ತೆದ ಕಾಲೊಡು, ದೇಸ ಕಾಲೊಗು ಅನುಸಾರವಾದ್ ಬದಲಾವೊಂದು ಪೋಪಿನ ಅಂಶ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ್ ತೋಜುಂಡು.

ಪನ್ಪುನ ಕೇನುನಕುಲು

ಈ ಪೊಣ್ಣು
ಉಮಿಲ್‌ಲೆಗ್
ಪನ್ಪುನ ಕೇನುನ
ಕಂಡನೆಯೆರ್
ಏರ್ಲಾ ಇಜ್ಜಿ ತೋಜುಂಡು!
ಅಂಚಾದ್
ಎಂಕ್ಲೆನಂಚಿನ ಆಂಜೆವುಲೆಗ್
ಉಪದ್ರ
ಕೊರ್ಪುಂಡು !

■ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಬೋಳೂರು

ಬೈಲ ಮಾರಿ ಮಾರಿ ನಲಿಕೆ
ಒಂಜಿ ಅಪರೂಪೊದ ನಲ್ಕೆ

■ ಡಾ. ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಜಿ. ಪ್ರಸಾದ

ತುಳುನಾಡು ಪಂಡುದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಯಿನ ಉಡುಪಿ, ಕಾಸರಗೋಡು ಸೇರೊಂದುಪ್ಪುನ ಅವಿಭಜಿತ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ತುಳು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ನಿಧಿ. ಮೂಳು ಮಾದಿರ ನಲಿಕೆ, ಚೆನ್ನು ನಲಿಕೆ, ಕಂಗೀಲು, ಕರಂಗೋಲು, ಆಟಿಕಳೆಂಜ, ಕಾವೇರಿ ಪುರುಷ, ಸೋಣದ ಜೋಗಿ... ಇಂಚ ಅನೇಕ ಜನಪದ ನಲಿಕೆಲು ಪ್ರಚಲಿತವುಂಡು.

ಬೈಲ ಮಾರಿ ನಲಿಕೆ ಇಂಚಿತ್ತಿನವೇ ಒಂಜಿ ಅಪರೂಪೊದ ತುಳು ಜನಪದ ನಲಿಕೆ. ಸುಗ್ಗಿ ಬೇಸಾಯೊದ ಸಮಯೊಡು ಮಾರಿ ಕಳೆಯರ ಕೊರಗ ತನಿಯೆ (ದೈವೊ) ಇಲ್ಲು ಇಲ್ಲುಗ್ ಬರ್ಪೆ. ''ಬೈಲ ಮಾರಿನು ಕೊಂಡೋವೆ'' ತಿಂದುದು ಪಣ್ಪಿನ ಕೊರಗ ತನಿಯೆ ಕಂಡದ ಮಾರಿನ್ ದೆತ್ತೊಂಡು ಪೋಪೆ. ಬೈಲ ಮಾರಿನು ಕೊಂಡೋಯರ ಬರ್ಪುನ ಕೊರಗ ತನಿಯ ದೈವದ ಪಾತ್ರಧಾರಿ ಒಂಜಿ ತುಳು ಜಾನಪದ ಪದನ್ ಪಂಡೊಂದು ನಲಿಪ್ಪುವೆ. ಆಯೆನೊಟ್ಟುಗು ಬತ್ತಿನಾಯೆ ತೆಂಬರೆ ಬೊಟ್ಟೊಂದು ಪದ ಪಣ್ಪೆ. ಈ ನಲಿಕೆನು ನಲಿಪುನ ಬಾಳಿಲದ ಆಜಿಲನಾಕುಳು ಬೈಲ ಮಾರಿ ನಲ್ಕೆ ತಿಂದ್‌ದ್ ಪಣ್ಪೆರ್. ಈ ನಲಿಕೆ ಇತ್ತೆಲ ಸುಳ್ಯ ತಾಲೂಕುದ ಕೋಟೆ ಮುಂಡುಗಾರು, ನೆಟ್ಟಾರು ಚಾವಡಿ ಬಾಗಿಲು, ಮುರುಳ್ಯೊಡು ನಡತೊಂಡು ಉಂಡು. ಆಂಡ ಈ ಅಪರೂಪೊದ ಬೈಲ ಮಾರಿ ನಲಿಕೆ ಈ ಮುಟ್ಟ ಜಾನಪದ ವಿದ್ವಾಂಸೆರೆನ ಗಮನಗು ಬರಂದೆ ಅಜ್ಞಾತವಾದು ಒರಿದು ಬತ್ತುದುಂಡು. ಈ ಪರಿಸರೊಡು ಬತ್ತದ ಬೇಸಾಯ ಉಂತೋಂದು ಬತ್ತೊಂದುಂಡು.

ಸುಗ್ಗಿ ಬೇಸಾಯೊದ ಸಂದರ್ಭೊಡು ಮಾತ್ರ ನಲಿಪುನ ಈ ನಲಿಕೆ ಏತ್ ದಿನ ನಡತೊಂದು ಬರು ಪಂಡ್‌ದ್ ಪಣಿಯರ ಸಾಧ್ಯ ಇಜ್ಜಿ. ಬಾಳಿಲದ ಬಾಬು ಅಜಿಲ, ಕಾಂತು ಅಜಲೆರೆನ ಕುಟುಂಬದಾಕ್ಳು ಈ ನಲಿಕೆದ ರಡ್ಡ್ ಸಾಲ್‌ನು ಪಂಡ್‌ದ್ ಶಾಸ್ತ್ರಗಾದ್ ನಲಿಪುವೆರ್. ಇಂದೆತ್ತ ಪೂರ್ಣ ರೂಪೊನು ಸಂಗ್ರಹ ಮಣ್ತ್‌ದ್ ಮೂಳು ಕೊರ್ತೆರ್.

ಈ ಪದ್ಯನು ಅಕುಳು ಕಬಿತೋ ಪದೊ ತಿಂದ್‌ದ್ ಪಣ್ಪೆರ್. ಅವು ಇಂಚ ಉಂಡು-

ಈಯಿಲಾ ಬಲ್ಲಗ ಈಯಿ ಬಲ ದಿಕ್ಕನೇ
ಓ ಲೇಲೆ ಲೇಲೇ ಲಾ
ನಾಲುವೆರೆ ನಡುಟೆ ಗಿರಿ ಬಲ ದಿಕ್ಕನೇ
ಓ ಲೇಲೆ ಲೇಲೇ ಲಾ
ಆಕಾಸೊಟು ಅರಂತೊಡೇ ಭೂಮಿಟ್ ಬೈಕುಡೆ
ಓ ಲೇಲೆ ಲೇಲೇ ಲಾ
ಮೈರೆ ಕೆಲೆತ್ತುನೆನ್ ಕೇಂಡರೊಲ್ಲಾಯ

ಓ ಲೇಲೆ ಲೇಲೇ ಲಾ
ಆಯಿರೆ ಈಯಿರೆ ನೀರುಲಾ ಏರುಂಡುಗಾ
ಓ ಲೇಲೆ ಲೇಲೇ ಲಾ
ಬಾಣರೆ ಪೊಲ್ಲನ್ ಬೈಪೆ ನೋತುಂಡೆ
ಓ ಲೇಲೆ ಲೇಲೇ ಲಾ
ಗಾಣತ್ತೆರು ಕೈಯಿ ತಿನ್ಪುಂಡು ಕೆಬಿಲಾ ಪಂದುಜಿಗಾ
ಓ ಲೇಲೆ ಲೇಲೇ ಲಾ
ಕೈಪುಡ್ಡಿಕ್ಕಾಲ್ ಪಜೆ ಮುಡೆಪುಂಡು ಕೈಲಾ ಪಂದುಜಿ
ಓ ಲೇಲೆ ಲೇಲೇ ಲಾ
ಕಾಂತಾರದ ಪದವುಡೆ ನಾಯಿ ಬರ್ಪುಂಡು
ಓ ಲೇಲೆ ಲೇಲೇ ಲಾ
ನಾಯಿ ಬರ್ಪುಂಡು ಮುಂಗುಲಿ ಪಾರ್‌ದು ಬದುಕೋನು
ಓ ಲೇಲೆ ಲೇಲೇ ಲಾ
ದಂಬೆಲಾ ಜಾರುಂಡು ದಂಬೆ ಜಾರುಂಡು ದಿಕ್ಕನೇ
ಓ ಲೇಲೆ ಲೇಲೇ ಲಾ
ಕಂಚಿ ದಂಬೆ ಜಾರುಂಡು ಬೈಲ್‌ಗ್‌ಲಾದ ಬೂರುಂಡೆ
ಓ ಲೇಲೆ ಲೇಲೇ ಲಾ
ಜೋಡುಲಾ ದೆಪ್ಪೊಡೇ ಜೋಡು ದೆಪ್ಪೊಡು ದಿಕ್ಕನೇ
ಓ ಲೇಲೆ ಲೇಲೇ ಲಾ
ಜೋಡುನಾದ್ ಕಡಪ್ಪುನ ಜೋಡೂಲಾ ದೆಪ್ಪೊಡೇ
ಓ ಲೇಲೆ ಲೇಲೇ ಲಾ
ಕೋರಿ ತೂಯರ ಪೋಕಲ್ ಕೊಲಿಂದ ಮರ ಕೋರಿಗ್‌ಗ
ಓ ಲೇಲೆ ಲೇಲೇ ಲಾ
ಉತ್ತೊಡುಪ್ಪು ದೆಪ್ಪೋಡು ಕೋರಿಗುಲಾ ಪೋವೋಡೆ
ಓ ಲೇಲೆ ಲೇಲೇ ಲಾ
ಎನ್ನ ಉಳ್ಳಾಯ ಪಾಡಿನ ಸಣ್ಣ ಕಂಗು ಮಾಸಡಿ
ಓ ಲೇಲೆ ಲೇಲೇ ಲಾ
ಉತ್ತುಡುಪು ಉಳ್ಳಾಯೆಡ ಕೇಣೊಡೇ
ಓ ಲೇಲೆ ಲೇಲೇ ಲಾ
ಕೋರಿಗ್‌ಂದ್ ಪೋವೊಡು ಕೋರಿಗ್‌ಲಾ ಪೋವೊಡೇ
ಓ ಲೇಲೆ ಲೇಲೇ ಲಾ
ಕಾಂತಾರ ಕದಿರೊಡು ಕಡುಪಾಡಿನಂದಮಲೆ
ಓ ಲೇಲೆ ಲೇಲೇ ಲಾ
ಪುಚ್ಚೆ ಬೊಲುವಾಲೊಡು ಮೀನ ಇತ್ತುಂಡುಲ್ಲಾಯ
ಓ ಲೇಲೆ ಲೇಲೇ ಲಾ
ಚೀಪೆ ಕಳಿ ಗಂಗಸರ ಜೋರುಲಾ ಗುಡ್ಡೆಡೆಲಾ

ಓ ಲೇಲೆ ಲೇಲೇ ಲಾ
ಬೋರುಗುಡ್ಡೆ ಇರಂಗುಯೆನೇ ಜುವ್ವನ್ ಜೇರುಳು
ಓ ಲೇಲೆ ಲೇಲೇ ಲಾ
ಕಳಿ ಪರಿ ಮುಟ್ಟಾಲೆ ಮಂಜಲ್‌ಲಾ ಒರಿಂಡುಗಾ
ಓ ಲೇಲೆ ಲೇಲೇ ಲಾ
ಕೊರುಂದ್ ಗುದ್ದಾಗೊ ಕೊಪ್ಪೊಟೊಡೊರಿಂಡೆ
ಓ ಲೇಲೆ ಲೇಲೇ ಲಾ
ಆಯೆ ಜೆರ್ಪುನ ಉಳಾಯಿ ಏನ್ ಜೆರ್ಪುನ ಪಿದಾಯಿ
ಓ ಲೇಲೆ ಲೇಲೇ ಲಾ
ನ್ಯಾಯ ಪಾತೆರುನೇನ್ ಬುಡುಪುಜಿ ಬೊನ್ಯತ ಗುಡ್ಡೆಡ್ತೆ
ಓ ಲೇಲೆ ಲೇಲೇ ಲಾ
ಉಪ್ಪೆರುಲ್ಲೆಯೇ ಪಾಡುನ ಒಂಜಿ ಗೋನ್ ಬೆನ್ಪುನ
ಓ ಲೇಲೆ ಲೇಲೇ ಲಾ
ಕಣ್ಣ್‌ರುತ್ತಣ್ಣ ಕಣ್ಣ್ ಮಲ್ಲೆ ದೂಜಿಟ್‌ಲಾ ಕುತ್ತೊಂಡುಗಾ
ಓ ಲೇಲೆ ಲೇಲೇ ಲಾ
ಪುತ್ತೂರುತ್ತುಣ್ಣ ಮುಂಡ ಮಲ್ಲೆ ಬಾಜಿಟ್‌ಲಾ ಕೆತ್ತೊಡೆ
ಓ ಲೇಲೆ ಲೇಲೇ ಲಾ
ಕಾಂತುಶೆಟ್ಟಿ ದೂಮಶೆಟ್ಟಿ ಜಪ್ಪಲಾ ಪೋಪೆರೆಗಾ
ಓ ಲೇಲೆ ಲೇಲೇ ಲಾ
ಓಡೆಗ್ ಪೋಪಲೇ ಕುಂಞಿ ಮೊಡಂದೂರು ದಿಕ್ಕಾಲೇ
ಓ ಲೇಲೆ ಲೇಲೇ ಲಾ

ಬೈಲ ಮಾರಿ ನಲಿಕೆದ ಈ ಪದೊಟ್ಟು ಅನೇಕ ಶಬ್ದಲೆನ ಅರ್ಥ ತಿಕ್ಕುದಿಜ್ಜಿ. ಬಾಯಿಡ್ದ್ ಬಾಯಿಗ್ ಬನ್ನಗ ಶಬ್ದೊಳು ಅಪಭ್ರಂಶವಾದ್ ಮೂಲರೂಪೊ ಕಳೆದು ಪೋದುಪ್ಪುನ ಸಾಧ್ಯತೆ ಉಂಡು. ಅಂಚನೇ ಪಿರಾಕ್‌ಡ್ ತುಳುಟ್ಟು ಈ ಪ್ರದೇಶಡ್ ಬಳಕೆಡುತ್ತಿನ ಶಬ್ದೊಳೆಗ್ ಇತ್ತೆ ಅರ್ಥ ಕಳೆದು ಪೋದುಪ್ಪಿನ ಸಾಧ್ಯತೆಲ ತೋಜುಂಡು. ಬೈಲ ಮಾರಿ ನಲಿಕೆದ ಪದೊಕ್ಕುಲ ಬೈಲ ಮಾರಿ ಕಳೆಯರ ಬರ್ಪಿನ ಕೊರಗ ತನಿಯ ದೈವಗುಲಾ ಸಂಬಂಧ ತೋಜುಜ್ಜಿ.

ಆಂಡ ಇಂದೆನು ನಲಿಪ್ಪುನ ಅಜಲನಾಕ್ಳು ನಿತ್ಯ ಜೀವನೊಡು ತೂದು ಅನುಭವ ಮಣ್ತಿನ ವಿಚಾರೊಳು ಇಂದೆಟ್ಟ್ ಸರಳವಾದ್ ಪದತ್ತ ರೂಪೊಟು ಬತ್ತ್‌ದುಂಡು. ಬೈಲ ಮಾರಿನ್ ಕೊಂಡೊಯರ ಬರ್ಪುನ ಕೊರಗ ತನಿಯ ಪಾತ್ರಧಾರಿಲ, ಆಯೆನ ಸಂಗಡಿಗೆರುಲಾ ಈ ಪದೊನು ಪಂಡೊಂದು, ತೆಂಬರೆ ಬೊಟ್ಟೊಂದು ವಿಶಿಷ್ಟವಾಯಿನ ನಲಿಕೆನ್ ನಲಿಪ್ಪೆರ್.

ಈ ಪದೊತ್ತ ಬೇತೆ ಪಾಠಾಂತರೊಳು ತಿಕ್ಕುಂಡ ನನ ಬೇತೆ ಅನೇಕ ವಿಚಾರೊಳು ಈ ನಲಿಕೆದ ಸಂಬಂಧವಾದು ತೆರಿದು ಬರು. ಈ ವಿಷಯಡು ವಿಸ್ತಾರವಾಯಿನ ಅಧ್ಯಯನದ ಅಗತ್ಯ ತೋಜುದು ಬರ್ಪುಂಡು.

....

ಪೊಸ ಪೀಳಿಗೆದ ಸವಾಲುಲು

■ ಯಂ.ಐ. ಶೆಟ್ಟಿ

೧೯೪೭ಟ್ ಭಾರತ ದೇಶೊ ಸ್ವತಂತ್ರ ಆಂಡ್. ನೆತ್ತ ಪಿರ ದುಂಬುದ ಕೆಲವು ವರ್ಷೊಲೆ ಒದ್‌ಕ್‌ನ್ ನಮೊ ನೆನೆತೊಂಡ ನಮೊ ಎಂಚ ಇತ್ತೊ ಎಂಚ ಆಯೊ ಪನ್ಪಿ ಚಿತ್ರ ನಮ್ಮೊ ಮನಸ್‌ದುಲಯಿ ಮೂಡುನೆ ಸಾಜ ಅತ್ತೆ?

ಜೀವನೋಪಾಯೊಲೆಡ್ ಕೃಷಿಲಾ ಒಂಜಾತುಂಡು. ನಮ್ಮೊ ದೇಶೊಡು ಹಳ್ಳಿಲು ಜಾಸ್ತಿ ಇತ್ತ್‌ನೆಡ್ಡಾವರ ಕೃಷಿಯೇ ಮುಲ್ತ ಮುಖ್ಯ ಕಸುಬು ಆತಿತ್ತಿ ಕಾಲ ಅವು.

ಧನಿ ಆತಿತ್ತ್‌ನಾಯೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಲ್ಪಂದೆನೆ ಜೀವನ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆಂದ್ ಪಣೊಲಿ. ಹಳ್ಳಿ ಪೇಟೆಲೆ ಮದ್ಯೊಡು ಮಾರ್ಗ ಆವಡ್, ವಿದ್ಯುತ್ ದೀಪ ಆವಡ್, ರೇಡಿಯೋ ಸಿನೆಮಾ, ಫೋನು, ಟಿವಿದಂಚಿತ್ತಿ ವಾ ಒಂಜಿ ಸವಲತ್ತ್‌ಲಾ ಇಜ್ಜಾಂಡ್. ಅಂಚಾಯಿನೆಡ್ಡಾವರ ಮಲ್ಲಾಕುಲ್ಲಾ ಸಾದಾ ಜೀವನ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್‌ಂದ್ ಪಂಡಲಾ ತಪ್ಪಾವಂದ್. ಖರ್ಚಿಗ್ ಬೇತೆ ಹಾದಿ ಇತ್ತಿಜಿ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಅತ್ತಂಡ್ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಮುಟ್ಟ ಕಲ್ತಿನಕುಲೇ ಅಪಗ ಕಲ್ತ್‌ನಕುಲಾದಿತ್ತೆರ್. ಅಂಚಿನಕ್ಲೆಡ್ ಕೆಲವೆರ್ ಎಲ್ಯೆಲ್ಯೊ ಬೇಲೆಗ್ ಸೇರೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಕಾಲೇಜಿದ ಮೊಟ್ಟು ಬುಡುತ್ತುನಕುಲು ಅಪಗ ಬಾರಿ ಕಮ್ಮಿ.

ಇಂಚಿತ್ತಿ ಪೊರ್ತುಡು ನಾಯೆರ್ ಪತೊಂದು ಕಂಡ ದತ್ತ್‌ದ್ ಸಾಗುವಳಿ ಮಲ್ಪಿ ಒಕ್ಕೆಲ್ದಾಯಗ್, ಧನಿ ಗೇಣಿ ಕೊರ್ದಾಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಇಡೀ ವರ್ಸೊ ಉಣರ ಬೋಡಾಯಿನಾತಾಂಡಲಾ ಒರಿಂಡ ಅವ್ವೇ ಮಲ್ಲೆ. ತನ ಕೈಟ್ ಒಂಜೆಂಚಿ ಜಾಗ್‌ಲಾ ಉಪ್ಪಂದೆ ಊರ್ಯಾಯನಲ್ಪ ಬೆನ್ಪುನಾಯೆಂತೂ ತನ್ನ ಮೈ ಮುಚ್ಚರ ಬೋಡಾಪಿ ಕುಂಟು ಅಂಚೆನೆ ಬಂಜರ ಉಣರ ಸಲಾದ್ ಸಾಹಸೊನೇ ಮಲ್ಪೊಡಿತ್ತ್‌ಂಡ್‌ಂದ್ ಪಂಡ ತಪ್ಪಾಪುಜಿ. ಧನಿನವುಲು ದಾಲ ಒಂಜೇತ್ ತಿನರ ಕೊರಿಯೆಂಡ್‌ಲಾ ಅಇನ್ ಮಾತ ಮೊಟ್ಟೆಲ್‌ಡ್ ಕಟ್ಟೊಂದು ಇಲ್ಲಲ್ ಹೆಚ್ಚಿ ಕಮ್ಮಿ ಉಪವಾಸೊಡುಪ್ಪಿ ಜೋಕುಲೆಗಾತ್ರ ಪತೊಂದು ಪೋಪಿ ಕಾಲ ಅವ್ವಾತಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ನಮನ ತುಳುನಾಡ್‌ಡಂತೂ ಆಟಿ ತಿಂಗೊಲು ಪಂಡ ಕೆಲಸ ದಾಂತಿ ತಿಂಗೊಲು. ಪಿದಾಯಿ ಕೇರ್‌ಕುಟ್ಟುದು ಬರ್ಸ ಬರೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಪೊಂಜೊವು ಆಟಿ ಕುಲ್ಲರಂದ್ ಅಪ್ಪೆ ಇಲ್ಲಡೆ ಪೋವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಬಂಜಿದ ಬಡಾವು ಹೆಕ್ಕವರ ಸಲಾದ್ ಪೆಲಕಾಯಿದ ಉಪಯೋಗೊ ಬಾರಿ ಆವೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಹಜಂಕ್, ಹಿಮರಿ, ಬಾರೆದ ಪೂಂಬೆ, ಸಾಂತನಿ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಸುತ್ತುಮುತ್ತ ಸುಲಬೊಡು ಹಿಕ್ಕುನೊ ತಿನಸ್‌ಲೆಡ್ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾತೊಂದಿತ್ತಿ ಕಾಲ ಅವು. ಸ್ಟೀಲ್‌ಪಾತ್ರೆಲು ಬರ್ಪಿನ ದುಂಬು ತಾಮ್ರ, ಕಂಚಿ ಅಂಚೆನೆ ಮಣ್ಣ್‌ದ ಪಾತ್ರೆಲೆನ್ ಗಳಸೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಅತ್ತಾಂದೆ ಮರಡ್ದ್ ಮಲ್ತಿ ಮಸ್ತ್ ಸಲಕರಣೆಲು ಬೆನ್ನಿ ಕೆಲಸೊಗತ್ತಾಂದೆ ಇಲ್ಲಾಲ್ಲ ಉಪಯೋಗೊ ಆವೊಂದಿತ್ತೊ.

ಸ್ವತಂತ್ರ ಹಿಕ್ಕಿ ಬೊಕ್ಕ ಜೀವನಕ್ರಮ ಬದಲಾಂಡ್ ಪಣೊಲಿ. ಆತ್ನೇಟ ಉಪ್ಪಂದಿ ಸವಲತ್ತುಲು ಒಂಜೊಂಜೆ ಮೆಲಾನೆ ಹಳ್ಳಿದಂಚಿ ಬತ್ತೊ. ಒಕ್ಕೆಲ್‌ಹಿತ ಮಸೂದೆ ಬತ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ ದಪ್ಪುನಾಯಗೇ ಕಂಡ ಹಿಕ್ಕಿಂಡ್. ಪೇಟೆದಕ್ಲೆ ಲೆಕೋನೆ ಹಳ್ಳಿದಕುಲ್ಲಾ ಹೆಚ್ಚೆಚ್ಚಿ ಬರವು ಕಲ್ತಿನೆಡ್ಡಾವರ ಒಂಜಿ

ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ರಾಂತಿಯೇ ಆಂಡ್. ಇನಿ ಹಳ್ಳಿಡ್ ರೇಡಿಯೋ, ಫೋನ್, ಟಿವಿ ಅತ್ತಾಂದೆ ಮೊಬೈಲ್‌ಲಾ ಉಂಡು. ಬಸ್ಸುಲು ಬರ್ಪ. ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣಲಾ ಮುಟ್ಟನೇ ಉಂಡು. ಅಂಚಾಯಿನೆಡ್ದಾವರ ಏತೋ ಜವನೆರ್ ಬೊಂಬ್ಯಾಗತ್ತಾಂದೆ ಕೊಲ್ಲಿದಂಚಿತ್ತಿ ಪರದೇಸೊಗುಲಾ ಪೋತು ಬೆನೊಂದುಲ್ಲೆರ್.

ನಾಲ್ ಗೋಡೆದೊಲಯಿ ಇತ್ತಿ ಪೊಂಜೊವು ಇತ್ತೆ ಹೆಚ್ಚೆಚ್ಚಿ ಬರವು ಕಲ್ತ್‌ದ್ ಮಾತಾ ಕ್ಷೇತ್ರೊಲೆಡ್ಲಾ ಮಿನ್ನೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಇನಿ ಕೈಟ್ ಬೋಡಾಯಿನಾತ್ ಕಾಸ್ ತಿರ್ಗೊಂದಿತ್ತಿನೆಡ್ದಾತ್ರ ಎಲ್ಯೊ ಕಾರಣಗಾತ್ರಲ ವಿಚ್ಛೇದನತ್ತಂಚಿ ಮನಸ್ ಕೊರೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಉಂದೊಂಜಿ ಬಾರಿ ಆತಂಕಕಾರಿಯಾಯಿ ವಿಷಯೊ ಆತುಂಡು. ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆ ಹೆಚ್ಚಿನಲ್ಪ ಲಗಾವಾಯಿನೆಡ್ದಾವರ ಇತ್ತಿ ಒಂಜಿ ರಡ್ಡ್ ಜೋಕುಲುಲಾ ಅಮೆರಿಕದಂಚಿತ್ತಿ ಪರಊರುಡು ಬೆಂದೊಂದು ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಸಂಪಾದನೆ ಮಲ್ತೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಜೋಕುಲೆಡ್ದ್ ದೂರ ಆಯಿ ಅಪ್ಪೆ ಅಮ್ಮಗ ಒಂಟಿತನ ಬತ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಕುಟುಂಬೊಲು ಉಡೆಯಿನೆಡ್ದಾವರ ಮಲ್ಲ ಕುಟುಂಬೊಲು ಹೂವರ ಹಿಕ್ಕುಜೊ. ಇಡೆಮುಟ್ಟ ಜಾತಿದೊಲಯಿ ಹಿರಿಯಾಕ್ಲೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಡ್ದಾಪಿ ಮದ್ಮೆಲೆ ಜಾಗೆಡ್ ಅಂತರ್ಜಾತಿ ಮದ್ಮೆಲು ಕಾರೂರ್ದೊ.

ಇನಿ ದೇವಸ್ಥಾನ ಬೊಕ್ಕೊ ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಲೆಡಾಪಿ ಮದ್ಮೆಲುಲಾ ದಿನೊಡ್ದಿನ ಜಾಸ್ತಿ ಆವೊಂದುಲ್ಲೊ. ಜೋಕುಲು ಅಪ್ಪೆ ಅಮ್ಮಡ್ದ್ ದೂರೊ ಉಪ್ಪುನೆಡ್ದಾತ್ರ ವೃದ್ಧಾಶ್ರಮೊಲು ಅಲ್ಪಲ್ಪ ಪುಟ್ಟೊಂದುಲ್ಲೊ. ಪರಬೆರೆಗ್ ಪೊರ್ಲುದ ಪಾತೆರ ಪಂಡೊಂದು ಚಾಕರಿ ಮಲ್ಪುನಕುಲು ಏರ್ಲಾ ಇಜ್ಜೆರ್. ಕಂಡನಿ ಬುಡೆದಿ ಇರ್ವೆರ್ಲಾ ಕೆಲಸೊಗು ಪೋಪಿನಲ್ಪ ಜೋಕುಲೊಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿ ಪೊರ್ತು ಉಂತರ ಆಪುಜಿ. ಜೋಕುಲ್ನ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಉಪ್ಪೊಡಾಯಿ ಮಧುರ ಸಂಬಂಧ ಕ್ಷೀಣ ಆವೊಂದುಂಡು. ಶಾಲೆಲೆಡ್ ನೀತಿ ಪಾಠೊಲೆಗ್ ಎಡೆ ಇದ್ದಿ. ಕಥೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ನೀತಿ ಬೋಧನೆ ಮಲ್ಪಿ ಅಜ್ಜ ಅಜ್ಜಿ ಮುಟ್ಟ ಇಜ್ಜೆರ್. ಕೈಟ್ ಬೋಡಾಯಿನಾತ್ ದುಡ್ಡಿಪ್ಪಿ ಜವನೆರ್ ಮಾದಕ ಪದಾರ್ಥ ಸೇವನೆ, ಮಾಂಸಾಹಾರದಂಚಿತ್ತಿ ದುಶ್ಚಟೊಕುಲೆಗ್ ಬಲಿಯಾವೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಪಿಜ್ಜಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪರಡೊಂದುಂಡು. ಜಂಕ್ ಫುಡ್, ಫಾಸ್ಟ್‌ಫುಡ್ ಗಳಸುನೆ ಹೆಚ್ಚಾವೊಂದುಂಡು. ಪಡ್ದಾಯಿ ದೇಶೊಲೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಮ್ಮೊ ಜವನೆರೆ ತುತ್ತಯಿತ ಸೇರ್ದ್ ಮಾತಾ ವಿಷಯೊಲೆಡ್ ಪ್ರಭಾವೊ ಪಾಡೊಂದುಂಡು.

ಬರವುದ ಮುಟ್ಟ ಮಿತ್ತ್ ಪೋವೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ನೈತಿಕ ಬೊಕ್ಕೊ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮೌಲ್ಯೊಲು ಕಿರ್ತಿರ್ತ್ ಪೋವೊಂದುಲ್ಲೊ. ಕಾಲ ನಿಯಮೊದಲೆಕೊ ಬದಲಾಪುನೆ ಒಂಜಿ ಸಾಜ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಆತುಂಡು. ನೆಕ್ಕ್ ನಮೊ ಅಡ್ಡ ಬರಂದೆ, ಉಂದು ಉಂಡು ಮಲ್ಪಿ ಬಂಜ್‌ಲೆ ಬಗೆಟ್ಟ್ ಅಂಚೆನೆ ನೇನ್ ದೂರ ಮಲ್ಪಿ ಬಗೆಟ್ಟ್ ಗಮನ ಕೊರ್ಕ. ಸಂಸ್ಕಾರ ಉಪ್ಪಿ ಪ್ರಬುದ್ಧ ಯುವ ಪೀಳಿಗೆ ತಯಾರಾವೊಡುಂದಾಂಡ ನೈತಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪೊಸ ಪೀಳಿಗೆಗ್ ಹಿಕ್ಕೊಡೆ. ಈ ದಿಕ್ಕ್‌ಡ್ ನಮ್ಮೊ ಹಿರಿಯಾಕುಲು ಅಂಚೆನೆ ಬುದ್ಧಿಜೀವಿಲು ಕೆಲಸ ಮಲ್ಪುವೆರೆಂದ್ ಪನ್ಪಿ ಆಶಾಭಾವನೆನ್ ದೀವೊನುಗೊ.

ಇಂಚಾಯಿಜಿಡ ಅಮೆರಿಕದೊ 'ಲಿವಿಂಗ್ ಟುಗೆದರ್' ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಮನ ಮದ್ಯೊಡ್ಲಾ ಪರಡರ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪೊರ್ತು ಬೊಡ್ಚಿ. ಇಂಚ ಆವಂದಿಪ್ಪಡ್ ಪನ್ಪಿ ಆಶಾಭಾವನೆನ್ ನಮೊ ದೀಯೊನುಗೊ.

ಸಸ್ಯ, ಪ್ರಾಣಿ ಬೊಕ್ಕ ಬೂತೊಲೆನ ಸೃಷ್ಟಿದ ಕಲ್ಪನೆ ಪಂಜುರ್ಲಿ ಪಾಡ್ದನದ ಹಿನ್ನೆಲೆಡ್

■ ಡಿ. ಯದುಪತಿ ಗೌಡ

ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನೊಡು ಭೂತಾರಾಧನೆಗ್ ಒಂಜಿ ವಿಶೇಷವಾಯಿನ ಮಹತ್ವೊ ಉಂಡು. ಉಂದು ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಶಕ್ತಿಯುತ ಬೊಕ್ಕ ಜನಪ್ರಿಯ ಆರಾಧನೆಲಾ ಆಂದ್. ಗಟ್ಟಿಯಾಯಿನ ಧಾರ್ಮಿಕ ನೆಲೆಗಟ್ಟ್‌ನ್ ಪಡೆಯಿನ ಈ ಆರಾಧನಾ ಪದ್ಧತಿಡ್ ಕಲೆತ್ತ ಅಂಶೊಲು ಸೇರೊನ್ನೆಡ್ಡಾವರ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸ್ವರೂಪದ ಭೂತಾರಾಧನೆ ಒಂಜಿ ಕಲಾತ್ಮಕ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಾದ್‌ಲಾ ತೋಜಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಆ ಆರಾಧನಾ ಪ್ರಕಾರೊನು ವಿವರಣಾತ್ಮಕವಾದ್, ವಿಶ್ಲೇಷಣಾತ್ಮಕವಾದ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ದೃಷ್ಟಿಡ್ ಅಧ್ಯಯನೊ ಮಲ್ಪೆರೆ ಅವಕಾಸೊ ಉಂಡು. ಉಂದೆತ ಪೂರಕ ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಪಾಡ್ದನೊಲು ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಇತಿಹಾಸೊದ ಕತ್ತಲೆದ ಮೋನೆಲೆನ್ ತೋಜಾವುನ ಮೂಲಕೊ ವಾಸ್ತವಿಕತೆತ್ತ ನೆಲೆಟ್ಟ್ ಈ ಜಾಗೆದ ಚರಿತ್ರೆನ್ ರಚನೆ ಮಲ್ಪೆರೆ ಎಡ್ಡೆ ವಿಷಯೊಲಾಪೊ. ಈ ನೆಲೆಟ್ ಯಾನ್ ತುಳುನಾಡ್‌ಡೆ ಹೆಚ್ಚಾದ್ ನಡಪುನ ದೈವ ಪಂಜುರ್ಲಿ ಭೂತದ ಪಾಡ್ದನೊದ ಹಿನ್ನಲೆಡ್ ತೋಜಿದ್ ಬರ್ಪುನ ಸಸ್ಯೊ, ಪ್ರಾಣಿ ಬೊಕ್ಕ ಭೂತೊಲೆನ ಸೃಷ್ಟಿದ ಕಲ್ಪನೆದ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಸಂಗತಿಲೆನ್ ಗ್ರಹಿಪರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ತ್‌ದೆ.

ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಡ್ ಪಂಜಿದ ಕಲ್ಪನೆ ಬಾರಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆನ್ ಪಡೆತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆರಾಧನೆ ಬೊಕ್ಕ ಶಕ್ತಿದ ಸಂಕೇತವಾದ್ ಈ ಪ್ರಾಣಿ ಬಾಕಿ ಪ್ರಾಣಿಲೆಡ್ದ್ ಹೆಚ್ಚ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆತ್ತ್‌ಂಡ್. ದೈವಿಕ ಬೊಕ್ಕ ರಾಕ್ಷಸ ರಡ್ಡ್ ವಿರುದ್ಧ ಕಲ್ಪನೆಲೆನ್ ಪಡೆಯಿನ ಪ್ರಾಣಿ ಪಂಡ ಅವು ಪಂಜಿ. ವರಾಹ ಅವತಾರೊ ವಿಷ್ಣುನ ಪತ್ತ್ ಅವತಾರೊಡು ಒಂಜಾತ್‌ಂಡ್. ಭೂಮಿನ್ ರಕ್ಷಣೆ ಮಲ್ಪುನ ಕಾರ್ಯೊಗು ವಿಷ್ಣು ಪಂಜಿದ ಅವತಾರ ತಾಳಿಯೆ. ಆತೆ ಅತ್ತಂದೆ ಪಂಜಿದ ಶರೀರೊದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಬಾಗೊಲೆನ್ ವೇದೊಲೆಡ್ ಯಾಗೊಲೆಗ್ ಹೋಲಿಕೆ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಚರಿತ್ರೆಡ್ ರಾಜ ಮಹಾರಾಜೆರ್ ಪಂಜಿನ್ ತನ್ನ ಧ್ವಜ ಬೊಕ್ಕ ಪಣವುಡ್ ಬಳಕೆ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ವರಾಹಾವತಾರೊದ ಮೂಲ ಕಲ್ಪನೆನೇ ನರಮಾನ್ಯ ರೂಪೊ ಪಂಜಿದ ತರೆನ್ ಪಡೆಯಿನವು. ಉಂದು ಶಿಲ್ಪಶಾಸ್ತ್ರೊಡುಲಾ ತೋಜಿದ್ ಬತ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಇಂಚ ಪುರಾಣ ಬೊಕ್ಕ ಚರಿತ್ರೆಡ್ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವೊನು ಪಡೆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ತೆರಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡು.

ಪಂಜುರ್ಲಿ ಬೂತೊದ ಆರಾಧನೆ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಒಂಜಿ ಪ್ರಮುಖ ಆರಾಧನೆಯಾದುಂಡು. ಉಂದೆಟ್ ಕಾಡ್‌ಪಂಜಿನ್ ಅಲೌಕಿಕವಾದ್ ಗ್ರಹಿತ್‌ದ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಉದ್ದೇಶೊಲೆಗಾದ್ ಆರಾದನೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಪ್ರಾಣಿಲೆಡ್ ಭೂತೊಲಾದ್ ಪರಿವರ್ತನೆಲಾಯಿನೆಟ್ ಪಂಜುರ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಭೂತವಾದುಂಡು. ಆರಾಧನೆಗ್ ಸಂಬಂಧ ತಟ್ಟಿಲೆಕ್ಕ ಭೂತೊದ ಗುಡಿಟ್ಟ್ ಪಂಜಿದ ಮುಗೊ, ಪಾಪೆ ಇಪ್ಪುಂಡು. ಈ ಭೂತೊನು ಕೆಲವು ಕಡೆಟ್ಟ್ ಅರಸು ದೈವವಾದ್ ಕೆಲವು ಕಡೆಟ್ ಪರಿವಾರ ದೈವವಾದ್ ಆರಾಧನೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್.

ಪಿರಾಕ್‌ದ ಕಾಲೊಡ್ದ್‌ಲಾ ಬುಲೆ ನಾಶ ಮಲ್ಪುನ ಮೂಲಕೊ ನರಮಾನ್ಯನ ವೈರಿಯಾಯಿನ ಪಂಜಿ ಆಯನ ರಕ್ಷಣೆ ಮಲ್ಪುನ ನಂಬಿಕೆಗ್ ಪಾತ್ರವಾಯಿನ ಈ ಪ್ರಾಣಿದ ವಿಶೇಷತೆ.

ಪಂಜುರ್ಲಿದ ಸ್ವಭಾವೊ, ಪ್ರಸರಣ ಆತ್ತ್‌ಂಡ ಅವು ಆರಾಧನೆ ಪಡೆವೊನ್ನ ಜಾಗೆದ ಬಗ್ಗೆ ಪಂಜುರ್ಲಿಗ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಪುದರುಂಡು. ಉದಾ : ಕುಪ್ಪೆ ಪಂಜುರ್ಲಿ, ಜಾಗೆದ ಪಂಜುರ್ಲಿ, ಅಂಗಣ ಪಂಜುರ್ಲಿ, ಮನಿಪನ ಪಂಜುರ್ಲಿ, ಮಲಾರ ಪಂಜುರ್ಲಿ, ಅಣ್ಣಪ್ಪ ಪಂಜುರ್ಲಿ, ಕ್ಷೇಮಕಲ್ಲ ಪಂಜುರ್ಲಿ ಇಂಚನೆ ಸುಮಾರ್ ೪೧ ಪುದರ್‌ನ್ ವಿದ್ವಾಂಸೆರ್ ಗುರುತಿಸದೆರ್. ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನೊಕ್ಲೆನ ಇಲ್ಲ ದೈವವಾದ್, ಗ್ರಾಮದೈವವಾದ್, ಮಾಗಣೆ ದೈವವಾದ್ ಬೊಕ್ಕ ಬೇತೆ ದೈವೊಲೆ ಜೊತೆಟ್ಟ್ ಪಂಡ ಸೇರಿಗೆ ದೈವಲಾದ್ ಆರಾಧನೆ ಪಡೆವೊಂದುಂಡು. ಈ ಭೂತೊ ಅಗೆಲ್, ತಂಬಿಲ, ಕೋಲ, ನೇಮೊದ ಮೂಲಕೊ ಆರಾಧನೆ ಮಲ್ತೊಂದುಂಡು. ಉಂತೆರೆ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಪಾಡ್ದನೊ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಪಾಡ್ದನೊದ ಆಶಯ ಒಂಜೇ ಆದುಂಡು.

ಪಾಡ್ದನದ ಸಾರೊ

ಘಟ್ಟದ ಮಿತ್ತ್ ರಾಯನಾಡ್‌ಡ್ ಪಂಜಿದ ಕಿನ್ನಿಲು ಪುಟ್ಟುವೊ. ಬುಲೆಯಿನ ಪಂಜಿಲು ತನ್ಕ್ ಘಟ್ಟ ಜಪ್ಪೊಡು ತುಳುನಾಡ್ ತೂವೊಡುಂದು ಕುಕ್ಕೆದ ಘಟ್ಟ ಜತ್ತ್‌ದ್ ಸುಬ್ರಾಯ ದೇವೆರಡೆ ಬರ್ಪೊ. ದೇವೆರ್ ಈತ್‌ನೇಟ ಬರಂದಿ ಪಂಜಿಲು ಇನಿದಾನೆ ಬತ್ತಿನೇಂದ್ ಕೇನ್ನಾಗ – ಪೂರ ಜೀವೊರಾಶಿಗ್‌ಲಾ ಸಂತಾನೊದ ವರ ಕೊರ್ತರ್. ಎಂಕ್ಲೆಗ್‌ಲಾ ಆ ವರೊನು ಕೊರೊಡುಂದು ಕಾನಿಗೆ ದೀದ್ ನಟ್ಟುವೊ. ಅಪಗ ಈಶ್ವರೆ ಪಂಜಿಗ್ ಎಡ ಮರ್ಗಿಲ್‌ಡ್ ಪತ್ತ್ ಪದಿನಾಜಿ ಕಿನ್ನೆಲೆ ಶಾಪೊ (ವರ) ಬೊಕ್ಕ ಪಾರ್ವತಿ ಫಲೊನು ಕೊರ್ದು ಉಬಾರ್‌ಗ್ ಪೋದು ಅಲ್ಲ್ 'ಮಕೆ' ಮೀದ್ ಕಂಡನಿ ಬುಡೆದಿ ಆದ್ ಗಿರಿ ಪರ್ವತೊನು ಬಡತ್ತಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ವರ ಕೊರಿಯೆರ್. ಪಂಜಿಲು ಕಂಡನಿ ಬುಡೆದಿಯಾದ್ ಈಶ್ವರನ ಅಂಗಣೊಗು ಪೋಪ. ಒಂಜಿ ದಿನ ಪೊಣ್ಣುಪಂಜಿ ಪೊಟ್ಟೆದಾವಾಪುಂಡು. ಬೊಕ್ಕ ಒಂಜಿ ಮರತ್ತ ಮುದೆಲ್‌ಡ್ ಪನೆ (ಕಾರಿ) ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಕೆಲವು ಕಿನ್ನಿಲೆಗ್ ಜನ್ಮ ಕೊರ್ಪುಂಡು. ಈ ಸಮಯೊದ ನರಳುನ, ಮುರೆಳಿನ ಈಶ್ವರನ ಕೆಬಿಕ್ ಬೂರುಂಡು. ಊರುಗು ಪಂಜಿಲು ಬತ್ತಿ ವಿಚಾರೊ ತೆರಿಪ್ಪುಂಡು. ಬೋಂಟೆದಕ್ಲೆನ್ ಲೆತ್ತ್‌ದ್ ಕಾಡ್‌ನ್ ಬೋಂಟೆ ದೇರ್‌ಬೆರ್. ಒವ್ವೇ ಮೃಗೊ ಅಕ್ಲೆಗ್ ತಿಕ್ಕುಜಿ. ಅಕೇರಿಗ್ ನನ ಒಂಜಿ ಕಾಡ್‌ನ್ ಬೋಂಟೆ ದೇರ್‌ದ್ ಪೋಯಿಂದ್ ಪನ್ನಗ ಕೈತಲ್ದ ಮರತ್ತ ಮಿತ್ತ್ ರಡ್ಡ್ ಪಕ್ಕಿಲು ತೋಜಿಬೊ. ಈಶ್ವರೆ ತನ್ನ ಬಿರುಟ್ಟು ಪಕ್ಕಿಗ್ ಪಗರಿ ಬುಡ್ನಗ ಅಯಿತ್ತ ರೆಂಕೆ ತುಂಡಾದ್ ಪಂಜಿದ ಗೂಡುಗು ಬೂರುಂಡು. ಅಪಗ ಪಂಜಿ ಬೊಕ್ಕ ಕಿನ್ನಿಲು ಬಲಿಪ್ಪುವೊ. ಅಕೇರಿದ ಒಂಜಿ ಕುರ್ಲೆ ಕಾರಿಡೆ ಒರಿಪುಂಡು. ಆ ಕಿನ್ನಿನ್ ಈಶ್ವರೆ ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ಜೋಕ್ಲು ಇಜ್ಜಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಅರಮನೆಕ್ಕ್ ಕೊನತ್ತ್‌ದ್ ಸಾಂಕುವೆ. ಬಲತ್ತ್‌ದ್ ಮಲ್ಲೆ ಆಯಿನ ಪಂಜಿ ಒಂಜಿ ದಿನ ಈಶ್ವರನ ನಂದನ ವನೊನು ಪೊಡಿ ಮಲ್ಪುಂಡು. ವಿಷಯ ತೆರಿನ ಈಶ್ವರಗ್ ಕೋಪ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಈ 'ಅನಿಷ್ಟದ ಬಿದೆ'ನ್ ದೀವರ ಬಲ್ಲಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪಂಜಿನ್ ಬೋಂಟೆ ಮಲ್ತ್ ಕೆರ್ಪೆ. ಉಂದೆನ್ ತೆರಿನ ಪಾರ್ವತಿಗ್ ಬಾರಿ ಎತೆ ಆಪುಂಡು. ಕಯ್ಯಾರೆ ಸಾಂಕಿನ ಪಂಜಿನ್ ಕೆರ್ನೆ ತಪ್ಪುಗು ಪಂಜುರ್ಲಿ ಭೂತ ಆದ್ ಆರಾಧನೆ ಪಡೆವೊನ್ಲ ಪಂಡ್‌ದ್ ವರೊ ಕೊರ್ಪೆ.

ಇಂಚ ಸೈತಿ ಪಂಜಿ ಪಂಜುರ್ಲಿ ಭೂತೊ ಆಪುಂಡು.

ಪಂಜುರ್ಲಿ ಪಾಡ್ದನೊಲೆನ್ ತೌಲನಿಕವಾದ್ ಅಧ್ಯಯನ ಮಲ್ತಿನ ಬಿ.ಎ. ವಿವೇಕ ರೈಕುಳು ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಪಂಜುರ್ಲಿ ಆರಾಧನೆಗ್ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿಲೆಕ್ಕೊ ಈ ರೀತಿದ ಅಭಿಪ್ರಾಯೊನು ಪನ್ಪೆರ್ : ''ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶವಾಯಿನ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಮೂಡಾಯಿ ಗಡಿಟ್ಟ್ ಬಾರಿ ಮಲ್ಲ ಕಾಡ್ ಉಂಡು. ಈ ಮೂಡಾಯಿ ಘಟ್ಟದ ಕಾಡ್‌ದ ಮೂಲಕೊ ಕಾಡ್ ಪಂಜಿಲು ತಿರ್ತ್ ಜಪ್ಪುವ ಬೊಕ್ಕ ಘಟ್ಟದ ಬುಡೊಟ್ಟಿಪ್ಪುವ. ತಗ್ಗ್ ಜಾಗೆಡ್ ಬುಲೆಪ್ಪಾಯಿನ ಬುಲೆನ್ ತಿಂದ್‌ದ್ ಹಾಳ್ ಮಲ್ಪುನ ಸಹಜವಾಯಿನವೆ. ಅಂಚಾದ್ ಈ ಜಾಗೆಲೆಡ್ ಕೃಷಿಕೆರ್ ಕಾಡ್ ಪಂಜಿಲೆನ್ ಬೋಂಟೆ ಮಲ್ಪುನ ಒಂಜಿ ದಿನನಿತ್ಯೊದ ಕೆಲಸ. ಕಾಡ್ ಕಡಿಮೆ ಆಪೊಂದಿಪ್ಪುನ ಇನಿತ್ತ ದಿನೊಕ್ಲೆಡ್‌ಲಾ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ವಿಶೇಷ ಬದಲಾವಣೆ ಆತ್‌ಜಿ. ಅಂಚಾಯಿನೆಡ್ದಾವರ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಪಿರಾಕ್‌ದ ಜನೊಕ್ಲು ತನ್ನ ಬುಲೆಕ್ಕ್ ಕಾಡ್ ಪಂಜಿಲೆಡ್ದ್ ಆಪುನ ತೊಂದರೆನ್ ನಿವಾರಣೆ ಮಲ್ಪೆರೆ ಕಾಡ್‌ಪಂಜಿನ್ ಪಂಜುರ್ಲಿ ಬೂತೊದ ರೂಪೊಡು ಆರಾಧನೆ ಮಲ್ಪೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ತ್‌ದಿಪ್ಪೊಡು. ಈ ರೀತಿ ಉಪದ್ರ ಕೊರ್ಪುನ ಜೀವಿಲೆಡ್ದ್ ತಪ್ಪಾವರೆ ಬೋಡಾದ್ ಅವೆನ್ ಭೂತೊದ ರೂಪೊಡು ಆರಾಧನೆ ಮಲ್ಪುನ ನಿದರ್ಶನೊಲು ಪಾಡ್ದನೊಲೆಡ್ ತಿಕ್ಕುವ.''

ಪಂಜುರ್ಲಿ ಪಾಡ್ದನೊಡು ಲೋಕೊ ಸೃಷ್ಟಿದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಕ್ಕುನ ವಿವರೊಲು ಬಾರಿ ಸೋಜಿಗವಾದುಂಡು. ಮುಲ್ಪ ಲೋಕದ ಸೃಷ್ಟಿ ಪಂಡ ಅವು ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಸೃಷ್ಟಿ ಸುರುಕು ಭೂಮಿಡ್ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಯಿನ ಕದಿಕೆ ಪಂತಿ ಬೊಕ್ಕ ಪದ್ವೆ, ಬಾರೆ ಬೊಕ್ಕ ಬಾರ್‌ಡ್ ಒಂಜಾಯಿನ 'ಅತಿಕಾರ ಬಾರ್' ಅವೆಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಸೃಷ್ಟಿ ಮೃಗೊಕ್ಕುಲೆನ ಪಂಜಿಲು ಗಟ್ಟದ ಮಿತ್ತ್‌ಡ್ ಪುಟ್ಟುದು ತುಳುನಾಡ್‌ದಂಚಿ ದೃಷ್ಟಿ ದೀನಗ ಅಲ್ಪದ ಪ್ರಕೃತಿದ ಪೊರ್ಲು ತುಳುನಾಡ್‌ಗ್ ಜಪ್ಪೆರೆ ಪ್ರೇರೇಪನೆ ಆಪುಂಡು.

'ಸತ್ತಿಗೆದಾತ್ ಮಲ್ಲೆ
ಹರಿವಾಣದಾತ್ ಪೊರ್ಲು
ಪಣವುದಾತ್ ಪೊರ್ಲು
ತಿರ್ತ್ ತುಳುರಾಜ್ಯ ತೋಜೊಂದುಂಡು'

ಪನ್ಪುನ ಪಾಡ್ದನದ ವಿವರೊಲು ಪಂಜಿಗ್ ತುಳುನಾಡ್‌ಗ್ ಜತ್ತ್ ಬರಿಯೆರೆ ಕಾರಣ ಆಪುಂಡು.

ಮುಲ್ಪ ಸಸ್ಯೊ (ದಯಿ)ದ ಸುರುತ ಸೃಷ್ಟಿ 'ಕದಿಕೆ' ಪಂತಿ ಬೊಕ್ಕ ಬಾರೆ, ಪದ್ವೆ, ಬಾರ್ ಸಸ್ಯ ಸಂಪತ್ತ್‌ದ ನಡುಟೇ ಮೃಗೊಕ್ಕುಲೆ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಪುನೆ. ಪಂಡ ಪಂಜಿ ಸಸ್ಯೊದ ಕೆಲವು ತುಂಡುಲೆನ್ ಸೇರಿಸಾದ್ ಮರತ್ತ ಮುದೆಲ್‌ಡ್ ಕಾರಿ ಕಟ್ಟುನ, ಕಿನ್ನಿ ದೀಪುನ, ಅತ್ತಂದೆ ಕದಿಕೆ ಪಂತಿ ಬಾರಿ ಪವಿತ್ರವಾಯಿನವು. ನರಮಾನ್ಯಗ್ ಆಚರಣೆಲೆಡ್ ಮೈಲಿಗೆ ಕಳೆಪುನ ಮೂಲಕೊ ಪವಿತ್ರತೆದ ಸಂಕೇತವಾದ್ ಬಳಕೆಯಾಂಡ, ಮೃಗೊಕ್ಕುಲೆಗ್ ಮರ್ದ್ ಆದ್ ಬಳಕೆಯಾಪುಂಡು. ಇಂಚ ಸಸ್ಯೊದ ಸೃಷ್ಟಿ ಮೃಗೊದ ಸೃಷ್ಟಿಗ್ ಪೂರಕವಾದ್ ಬರ್ಪುಂಡು.

ಪಾಡ್ದನೊಲೆಡ್ ತೋಜಿದ್ ಬರ್ಪಿಲೆಕ್ಕ ಪಂಜಿ ಈಶ್ವರನ ನಂದನವನೊನು ಹಾಳ್ ಮಲ್ಪುಂಡು. ಮುಲ್ಪ ನಂದನವನ ಪನ್ಪುನವು ಸಮೃದ್ಧಿ, ಅವು ಪ್ರಕೃತಿದ ಪೊರ್ಲುನು ಪನ್ಪುಂಡು. ಸೃಷ್ಟಿದ ಪೂರ ಸತ್ಯ ಸಂಪತ್ತುಲು ಈ ನಂದನವನೊಟ್ಟು ಉಂಡು. ಈ ತೋಟೊಡಿಪ್ಪುನ ಸತ್ಯೊದ

ಬುಲೆಯಾಯಿನ 'ಅತಿಕಾರ' ಬಾರ್‌ದ ಬುಲೆನ್ ಪಂಜಿ ಹಾಳ್ ಮಲ್ಪುಂಡು. ನಂದನವನ ಅವು ಪ್ರಕೃತಿ ನಿರ್ಮಿತಿ ಅತ್ತ್. ಅವು ಈಶ್ವರಡ್ದ್ ನಿರ್ಮಾಣ ಆಯಿನವು. ಉಂದು ಒಂಜಿ ರೀತಿಡ್ ಪುನರ್‌ಸೃಷ್ಟಿ ಪ್ರಕೃತಿದತ್ತವಾದ್ ಬುಲೆಯಿನ ದೆಯಿ ಮರಕ್ಕ್‌ಲೆನ್ ನಾಶ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕೃತಕವಾದ್ ಮಲ್ತ್‌ನವು. ಮುಲ್ಪ ಪಂಜಿ ಹಾಳ್ ಮಲ್ಪುನವು ಪ್ರಕೃತಿದತ್ತವಾಯಿನ ನಿರ್ಮಿತಿನ್ ಅತ್ತ್. ಅವು ಮಾನವ ನಿರ್ಮಿತಿನ್. ಅಂಚಾದ್ ಮುಲ್ಪ ಪಂಜಿ ಕಾಡ್‌ದ ಒಂಜಿ ಅಂಶವಾಯಿನ ನಂದನವೊತ್ತ ಮಿತ್ತ್ ತನ್ನ ಅಧಿಪತ್ಯೊನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಲ್ತಿಲೆಕ್ಕ ತೋಜುಂಡು. ಉಂದೆಕ್ಕ್ ಪ್ರತಿಯಾದ್ ಈಶ್ವರೆ ಪಂಜಿನ್ ಬೋಂಟೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕೆರ್ಪುನ ಮೂಲಕೊ ಪ್ರಕೃತಿನ್ ಪರಿಸರೊನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಲ್ಪುನ ಯಜಮಾನ್ಯೆ ಆದ್ ತೋಜಿದ್ ಬರ್ಪೆ. ಈ ಪಂಜಿ ಪಾಡ್ದನೊಡು ತೆರಿದ್ ಬತ್ತಿಲೆಕ್ಕ ಅನಿಷ್ಟದ ಬಿದೆ ಪಂಡ ಅಣ್ಣೆ ಮೆಗ್ದಿಯಾದಿತ್ತಿನ ಪಂಜಿಲು ದೇವೆರೆ ವರೊಟ್ಟು ಕಂಡನಿ ಬುಡೆದಿಯಾದ್ ಅಣಯಕ್ಕ್ ಪುಟ್ಟುನ ಕಿನ್ನಿ. ಈ ಅನಿಷ್ಟದಬಿದೆ ಮರುಸೃಷ್ಟಿನ್ ಹಾಳ್ ಮಲ್ಪುಂಡು. ಪಂಜಿಲ ಒಂಜಿ ಸೃಷ್ಟಿದ ಅಂಶೊನೆ ಆಯಿನೆಡ್ದಾವರ ಅಯಿನ್ ಬೋಂಟೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕೆರ್ನನ ಪರಿಣಾಮೊ ಈಶ್ವರಗ್ ಆಯಿನ ಆತಂಕ, ತಲ್ಲಣೊ, ಪೋಡಿಗೆದ ಕಾರಣವಾದ್ ಆಯಿಕ್ಕ್ ಪಂಜುರ್ಲಿ ಭೂತವಾದ್ ಮರುಸೃಷ್ಟಿನ್ ಈಶ್ವರೆ ಕೊರ್ಪೆ. ಇಂಚ ಪಂಜುರ್ಲಿ ಪಾಡ್ದನೊಡು ಸೃಷ್ಟಿ - ನಾಶ ಬೊಕ್ಕ ಮರುಸೃಷ್ಟಿದ ವಿವರೊಲು ತಿಕ್ಕುವೊ.

ಜನಪದೆರ್ ಅಕ್‌ಲೆ ಆರಾಧನೆ, ಆಚರಣೆದ ಮೂಲಕೊ ಪ್ರಕೃತಿನ್, ಪರಿಸರೊನು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಲ್ತೊಂದು ಬತ್ತಿನ ವಿವರೊಲು ನಂಕ್ ತಿಕ್ಕುವೊ. ನಾಗಾರಾಧನೆದ ಮೂಲಕೊ ಇಡೀ ಕಾಡ್‌ನೇ ರಕ್ಷಣೆ ಮಲ್ಪುನ, ಮಲ್ಲ ಮಲ್ಲ ಈ ಮರಕ್ಕ್‌ಲಿತ್ತ್‌ಂಡ ಅಯಿತ ಬುಡೊಟ್ಟು ಭೂತೊಲೆನ್ ನಂಬುನ, ಸುದೆಟತ್ತಿನ ಮೀನ್‌ಲೆನ್ ಅವು ದೇವೆರೆ ಮೀನ್‌ಲ್‌ಂದ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಅವೆನ್ ರಕ್ಷಣೆ ಮಲ್ಪುನ, ಉಂದೆನ್ ಮಾತ ತೂನಗ ನರಮಾನಿ ತನ್ನ ನಂಬಿಕೆಲೆನ್ ಆರಾಧನೆಲ್ನ ಮೂಲಕೊ ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಲಾ ಮಲ್ತೊಂದು ಬತ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್ ತೆರಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡು.

ಪಂಜುರ್ಲಿ ಬೂತೊದ ಉಗಮೊನು ತೂನ ಪಂಜಿ ಪುಟ್ಟುನವೇ ಒಂಜಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ರೀತಿ ಉಂಡು. ಅಣ್ಣೆ ಮೆಗ್ತಿಯಾಯಿನ ಪಂಜಿಲು ದೇವೆರೆ ವರೊತ್ತ ಮೂಲಕೊ ಕಂಡನಿ ಬುಡೆದಿ ಆಪೆರ್. ಈ ರೀತಿ ಅಣ್ಣೆ ಮೆಗ್ದಿ ಕಂಡನಿ ಬುಡೆದಿ ಆಪುನ ನರಮಾನ್ಯ ಲೋಕೊಡು ಅಸಾಧ್ಯವಾಯಿನವು ವಾಸ್ತವೊಡು ಪ್ರಾಣಿಲೋಕೊಡು ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ಈ ರೀತಿದ ಲೈಂಗಿಕ ಸಂಬಂಧೊನು ಒಪ್ಪಂದಿ ಜನಪದ ಸಮಾಜ, ಉಂದೆಕ್ಕ್ ಪುಟ್ಟಿನ ಕಿನ್ನಿಲೆಗ್ 'ಅನಿಷ್ಟೊದ ಬಿದೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪುದರ್ ದೀತೆರ್. ಉಂದು ತನ್ಕುಲೆನ್ ಸಾಂಕಿನ ಈಶ್ವರನ ನಂದನವನೊನು ನಾಶ ಮಲ್ಪುವೊ. ಅಂಚಾದ್ ಕೋಪ ಬತ್ತಿನ ಈಶ್ವರೆ ಅನಿಷ್ಟೊದ ಬೀಜೊನು ಬೋಂಟೆದ ಮೂಲಕೊ ಕೆರ್ದ್ ಪಾಡುವೆ. ಪ್ರಾಣಿಲೆನ ಆರಾಧನೆ ಪನ್ಪುನವು ಕೃಷಿ ಸಂಸ್ಕನತಿಕ ತಾತ್ವಿಕತೆತ್ತ ಒಂಜಿ ಭಾಗವಾದ್‌ಲಾ ತೋಜಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಆರಾಧನೆದ ಮೂಲಕೊ ತನ್ನ ಕೃಷಿಕ್ ಮಾರಕವಾಯಿನ ದುಷ್ಟ ಶಕ್ತಿಲೆನ್ ನಿಯಂತ್ರಿಸುನ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತಂದೆ ಆ ಮೂಲಕೊ ಕೃಷಿಟ್ ತನ್ನ ಉತ್ಪತ್ತಿನ್ ಹೆಚ್ಚ ಮಲ್ಪುನ ತಂತ್ರೊಲ ಅಂದ್.

ನರಮಾನಿ ಆವಡ್ ಪ್ರಾಣಿಲಾವಡ್ ಸೈತಿಬೊಕ್ಕ ಭೂತೊಲಾದ್ ಆರಾಧನೆ ಪಡೆವೊಂದಿಪ್ಪುನ ವಿಚಾರೊ ಪಾಡ್ದನೊಲೆಡ್ದ್ ತೆರಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಉದಾ : ಕೋಟಿ-ಚೆನ್ನಯ, ಕಲ್ಲುಡ-ಕಲ್ಲುರ್ಟಿ, ತನ್ನಿಮಾನಿಗ, ಕೊರಗತನಿಯ, ಮುದ್ದಕಳಲ, ಕಾನದ ಕಾಟದ ಮೊಕ್ಲ

ಪೂರ ಸೈತಿಬೊಕ್ಕ ಭೂತೊಲಾದ್ ಪರಿವರ್ತನೆ ಆಯಿನಕ್ಲು. ಅಂಚನೆ ಪ್ರಾಣಿಲಾಯಿನ ಪಂಜಿ, ಪಿಲಿ ಉಂದುಲಾ ಸೈತಿ ಬೊಕ್ಕ ಪಂಜುರ್ಲಿ, ಪಿಲಿಚಾಮುಂಡಿ, ಪಿಲಿಭೂತೊಲಾದ್ ಆರಾಧನೆ ಪಡೆಯಿನವು. ಇಂಚ ಸೈಪುನ ಕ್ರಿಯೆನ್ ಆಯಾ ಭೂತೊದ ಪಾಡ್ದನೊಲು ತೆರಿಪ್ಪಾವ. ಈಶ್ವರೆ ಕೂಡ ಪಂಜಿನ್ ಕೆರ್ದ್ ಕುಡ ಜೀವ ಕೊರ್ದು ಪಂಜುರ್ಲಿಯಾದ್ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಲ್ಪುವ. ಇಂಚ ಆರಾಧನೆದ ಆಶಯದ ಬಗ್ಗೆ ಪಾಡ್ದನೊಲೆಡ್ದ್ ತೆರಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಅಂಚಾದ್ ಆರಾಧನೆ ಪನ್ಪುನವು ಸಾವುದ ಬೊಕ್ಕದ ಜಗತ್ತ್‌ನ್ ಕಲ್ಪನೆ ಮಲ್ತೊನ್ನ ಪಂಡದ್ ಪನೊಲಿ. ಕರಿದ್‌ಪೋಯಿ ನರಮಾನಿ ಆವಡ್ ಪ್ರಾಣಿಲಾವಡ್ ಉಂದು ನರಮಾನ್ಯಗ್ ತೋಜಂದಿನ ನನೊಂಜಿ ಲೋಕೊಡು ಇಪ್ಪುವೊ ಪಂಡ್‌ದ್ ನರಮಾನಿ ನಂಬುವೆ. ಅಂಚಾದ್ ಸೈತಿ ಬೊಕ್ಕೊದ ಸ್ಥಿತಿನ್ ಆರಾಧನೆ ಮಲ್ಪುವೆ.

ಕೃಷಿಕ್ ಮಾರಕವಾಯಿನ ಕಾಡಪಂಜಿನ್ ಪಂಜುರ್ಲಿ ಭೂತೊ ಆದ್ ಆರಾಧನೆ ಮಲ್ಪುನ ಬಗ್ಗೆ ಡಾ. ಶಿವರಾಮ ಶೆಟ್ರ್ ಈ ರೀತಿ ಪನ್ಪೆರ್ - 'ಕೃಷಿ ಆರ್ಥಿಕ ಉತ್ಪತ್ತಿದ ವಿಧಾನೊಗು ಪೂರಕವಾಯಿನ ಗೋಣೆ ಬೊಕ್ಕ ಕಾಡ್‌ಪಂಜಿದಂಚಿನ ನಿಸರ್ಗಜೀವಿಲು ತೌಳವ ಪೌರಾಣಿಕ ಕಲ್ಪನೆಡ್ ಭೂತೊಲ್ಲಾದ್ ಕಾರ್ಯಪರಿವರ್ತನೆನ್ ಪಡೆಪೊ. ಈ ಮೂಲಕೊ ನಂಕ್ ನಿಯಂತ್ರಿಸಾವೆರೆ ಸಾಧ್ಯ ಆವಂದಿನ ನಿಸರ್ಗೊದ ಜೀವಿಲೆನ್ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಲ್ಪುನ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್ ಒಲಿಪ್ಪುನ ಸ್ಥಿತಿನ್‌ಲ ಆರಾಧನೆದ ಮೂಲಕೊ ನರಮಾನಿ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ಪುವೆ. ಈ ರೀತಿಡ್ ತನ್ನ ಕೃಷಿತ್ತ ಮಿತ್ತ್ ಅಧಿಪತ್ಯೊನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಲ್ಪುನ ಕಾಡ್ ಪಂಜಿಲೆನ್ ಆರಾಧನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಒಲಿಪ್ಪುನ ಮೂಲಕೊ ಅವೆತ್ತ ಮಿತ್ತ್ ನಿಯಂತ್ರಣೊನು ಸ್ಥಾಪಿಸಾವುನ ಉದ್ದೇಶ ಪಂಜುರ್ಲಿ ಭೂತೊದಂಚಿನ ಆರಾಧನೆದ ಮುಖೇನ ತೆರಿಯೊನರ ಆಪುಂಡು.

ಪಂಜುಲಿರ್ನ ಪೂರ ಪಾಡ್ದನೊಡ್‌ಲ ಈಶ್ವರ ಬೋಂಟೆ ಮಲ್ಪುನ ಚಿತ್ರಣ ಉಂಡು. ನರಮಾನಿ ಬೋಂಟೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಡ್ದ್ ಕೃಷಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗ್ ಬನ್ನಗಲಾ ತನ್ನ ಕೃಷಿನ್ ರಕ್ಷಣೆ ಮಲ್ಪೆರೆ ಬೋಡಾದ್ ಬೋಂಟೆ ಆಯಗ್ ಅನಿವಾರ್ಯ ಆಂಡ್. ತಾನ್ ಬುಲೆಪ್ಪಾಯಿನ ಪೂರ ರೀತಿದ ಬುಲೆಕ್ಕ್‌ಲೆನ್ ನಾಶ ಮಲ್ಪುನ ಪ್ರಾಣಿ ಪಂಡ ಅವು ಪಂಜಿ. ಉಂದೆನ್ ಬೋಂಟೆ ಮಲ್ಪುನ ಆತ್ ಸುಲಭ ಅತ್ತ್. ಬಾರಿ ಅಬತಾರೊದ ಬಲಶಾಲಿಯಾಯಿನ, ವೈರಿಲೆನ್ ಎದುರಿಸವು ಶಕ್ತಿ ಇತ್ತಿನೆಡ್ದಾವರ ಅಯಿತ ಬೋಂಟೆ ಅಪಾಯಕಾರಿಲಾ ಅಂದ್. ಇಂಚಿನ ಕ್ರೂರಿಯಾಯಿನ ಪ್ರಾಣಿನ್ ನಿಯಂತ್ರಿಸಾವರ ಸಾಧ್ಯ ಆವಂದಿಪ್ಪುನಗ ಜನಪದೆರ್ ಆರಾಧನೆದ ಮೂಲಕೊ ನಂಬಿಕೆದ ಮೊರೆ ಪೋಪೆರ್.

ಪಂಜುರ್ಲಿ ಬೂತೊದ ಆರಾಧನೆದ ಸಂದರ್ಭೊನು ತೂಂಡ ಅಲ್ಪ ಜನೊಕ್ಲೆ ಭಕ್ತಿ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್. ಅಲ್ಪ ಇಡೀ ಊರುದ ಜನೊಕ್ಲೆನ ನ್ಯಾಯ ತೀರ್ಮಾನ ಕೂಡ ನಡಪ್ಪುಂಡು. ದುಂಬುಗು ಆರಾಧನೆನ್ ಎಂಚ ನಡಪುಡೊಂದು ಪೋವೊಡು ಪನ್ಪುನೆನ್ ಭೂತ ಸೂಚ್ಯವಾದ್ ನುಡಿಟ್ಟ್ ಪನ್ಪುಂಡು. ನಂಬಿನಕ್ಲೆಗ್ ಶತಕಾಲ ಮುಟ್ಟ ಇಂಬುನು ಕೊರ್ಪೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಅಭಯ ಕೊರ್ಪುಂಡು. ಈ ಅಭಯದ ನುಡಿಕುಲು ಆಆರಧನೆಡ್ ಒಂಜಿ ರೀತಿದ ನಂಬಿಕೆ ಬೊಕ್ಕ ಆರಾಧನಾ ಪರಂಪರೆನ್ ಮುಂದುವರಿಸೊಂದು ಪೋವೊಡು ಪನ್ಪುನ ಸೂಚನೆನ್ ಕೊರ್ಪುಂಡು.

ಪಂಜುರ್ಲಿ ಭೂತದ ಆರಾಧನೆ ಒಟ್ಟು ಭೂತಾರಾಧನೆದ ವ್ಯಾಪ್ತಿದ ಉಳಾಯಿ ಬನ್ನಗ ಅವು ಬೇತೆ ಭೂತೊಲೆನ ಆರಾಧನೆದಂಚ ನಿರಂತರವಾದುಂಡು. ಭೂತಾರಾಧನೆಗ್ ಅವು

ಒಂಜಿ ರಂಗಭೂಮಿಯಾದ್, ಚಿಕಿತ್ಸಕ ಪದ್ಧತಿಯಾದ್, ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಪದ್ಧತಿಯಾದ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಆಯಾಮೊಲೆನ್ ಪಡೆವೊಂದು ಬತ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಇನಿ ಪಂಜುರ್ಲಿ ಭೂತ ಕೇವಲ ಕೃಷಿ ಸಂಬಂಧಿಯಾದ್ ಮಾತ್ರ ಒರಿದ್ ಬತ್ತ್‌ದ್‌ಜಿ. ಅವು ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಆಯಾಮೊಲೆನ್ ಪಡೆವೊಂದು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಪಳೆಯುಳಿಕೆಯಾದ್ ಒರಿಯೊಂದು ಬರ್ಪುನ ಜೊತೆಟ್ ವರ್ತಮಾನದ ಅಪೇಕ್ಷೆಲೆನ್, ಅಗತ್ಯೊಲೆನ್ ಪೂರೈಕೆ ಮಲ್ತೊಂದು ಬತ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್.

....

ಗ್ರಂಥ ಋಣ

೧. ಚಿನ್ನಪ್ಪ ಗೌಡ ಕೆ., ೧೯೮೩, ಭೂತಾರಾಧನೆ - ಕೆಲವು ಅಧ್ಯಾಯಗಳು, ತುಳುವ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮಂಗಳೂರು

೨. ಚಿನ್ನಪ್ಪ ಗೌಡ ಕೆ., ೧೯೯೦, ಭೂತಾರಾಧನೆ - ಜಾನಪದೀಯ ಅಧ್ಯಯನ, ಮದಿಪು ಪ್ರಕಾಶನ, ಮಂಗಳಗಂಗೋತ್ರಿ

೩. ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ (ಸಂ.), ೧೯೯೭, ತುಳು ಪಾಡ್ದನ ಸಂಪುಟ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಹಂಪಿ

೪. ವಿವೇಕ ರೈ ಬಿ.ಎ., ೧೯೮೦, ತುಳು ಅಧ್ಯಯನ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳು, ತುಳುವ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮಂಗಳೂರು

೫. ಅಶೋಕ ಆಳ್ವ, ೧೯೯೪, ತುಳುನಾಡಿನ ಪ್ರಾಣಿ ಜಾನಪದ, ಮಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನ್ನಿಲಯಕ್ಕೆ ಪಿಎಚ್.ಡಿ. ಪದವಿಗಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧ (ಅಪ್ರಕಟಿತ)

ನಿಕ್ಲ್
ರೆಡಿ ಉಲ್ಲರಾ?

ತಪ್ಪುಲೆನ್
ತಿದ್ದೊಂದು
ಮಹಾತ್ಮೆರ್ ಆಪುನ
ಬಜೀ ಸುಲಭ !
ಬೊಕ್ಕ ಗುಂಡು ತಾಗ್‌ದ್
ಸೈಯರೆ ಏರ್
ರೆಡಿ ಉಲ್ಲೆರ್
ಪನ್ಲೆ !

....

◆ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಬೋಳೂರು

ಪೊಣ್ಣು ಮನಸ್‌ದ
ಏನ - ಗೇನನೇ ಕೆಡ್ಡಸ

■ ಶ್ರೀಮತಿ ಜ್ಯೋತಿ ಚೇಳ್ಯಾರು

ತುಳುನಾಡ್ ಬೆನ್ನಿ ಬೇಲೆಡೇ ಬದ್‌ಕ್ ಕಟ್ಟ್‌ದಿನ ನಾಡ್. 'ಬೆಂದ್‌ಂಡ ತಿನ್‌ಂಬ' ಪನ್ಪಿ ಕಬಿತೆದ ಸಾಲ್‌ದ ಲೆಕ್ಕ ಮಣ್ಣ್ ಪುರಿಂಚಿದೇ ಗಂಜಿ ಉಂದು ಬಂಜಿ ದಿಂಜಾದಿ ನರಮಾನಿಲು ಈ ತುಳುವೆರ್. ಪಗ್ಗುಡ್ದು ಸುಗ್ಗಿ ಮುಟ್ಟ ಈ ನಾಡ್‌ಡ್ ಮೂಜಿ ಬುಲೆನ್ ದೆಪ್ಪುವೆರ್. ಬಾರಿ ಎದುವಾಯಿ ಮಣ್ಣ್‌ದ ಕೆಸರ್‌ಡೇ ಅಸರ್‌ದ ಬಡವು ಬಾಜೆಲ್‌ನ್ ಕರಿತೊನೆರೆ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ನಮೂನೆದ ಬುಲೆಕ್‌ಲೆನ್ ಬೆಂದ್ ತಿನ್ಪುನಕುಲು ನಮ. ಅಂಚಾದ್ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಮಲ್ಪುಂಚಿ ಮಾತ ನಮೂನೆದ ಪರ್ಬ, ಕಟ್ಟ್‌ಕಟ್ಟಳೆಲು ಬೆನ್ನಿದ ಬೇಲೆಗ್ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಿನವೇ ಆದುಂಡು. ಬೇತೆ ವಾ ನಾಡ್‌ಡ್‌ಲಾ ಮೂಜಿ ಬುಲೆತ ಬೆನ್ನಿ ಇಜ್ಜಿ. ಎಣೆಲ್, ಸುಗ್ಗಿ, ಕೊಳಕೆ ಪನ್ಪಿ ಈ ಬುಲೆಲಾ ಬರ್ಸ, ನೀರ್, ಒಡ್ದನೀರ್ ಅತ್ತಂದೆ ನೀರ್‌ನ್ ಮದಕೊಡು ಮಗತ್‌ದ್ ಬೆನ್ನಿ ಬೆನ್ಪುನ ಕಜ್ಜಲಾ ಮೂಲು ಉಂಡು.

ಪೊಣ್ಣ ಗೇನದ ಬದ್‌ಕ್‌ನ್ ಬಾರಿ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾದ್ ಕಟೊಂದಿನ ತುಳುವೆರ್ ಕೆಡ್ಡಸೊನು ಮೂಜಿ ದಿನೊಟು ಆಚರಣೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಮಣ್ಣ್‌ನ್‌ಲಾ ಪೊಣ್ಣ ನಿಲೆಟ್ ತೆರಿಯೊನ್ನಗ ಆ ಮಣ್ಣ್‌ದ ಸತ್ಯೊನು ಅರ್ಥ ಮಲ್ತೊನೆರೆ ಪೊಂರ್ಬುವೆರ್. ಕೆಡ್ಡಸ ಮೂಜಿ ದಿನ ಕೆಲವು ಕಡೆಟ್ ನಾಲ್‌ದಿನ ಉಪ್ಪುಂಡು. 1. ಕೆಡೆ ಕೆಡ್ಡಸ 2. ನಡು ಕೆಡ್ಡಸ 3. ಕೊಡಿ ಕೆಡ್ಡಸ. ಈ ಮೂಜಿ - ನಾಲ್ ದಿನತ ಆಚರಣೆಲಾ ತೆನ್‌ಕೈ - ಬಡಕೈ ನಾಡ್‌ಗೇ ಸರಿಯಾದ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ನಮೂನೆಡ್ ನಡಪುಂಡು. ಮಾಯಿದ ಚಳಿಗಾಳಿ

ಜೋರಾದೇ ಬೀಜೆರೆ ಸುರುವಾನಗ ಮಣ್ಣ್ ಕೊದಿದೇ ಬೆಚ್ಚ ಏರ್‌ನಗ ಆ ಮಣ್ಣ್‌ದ ಮೂರಿನೇ ಜನಕುಲೆಗ್ ಪಟ್ಟುನೆ ನಿಲೆಟೇ ಆಚರಣೆ ನಡಪುಂಡು. ಕೆಡ್ಡಸೊಡು ದುಂಬು ಬೀಜುನ ಗಾಳಿನೇ 'ಕೆಡ್ಡಸದ ಗಾಳಿ'ಂದ್ ಪನ್ಪೆರ್.

ಭೂಮಿಯಪ್ಪೆ ಪೊಣ್ಣು ಪೊದು ಪೊಂಜೊವಾಯಿನ ಅಲೆಗ್ ಮೂಜಿ ನೀರ್‌ದ ದುತ್ಯೆತೊನು ದೀದ್ ಈ ಆಚರಣೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ತಿಂಗೊಲುಗೊರ ಪಿದಯಿ ಕುಲ್ಲುನ ಪೊಣ್ಣಲೆಕ್ಕನೇ ಭೂಮಿಯಪ್ಪೆಗ್‌ಲಾ ಮೂಜಿ ದಿನತ ಸೂತಕ. ಐನೇ ಅಕುಲು ಮಲ್ಪುಂಚಿ ಆಚರಣೆಡ್ ಮಲ್ಪುನನೇ ಈ ಪರ್ಬದ ನಿಲೆಂದ್ ಪನೊಲಿ. ಇಡೀ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್‌ಲಾ ಕೆಡ್ಡಸ ಆಚರಣೆಡ್ ಉಂಡುಡುಲಾ ಐತ ರೂಪೊಲು ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಉಂಡು. ಆಂಡ ಇಡೀ ಕೆಡ್ಡಸ ಪರ್ಬದ ಗೇನ ಒಂಜೇ ಆದುಂಡು.

ಪೊಣ್ಣು ಬೊಕ್ಕ ಮಣ್ಣ್‌ನೇ ಒಂಜೇ ಗೇನೊಡು 'ಸತ್ಯೊಲು' ಪಂದ್ ಅರ್ಥ ಮಲ್ತೊಂದಿನಕುಲು ತುಳುವೆರ್. ಮಣ್ಣ್‌ಗ್‌ಲಾ ಪೊಣ್ಣನ ದೇಕಿರೇಕಿನ್ ಕೊರ್ದು ಬದ್‌ಕ್ ಬಂಗಾರಾಪಿನ ಬುಲೆಚ್ಚಿಲ್‌ನ ಮಸ್ತ್ ಪೊರ್ಲುಡು ಪನ್ಪಿನ ಪರ್ಬ ಉಂಡು. ಕೆಡ್ಡಸ ಶಿವರಾತ್ರೆಡ್ದ್ ದುಂಬು ಪುಯಿಂತೆಲ್‌ಡ್ (ಪೊನ್ನಿ ತಿಂಗೊಲು) ಇರ್ವತ್ತೇಲ್ ಪೋನಗ ಬರ್ಪುಂಡು. ಪೊಣ್ಣು

ಪೋದು ಪೊಂಜೊವಾಯಿ ಜೋಕುಲು ತಿಂಗೊಲುಗೊರ ಪಿದಯಿ ಕುಲ್ಲುದು ಸೂತಕ ಕರಿತ್‌ದ್ ಇಲ್ಲ್ ಪೊಗ್ಗುದು ಇಲ್ ಬದ್‌ಕ್ ದಿಂಜಾವನಂಚ ಭೂಮಿಯಪ್ಪೆ ವರ್ಸೊಗೊರ ಮೂಜಿ ದಿನತ ಸೂತಕ ಕರಿತ್‌ದ್ ಪೊಸ ವರ್ಸೊಗು ಪೊಸ ಬುಲೆಕ್ ಸಜ್ಜಾಪಿನ ಕಜ್ಜ ಉಂದು. ಭೂಮಿಗ್ ಸೂತಕ ಆಯಿನೆಡ್ದಾತ್ರ ಮಣ್ಣ್ ಗರ್ಪುನ, ದಪ್ಪುನ, ಬೆನ್ನಿದ ಬೇಲೆಲೆನ್ ಒಯಿಗ್‌ಲಾ ಮಲ್ಪೆರೆ ಬಲ್ಲಿ. ಕರಿದಿ ಕಾಲೊಡು ಪಿರಾಕ್‌ಡೆ ಒರಿ ತೆರಿಯಂದೆ ಕಂಡ ದಪ್ಪುನಗ ನೆತ್ತೆರ್ ಬತ್ತ್ಂಡ್‌ಗೆ. ಸೂತಕದಾನಿ ಭೂಮಿಯಪ್ಪೆಗ್‌ಲಾ ಬೇನೆ ಆಂಡ ಆಲೆ ಬುಲೆಸಲನೇ ಎಡ್ಡೆಡ್ ಕೊರಂದೆ ಗೊಡ್ಡು ಆಪಲ್ ಪನ್ಪಿ ನಂಬಿಕೆ ಉಂಡು. ಪೊಣ್ಣ ಬಾಳುವೆಗ್ ಸೂತಕದಪ ಆಣ್ ಆಂಜೊವುಲು ಎಂಚ ದೂರ ಉಂತೊಡ ಅಂಚೆನೆ ಮಣ್ಣ್ ಪುರುಂಚಿನ ಆಣ್ ಆಂಜೊವುಲು ಆ ಬೇಲೆಡ್ದ್ ದೂರ ಉಂತೊಡು. ಪೊಣ್ಣ ಮನಸ್‌ದ ಏನಗೇನನೇ ಭೂಮಿಯಪ್ಪೆಗ್‌ಲಾ ಉಂಡು. ಕೆಡ್ಡಸದಪಗ ಭೂಮಿದ ಸೊಪ್ಪು - ಸದೆಕ್‌ಲೆನ್ ಕಡ್ಪುನ, ನಾರ್ - ಬೇರ್‌ನ್ ಗರ್ಪುನಲಾ ಇಜ್ಜಿ. ಬೆನ್ನಿದ ಬೇಲಲ್ ಮೂಜಿ ದಿನತ ಪುರ್ಸೊತ್ತು.

ಈ ಪರ್ಬೊಡು ಮುಖ್ಯ ಪಾಲ್ ಪಡೆವೊನ್ನು ಪೊಣ್ಣು ಪೊಂಜೊವುಲು. ಭೂಮಿಯಪ್ಪೆನ ಸೂತಕ ಕರಪುನಕುಲು ಪೊಂಜೊವುಲು. ಜಾಲ ಮುಂದಿಲ್‌ಡ್ ವಂತೆ ನೀರ್ ತಲ್ತ್ ಜಾಗೆಡ್ ಒಂಜಿ ಕೊಡಪಾನ ನೀರ್‌ನ್ ಜಾಲ್‌ಗ್ ತಲ್ತ್‌ದ್ ಶುದ್ಧ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಕಿದೆ ಬರಿಡ್ದ್ ಪೆತ್ತದ ಅಂಬಿನ್ ಕನತ್‌ದ್ ಜಾಲ್‌ಡ್ ಒಂಜಾತ್ ಅಗೆಲೊಡು ಅಂಬಿ ಅಡ್ಪುವೆರ್. ಉರುಂಟುಡು ಸೇಡಿ ಮಣ್ಣ್‌ನ್ ಬರೆದ್ ನಡುಟು ಒಂಜಿ ಕೊಡಿ ಇರೆಟ್ ಒಂಜಿ ಬೈರಾಸ್, ಗೆಜ್ಜೆತ್ತಿ, ಪಜ್ಜಿ ಮಡಲ್‌ದ ಮೂಜಿ ಸೀಂಕ್ರಿ, ಬಚ್ಚಿರೆ, ಬಜ್ಜೆಯಿನ್ ಬೂಮಿಯಪ್ಪೆಂದ್ ದೀಪೆರ್. ಅತ್ತಂದೆ ಆ ಬಾರೆದ ಇರೆತ ಮಿತ್ತ್ ಕುಕ್ಕು, ಪೆಲ, ಗೋಂಕು ಅತ್ತಂದೆ ಸರೊಳಿ ತಪ್ಪುನು ಜೋಡಿಸಾದ್ ದೀಪೆರ್. ಒಂಜಿ ತಿಪ್ಪಿಡ್ ಒಂತೆ ಎಣ್ಣೆ ನನೊಂಜೆಟ್ ಸೀಗೆದ ಪೊಡಿನ್ ದೀಪೆರ್. ತೆಪ್ಪುಡು ಗೆಂಡ ದೀದ್ ಐಕೊಂತೆ ಲೋಬನ ಪಾಡುವೆರ್. ಮದಿಮಾಲೆ ಪೊಣ್ಣುಲು ಸುರುಕ್ಕು ಎಣ್ಣೆನ್ ನೆಲಕ್ಕ್ ಮೈತ್‌ದ್, ಸೀಗೆದ ಪೊಡಿನ್ ಕುಡ್ತುದ್, ದೀತಿಂಚಿ ಕೊಡಿ ಇರೆಟ್ ಅಂದ್ ಮಲ್ತೊನ್ನಿ ಭೂಮಿಯಪ್ಪೆಗ್ ತೆಪ್ಪುದ ಗೆಂಡೊಗು ಎಣ್ಣೆ ಸೆಡ್ಡಿದ್ ಲೋಬಾನ ಕುಡ್ತ್‌ದ್, ರಡ್ಡ್ ಕೈಟ್‌ಲಾ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಮೂಜಿ ಸುತ್ತು ದೆರ್ತ್‌ದ್ ದೀತಿ ತಿಪಿಲಿದ ಬೊಲ್ಪುಗು ಕೈಮುಗಿದ್ ನೆಲನ್ ಮುಟ್ಪುದು ಪುಡೆದ್ ಅಡ್ಡ ಬೂರುವೆರ್. ಕೆಲವು ಕಡೆಟ್ ಕೊಡಿ ಇರೆಟ್ ಬಲಸಂದೆ ದೀತಿನ ಮಣೆತ ಮಿತ್ತ್‌ಡೇ ಐನ್ ಬಗೆತ ಪೆರದನೆಪ್ಪ, ಕುಕ್ಕು ಬಕ್ಕೆ ಬೆಲತ್ತ ಇರೆ ದೀದ್ ಕುಂಕುಮ, ಮಂಜಲ್ ಮಜ್ಜೆನೊಲಾ ದೀದ್ ಕೈ ಮುಗಿಪೆರ್. ಬೊಕ್ಕ ಒರಿದಿನ ಕ್ರಮ ದುಂಬುದಂಚೆನೆ ಉಪ್ಪುಂಡು.

ಕೆಡ್ಡಸದ ಸುರುತಾನಿ ಕಾಂಡೆ ಅಡ್ಪಿಲ್ಲ್‌ನೇ ಒತ್ತರೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಶುದ್ದ ಮಲ್ಪುವೆರ್. 'ಕುಡು ಅರಿ' ಪೊದ್ಪುವೆರ್. ಕುಡು, ಅರಿ, ಪದೆಂಗಿ, ಕಡಲೆ, ಉರ್ದು ಇಂಚ ಐನ್ ಬಗೆ ಧಾನ್ಯೊನು ಪೊತ್ತ್‌ದ್ ಎಕ್ಕ್ ಉಪ್ಪು ನೀರ್ ಕುಡ್ತ್‌ದ್ ಐನ್ ಬಿರಾದ್ ದೀಪೆರ್. ಕುಡು ಅರಿಲಾ, ಗೋಂಟು ತಾರಾಯಿಲಾ ಒಟ್ಟುಗು ತಿನ್ಪಿ ತೆನಸಾದ್ ಇಲ್ಲದಕುಲು ಮಾತೆರ್ಲ ತಿನ್ಪೆರ್. ಕೆಡ್ಡಸೊಡು ತಿನ್ಪಿ ಕುಡು - ಅರಿಕ್ ಎಲು ಗಟ್ಟಿಯಾಪುಂಡುಂದು ಪನ್ಪೆರ್. ಕಡೀರ ಬಾಲೆಲು ಉಂದೆನ್ ಅಗತ್ಯ ತಿನೊಡು. ಅಕುಲು ಇಲ್ಲಡ್ ಇತ್ತ್‌ಜೆರ್‌ಡ ಮಣ್ಣ್‌ದ ಕರಟ್ ಪಾಡ್ದ್ ದೀದ್ ಐನ್ ಕೊರೊಡುಗೆ. ಕೆಡ್ಡಸದ ಕಾಲೊಡು ಮುಕ್ಕೋಲುಗು ಕುಲ್ಲಾದಿ ಜೋಕುಲೆಗ್ ಶಿವರಾತ್ರೆಗ್ ಬುಡ್ಪಾದೇ ಕನಪೆರ್‌ಂದ್ ಪನ್ಪೆರ್.

ಬಡಕೈ ನಾಡ್‌ಡೇ ಮಲ್ಪುಂಚಿ ಆಚರಣೆಡ್ ಕೆಲವು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ತೆನ್‌ಕ್ಯಾ ನಾಡ್‌ದ ಆಚರಣೆಡ್‌ಲಾ ನನೊಂಜಿ ನಮೂನೆದ ಆಚರಣೆ ಉಂಡು. ಬೋಂಟೆ ಈ ಪರ್ಬದ ಮಲ್ಲ ಗೇನ ಆಂಡಲಾ ಕಾಲಿ ಬೋಂಟೆಗಾತ್ರನೇ ಈ ಪರ್ಬೊನು ಆಚರಣೆ ಮಲ್ಪುಜೆರ್. ಭೂಮಿದ ಫಲವಂತಿಕೆದ ಒಟ್ಟುಗು ಕಾಡ ಬೋಂಟೆನೇ ನೀರ ಬೋಂಟೆದಾಂತೆ ಮಲ್ಪುನ ಆಚರಣೆ ಉಂದು. ತೆನಕಾಯಿಡ್ ಕಡೆ ಕೆಡ್ಡಸೊಗು ರೊಟ್ಟಿ ಪಾಯಸೊನು ಮಲ್ಪುವೆರ್. ರಡ್ಡನೆ ದಿನ ಕುಡು ಅರಿ ಪೊತ್ತದೇ ಎಲು ಗಟ್ಟಿ ಆಪುಂಡುಂದೆ ಆಚರಣೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಕೊಡಿ ಕೆಡ್ಡಸದಾನಿ ಉರ್ಪೆಲರಿ ಬೊದುಲಾಪ್ದ್ ರೊಟ್ಟಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಅರೆಪು ಕಡೆದ್ ಐಕ್ಕ್ ಬೆಲ್ಲ ಪಾಡ್ದ್ ಚೀಪೆ ಕಾರದ ರೊಟ್ಟಿ ಪಾಯಸ ತಯಾರಾಂಡ್. ಕಡೆ ಕೆಡ್ಡಸೊಗು ಮುಂಡೆವುದ ಬಲ್ಲೆದ ಪುಂಡನ್ ಬೋಂಟೆ ದೇರುವೆರ್. ಪುಂಡದ ಪಕ್ಕಿದ ಮಾಸ ಬಾರಿ ರುಚಿ ಉಪ್ಪುಂಡುಗೆ. ಕೆಡ್ಡಸದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂಜಿ ಲೋಕರೂಢಿದ ಪಾತೆರ ಉಂಡು. 'ಆಂಜೊವುಲು ಮಾತಾ ಕಡೆಪಿ ಕಲ್ಲ್‌ದ ಮೂಲೆಡ್ ಕುಲ್ಲುಲೆ – ಪೊಂಜೊವುಲು ಮಾತಾ ಬೋಂಟೆಗ್ ಪೋಲೆ' ಪಂದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಸುಳ್ಯ – ಪುತ್ತೂರುದಂಚಿ ಕೆಡ್ಡಸೊಗು 'ನನ್ನಕ್ಕಿ' ಪನ್ಪುನ ತಿನ್ರೆಲಾ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಉರ್ಪೆಲರಿ ಪೋತುದು ಪೊಡಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪೊದ್ದೊಲು ಬಜಿಲ್, ತಾರಾಯಿ, ಬೆಲ್ಲ ಪಾಡ್ದ್ ಮೊರೆತಿನ ತಿನಿಯೆರೆ ಆನಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾದುಪ್ಪುಂಡು. ಕೆಡ್ಡಸದಾನಿ ಮದ್ಯಾನ್ನೊದ ವವನಸ್‌ಗ್ ಬದನೆಲಾ ನುರ್ಗೆದ ಕೊದ್ದೆಲ್‌ಲಾ ಮಲ್ಪೊಡು. ಕೆಲವು ಕಡೆತ ಕಟ್ಟೆಡ್ ಅಂಜೊವುಲು ಅಡ್ಪಿಲ್ಲಡ್ ಕುಲ್ಲ್‌ದು ಕಡೆಪಿ ಕಲ್ಲ್‌ಗ್ ಅರಿ ಪಾಡ್‌ದ್‌ಕಡೆದ್ ದೋಸೆ ಮಲ್ಪೊಡು. ಪೊಂಜೊವುಲು ನೆಲ ಅದುರಂದಿನಂಚ ಇಲ್ಲಡೇ ಉಲಯಿ ಪಿದಯಿ ಪೋಡು.

ಕೆಡ್ಡಸೊಗು ಕಾಡ್‌ಡ್ ಮುರ್ಗೊಲೆಗ್ ಕಾರಗುಂಟ ಆದ್ ಕಾರ್ ಬಚ್ಚೆಲಾಪುಂಡುಗೆ. ಅಂಚಾದ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕಡೆಟ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ನಮುನೆದ ಬೋಂಟೆ ಉಂಡು. ಊರುದ ಜವನಿಯೆರ್ ಸೇರ್‌ದ್ ಕಾಡಬೋಂಟೆಗ್ ಪೋಪೆರ್. ಕಾಡ ಪಂಜಿನ್ ಬೋಂಟೆ ದೇರುವೆರ್. ಕೆಲವೆರ್ ಮುಗೆರ್‌ನ್, ಏಮೆನ್ ಜೈಪುನಕುಲುಲಾ ಉಲ್ಲೆರ್. ಕೆಡ್ಡಸದ ಬೋಂಟೆಗ್ ಊರು ಲೆಪ್ಪೆರೆ ಮೂಲದ ಮಾನಿಯೆರ್ ಡೋಲು ಬೊಟೊಂದು ಲೆಪ್ಪೊಡು ಪನ್ಪಿನ ದುಂಬುದ ಕಾಲದ ಕಟ್ಟ್‌ಕಟ್ಟಳೆ.

ಮೂಜಿನೆ ಇಜಿಂಡ ನಾಲನೇ ದಿನತಾನಿ ಪೊಂಜೊವುಲು ಭೂಮಿಯಪ್ಪೆನ ಸೂತಕ ಕರಿಪುನ ಕಟ್ಟ್ ಕಟ್ಟಳೆನ್ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಪಡ್ಡಯಿಡ್ದ್ ಮೂಡಯಿಗ್, ಬಡಕೈಡ್ದ್ ತೆನ್‌ಕೈಗ್, ಬೂಮಿಗ್ ಮಲ್ಪುಂಚಿ ಕಟ್ಟ್‌ಕಟ್ಟಳೆಡ್ ಮಸ್ತ್ ತರತಮ ಉಂಡು. ಆಂಡ ಮಾತಾ ಕಡೆಟ್‌ಲಾ ಉಪ್ಪುನ ಒಂಜೇ ನಮೂನೆದ ಗೇನ ಪಂಡ ಕೆಡ್ಡಸದಪಗ ಪೊಣ್ಣಗ್ ಸೂತಕ ಆಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿ, ಪೊಣ್ಣು ಪೊಂಜೊವಾಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿ. ಮದಿಮಾಲ್ ಪೊಣ್ಣುಗಾವಡ್ ಇಲ್ಲಗಾವಡ್ ಸುಖ ಇಜ್ಜಿ ಪನ್ಪಿ ನಂಬಿಕೆ ಉಂಡು.

ಕೆಡ್ಡಸದಪಗ ಪೊಂಜೊವುಲು ಸೂತಕ ಆಂಡ ಆಲ್ ಬಂಜರ ಉನಂದೆ ಪಾಸ ಪತ್ತೊಡು. ಆಲ್ನ ಮಡೆ ಬೂಮಿಗ್ ಬೂರ್ಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿ. ಉಂಡಿನ ಇರೆನ್ ನೆಲಕ್ಕ್ ದಕ್ಕೆರೆ ಬಲ್ಲಿ. ಮರತ್ತ ಗೆಲ್ಲ್‌ಗ್ ತಿಕ್ಕಾದ್ ದೀವೊಡು. ಪಜ್ಜಿ ಮಡಲ್‌ನ್ ಮೊಡೆದ್ ಐತ ಮಿತ್ತ್ ಜೆಪ್ಪೊಡು. ಒಂಜಿ ಕಡೆಟ್ ಭೂಮಿಯಪ್ಪೆನ ಫಲವಂತಿಕ್‌ನ್ ದಿಂಜ ಕೈಟ್ ಪೂಜೊನ್ನ ಲೆಕ್ಕೊನೆ ನನೊಂಜಿ ಮೈಟ್ಟ್ ಪೊಣ್ಣನ ಫಲವಂತಿಕೆದನೇ ನಾಲೀಸ್ ಮಲ್ಪುನಂಚಿನ ಆಚರಣೆ ಉಂಡು. ಒಂಜೆನ್

ಪುಗರೊಂದು ಕುಡೊಂಜೆನ್ ನಾಲೀಸ್ ಮಲ್ಪುನಂಚಿನ ಆಚರಣೆ ದಾಯೆ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್ ಪನ್ಪಿನನೇ ಮಲ್ಲ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾದುಂಡು. ಪೊಣ್ಣು ಬೊಕ್ಕ ಮಣ್ಣ್‌ನೇ ಸತ್ಯಂದ್ ತೆರಿದಿ ತುಳುವೆರ್ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಮಿಥ್ಯೊದ ನಂಬೊಲಿಗೆಲೆನ್ ದಾಯೆಗ್ ನಡಪುಡಾವೊಂದು ಬತ್ತೆರ್ ಪನ್ಪಿನವೇ ಮಲ್ಲ ಗೇನ ಆದುಂಡು.

ಕೆಡ್ಡಸೊಗು ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಕೆಲವು ದೈವ ದೇವೆರೆನ ಎಚ್ಚಿ-ನೆಚ್ಚಿ-ಮೆಚ್ಚಿ ಪೂರಾ ಉಂಡು. ಬೋಳಂಗಳ ಉಳ್ಳಾಯ ದೈವಸ್ಥಾನ, ಮಲರಾಯ ದೈವಸ್ಥಾನೊಡು ಕೆಡ್ಡಸದಾಯನಂದೇ ಜಾತ್ರೆ - ಬಲಿ ಪೂರಾ ಉಪ್ಪುಂಡು.

ಪೊಣ್ಣ ಮನಸ್‌ದ ಏನಗೇನನೇ ಕೆಡ್ಡಸ ಆಂಡಲಾ ಪೊಂಜೊವುಲೆಗ್ ವಿಧಿ ನಿಷೇಧ ದಾಯೆ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್‌ಂದ್ ಆಲೋಚನೆ ಮುಖ್ಯ. ಸೃಷ್ಟಿ ಬೊಕ್ಕ ಪ್ರತಿಸೃಷ್ಟಿಗ್ ಕಾರಣವಾಪಿನ ಪೊಣ್ಣ ಬದ್‌ಕ್‌ನ್ ಆ ಪೊರ್ತುದ ಫಲವಂತಿಕೆಡ್ ಕಾಪೊನೊಡು ಪನ್ಪುನಲಾ ಐತ ಆಶಯವಾದುಂಡು. ಒಂಜಿ - ರಡ್ಡಾದ್, ರಡ್ಡ್ - ನಾಲ್ ಆಪಿಲೆಕ್ಕನೇ ಪೊಣ್ಣ ಬಾಳುವೆಲಾ ಬುಲೆವೊಡು ಪನ್ಪಿ ಬುಲೆಚ್ಚಿಲ್‌ದ ಗೇನ ಇತ್ತಿನೆಡ್ದಾತ್ರನೇ ತುಳುವೆರ್ ಪರ್ಬೊಲು ಪೊಸ ಪೊಸ ರೂಪೊಲೆಡ್, ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಅರ್ಥೊಲೆಡ್ ಮಗ್‌ತ್ ಮಗ್‌ತ್ ಬರ್ಪುಂಡು.

ಭೂಮಿದ ಫಲವಂತಿಕೆನ್ ಪೊಣ್ಣನ ಫಲವಂತಿಕೆಡ್ ಕಾಪೊನುನ ಮನಸ್ ತುಳುವೆರೆ ಕೆಡ್ಡಸೊಗು ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಈ ರೀತಿದ ಒಪ್ಪತಪ್ಪ - ವೈರುಧ್ಯ ಪಿರಾಕ್‌ಡ್ ಬದ್‌ಕ್‌ಡ್ ಬೈದಿ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಏನಗೇನಲಾ ಐಟ್ಟೇ ಉಂಡು. ಒಂಜಿ ಕಡೆಟ್ ಪೊಣ್ಣನ್ ಬಾರಿ ಪೊರ್ಲ್‌ಡು ಪುಗರ್ತೆಡ್ ಅಟ್ಟೊಗು ಏರಿಸಾದ್ ನನೊಂಜಿ ಮೈಟ್ಟ್ ನಾಲೀಸ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಆಲೆನ ಬದ್‌ಕ್‌ನ್ ಕಂಡೋದಿ ವಿಚಾರೊಲು ವಾಸ್ತವಲಾ ಆದುಂಡು. ಆರ್ಯಬನ್ನಾಕುಲೆ ಬರಿತ ಶೂದ್ರ ಪರಂಪರೆದೊಟಿಟ್ಟುಗು ಬೆರಣಾದಿಗೆ ಸೇರ್ನಗ ಈ ನಮೂನೆದ ಆಲೋಚನೆ ಪುಟ್ಟುದುಪ್ಪೆರೆಲಾ ಯಾವು. ಅತ್ತಂದೆ ಲೋಕ - ಲೋಕದ ಜಗತ್ತ್ ಬೊಕ್ಕ ಪ್ರಕೃತಿದ ಗುಟ್ಟುನು ಜನೊಕುಲು ಎಂಚ ಆಚಿರೊಡು ತೂತೆರಾ ಅಂಚೆನೆ ಪೊಣ್ಣಬಲದ ಏನ-ಗೇನಲಾ ಅಂಚೆನನೇ ಆಚಿರೊನು ಪುಟ್ಟಾದುಪ್ಪೊಡು. ಪೊಣ್ಣು ಪೊಂಜೊವಾಪಿನ, ಬಂಜಿನಾಲಾದ್, ಪೆದ್‌ದಿ ಪಜ್ಜಿ ಪೆದ್ಮೆದಿ ಆಪ್ಪೆ ಆಪಿನನೇ ತೂದುಪ್ಪೊಡು. ಉಸುಲು ಕುಡೊಂಜಿ ಉಸುಲುಗು ಜನ್ಮ ಕೊರ್ದು ಆ ದೊಕ್ಕೆನ್ ತನ್ನ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಏನಗೇನೊಡ್ದುಲಾ ಎಚ್ಚಿಕತೆಡ್ ತೂಪಿನ ಬದ್‌ಕ್‌ದ, ಸೃಷ್ಟಿದ ಗುಟ್ಟು ಅತ್ತಂದೆ ಆಚಿರಲಾ ಆದುಂಡು. ಐನ್ ಇನಿಕ್‌ಲಾ ಗೆರೆ ಒಯ್ತಿನಲ್ಕ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಅಸರ್‌ಂದ್ ಎಸಲ್ - ಎಸಲ್‌ನ್ ಬುಡ್ಪಾದ್ ಪನಿಯೆರೆ ಸಾಧ್ಯ ಆತ್‌ಜಿ. ಅಂಚಾದೆ ಕೆಡ್ಡಸ ಒಂಜಿ ಮೈಟ್ಟ್ ಪೊಣ್ಣ ಮನಸ್‌ದ ಏನ ಗೇನದಕನ ಆಂಡಲಾ ನನೊಂಜಿ ಮೈಟ್ಟ್ ಪೊಣ್ಣ ಬಾಳುವೆ ಪನ್ಪಿನವು ಕಂದೆಲುಲಾವಂದೆ. ತಲತ್ತ ನೀರ್‌ನ್ ಅಲಾದ್‌ಲಾ ಮೆಲ್ತ್ ತುಲ್ತ್‌ದ್ ಬದ್‌ಕ್ ಕಟ್ಟುನ ಗೇನ ಆದುಂಡು.

ಇಲ್ಲ್ ಬೊಕ್ಕ ಭೂಮಿದ ಮಿತ್ತ್‌ದ ಯಜಮಾನಿಕೆನ್ ತುಳುವೆರ್ ಎಚ್ಚಿನ ಪರ್ಬೊಲುಲಾ ಪನ್ಪ. ಐಕ್ಕ್ ಕೆಡ್ಡಸಲಾ ಬದಲತ್ತ್. ಅಡ್ಪಿಲ್ಲಡ್ ಆಂಜೊವುಲು ಅರಿ ಕಡೆವೊಡು, ಕಾಡ್‌ಡ್ ಪೊಂಜೊವುಲು ಬೋಂಟೆ ದೇರೊಡು ಪನ್ಪಿನೆಟ್ಟ್ ಇಲ್ಲ ಉಲಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಪಿದಯಿ ಆಣ್ ಬೊಕ್ಕ ಬೊಣ್ಣನ ಯಜಮಾನಿಕೆದ ಗುರ್ಕಾರ್ಮೆಲೆನ್ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾದ್ ಪನ್ಪುಂಡು. ಇಡೀ ವರ್ಸ ಇಲ್ಲ ಉಲಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಪಿದಯಿ ಬೆಂದ್ ಸೊಂದ್‌ನೆಲೆಗ್ ಕೆಡ್ಡಸದಪಗ ಪುರ್ಸೊತ್ತು. ಅವು ಆಂಜೊವುಲೆಗ್ ಬೇಲೆದ ಪೊರ್ತು. ಬೆರಿ ಬಗ್ಗಾದ್ ಬೆನ್ಪಾದ್ ಸೊಂಟ ಸೋಬಾನ ಮಲ್ತೊನ್ನ

ಪೊಣ್ಣನ ಗುರ್ಕಾರ್ಮೆನ ಬರಿಕ್ ಒತ್ತಿನೆಕ್‍ಲೆಗ್ ವರ್ಸೊಗೊರ ತಿಕ್ಕುನ ಯಜಮಾನಿಕೆ. ಕಾಡ ಬೋಂಟೆದೊಟ್ಟುಗು ಒರ್ಕು ತೋಡ ಬರಿತ ಮುಂಡೇವುದ ಬಲ್ಲೆದ ಪುಂಡದ ಬೋಂಟೆ ಆಂಡಲಾ ಆವೊಡು. ಇಂಚ ಪನ್ಪಿನೆತ್ತ ಅರ್ಥಲಾ ಪೊಣ್ಣಡ್ದೇ ಸಂತೇಸಿಂದ್ ಪನ್ಪಿನ ತುಳುವೆರ್ ಗುರ್ಕಾರ್ಮೆದ ಮೇಂಟ್‍ಗಾಂಟ್‍ಲಾ ಆದುಂಡು. ಬೆನ್ಪುನ - ತಿನ್ಪುನ ಬದ್‍ಕ್‍ಡ್ ಗುರ್ಕಾರ್ಮೆದ ಗದ್ದಿಗೆಗ್ ಪೊಂರ್ಬುನವುಲಾ ಆತ್‍ಂಡ್ ಕೆಡ್ಡಸ.

ಗೋಡೆ

ಗೋಡೆ ಕಟ್ಟೊಡ್ಚಿ ನಡುಟೇ ಗೋಡೆ ಕಟ್ಟೊಡ್ಚಿ
ಅಂಚಿ ಇಂಚಿ ಆಪಿನಂಚ ಗೋಡೆ ಕಟ್ಟೊಡ್ಚಿ
ನಮನ್ ಬೇತೆ ಮಲ್ಪುನಂಚ ಗೋಡೆ ಕಟ್ಟೊಡ್ಚಿ
ಗೋಡೆನೇ ಬೊಡ್ಚಿ ನಂಕ್ ಗೋಡೆನೆ ಬೊಡ್ಚಿ ॥ ೧ ॥

ಕಡ್ಪರಾವಂದಿಚಿತ್ತಿ ಕಡ್ಪ ನಾಡೊಡು
ಪುಡಪರಾವಂದಿಚಿತ್ತಿ ಮಣ್ಣ್ ಮೆಲ್ಪೊಡು ।
ರಟ್‍ದ್ ಪೋವಂದಿನಂಚಿತ್ತಿ ಸುಣ್ಣ ಬಣ್ಣೊಡು
ತೆಟ್‍ದ್ ಪೋಪಿನಂಚಿತ್ತಿ ಈ ಬೇಲೆ ಬಂಜದ ॥ ಗೋಡಿ ಕಟ್ಟೊಡ್ಚಿ ॥

ಅಯನ ಅಂಗಿ ಇಂಬೆನ ಲುಂಗಿ ನೂಲುದತ್ತೆಯೆ
ಮೈಟ್ ಪರಪು ನೆತ್ತೆರೊಂಜಿ ಆರೊದತ್ತೆಯೆ ।
ಬೀಜು ಗಾಳಿ ಪರಪು ನೀರ್ ಒಂಜೆ ಅತ್ತೆಯೆ ।
ಪೊರ್ತು ತೊರ್ತು ಪುಡವು ಭೂಮಿ ನಂಕೊಂಜಿ ಅತ್ತೆಯೆ ॥ ಗೋಡೆ ಕಟ್ಟೊಡ್ಚಿ ॥

ಧರ್ಮ ಬಣ್ಣ ಭಾಸೆ ನಂಕ್ ಭಾರಿ ಪೆರ್ಮೆನ
ಕರ್ಮಗೆನ್ನ ಬೀಸ ನಡಕೆ ಎಡ್ಡೆ ಕಮ್ಮೆನ ।
ಬದುಕ್ ತಾದಿ ಅಲೆಂಚುನವ್ವೆ ಒಟ್ಟು ಪೊರ್ಲುದ
ಬಾಲ್ ಕೋಲು ಕತ್ತಿ ಕಲ್ದ ಗೋಡೆ ಉರ್ಲುದ ॥ ಗೋಡೆ ಕಟ್ಟೊಡ್ಚಿ ॥

■ ಯಾದವ ವಿ. ಕರ್ಕೇರಾ

ಮದಿಪು

ಮಂದ್ರಿ ದಾಯೆಗಯ್ಯ ಚಳಿಕವ್ವೆ ಮದಿಪು
ವಿದ್ಯೆ ದಾಯೆಗಣ್ಣಾ ಜ್ಞಾನೊಗತ್ತೇ ಮದಿಪು
ಬಾಸೆ ದಾಯೆಗಯ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿದಾ ಮದಿಪು

ಬಾಲೆದ ತೆಲ್ಕೆ ದಾಯೆಗಣ್ಣಾ ಅಪ್ಪೆ ಅಮ್ಮನ ಸಂಸಾರೊ ದುಕ್ಕೊಗು ಮದಿಪು
ಜವ್ವನೊ ದಾಯೆಗಯ್ಯ ನುರ್ಕು ಸೊರ್ಕುದ ಮದಿಪು
ಪರಬ್ಬತಿಗೆ ದಾಯೆಗಣ್ಣಾ ಆತ್ಮೊ ಶುದ್ಧಿದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮೊಗು ಮದಿಪು

ಸಂಸಾರೊ ದಾಯೆಗಯ್ಯ ಕಸ್ಟೊ ಸುಕೊತ್ತ ಮಂಥನೊದ ಮದಿಪು
ನಿಸರ್ಗೊ ದಾಯೆಗಣ್ಣ ಜೀವರಾಸಿಲೆನ್ ಕಸ್ಟೊ ದಾಂತೆ ತಾಂಕುನ ಮದಿಪು
ಪರಮಾತ್ಮ ಧ್ಯಾನೊ ನಿತ್ಯೊ ದಾಯೆಗಯ್ಯ ಕರ್ಮೊ ಮಲ್ತ್‌ದ್
ಕಾಯೊ ಆತ್ಮೊ ಶುದ್ದೊಗು ಮದಿಪು

ಮದಿಪು ಪುಸ್ತಕೊ ದಾಯೆಗಣ್ಣಾ ತುಳು ಬಾಸೆ ಬುಳೆಚ್ಚಿಲ್ಗ್ ಮದಿಪು
ಬದ್ಕ್‌ಡ್ ಮದಿಪು ತೆರಿಲೆಣ್ಣ ತೆರಿಪ್ಪಾಲೆ ಆವ್ವೆ ಸಾರ್ತಕೊದ ಮದಿಪು

■ ಅಗ್ರಾಳ ನಾರಾಯಣ ರೈ

ತುಳು ಬೊಕ್ಕ ಬ್ಯಾರಿ ಬಾಸೆದ ಸಮ್ಮಂದ

■ ಮುಹಮ್ಮದ್ ಬಡ್ಡೂರು

ತುಳು ಬೊಕ್ಕ ಬ್ಯಾರಿ ಬಾಸೆದ ಸಮ್ಮಂದ ಅಪ್ಪೆ ಮಗಳೆ ಸಮ್ಮಂದ. ಅತ್ತ್‌ಡ ಮೆಗ್ದಿಪಲಿ ಸಮ್ಮಂದ ಇತ್ತಿಲೆಕ. ಈ ಕುಟುಮ ಸಮ್ಮಂದ ಎಂಚ ಉಂಡಾ ಆತೇ ಗಟ್ಟಿಯಾದ್ ತುಳು ಬೊಕ್ಕ ಬ್ಯಾರಿ ಭಾಸೆದ ಸಮ್ಮಂದ ಖಂಡಿತಾ ಉಂಡು. ತುಳು ಬೊಕ್ಕ ಬ್ಯಾರಿ ಬಾಸೆದ ಸಮ್ಮಂದೊನು ಪನ್ಪಿನೇಕ್ ದುಂಬು, ತುಳು ಬಾಸೆದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾನ್ ತೆರಿನ ಒಂತೆ ವಿಚಾರೊನು ತೆರಿಪಾವೊಡುಂದು ಎನ್ನ ಆಸೆ. ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಸೆದ ಕೂಟೊಲೆಡ್ ರಡ್ಡನೇ ಪಿರಾಕ್‌ದ ಬಾಸೆ ತುಳು ಪನ್ಪಿನೆಕ್ಕ್ ಅನುಮಾನನೇ ಇಜ್ಜಿಂದ್ ಎನ್ನ ಅಬಿಪ್ರಾಯ.

ರಡ್ಡ್‌ಸಾರ ಒರ್ಸೊಕ್ದ್ ಮಿತ್ತ್‌ದ ಒಂಜಿ ಚರಿತ್ರೆ ತುಳು ಬಾಸೆಗ್ ಉಂಡೇ ಉಂಡು. ಪಾಡ್ದನ, ಗಾದೆಲೆನ ಭಾಸೆದ ಬದಲಾವಣೆನ್ ತೂಗನ, ತೆರಿನಗ ಐಕ್ ಆತ್ ವರ್ಸದ ಚರಿತ್ರೆ ಉಂಡುಂದು ಗೊತ್ತಾಪುಂಡು. ಪ್ರತಿ ನೂದು ವರ್ಸೊಗು ಭಾಸೆದ ರೂಪ ಒಂತೆ ಬದಲಾವೊಂದುಪ್ಪುಂಡು.

ಪಾಡ್ದನೊಲೆನ್ ಕಲ್ತ್‌ದ್ ಅರ್ತ ಮೊಲ್ತೊನ್ನಗ ಅವೆಟ್ ಇರ್ವೊದ್ದು ಮುಪ್ಪ ರೂಪ ಬದಲಾವಣೆದ ಪಾಲ್ ತೋಂಜೊಂದುಂಡು. ಅಂಚಾದುಪ್ಪುನಗ ತುಳುತ ಪಿರಾಕ್‌ದ ಬಗ್ಗೆ ನಂಕ್ ತೆರಿಯೆರೆ ಸಾಧ್ಯ ಆಪುಂಡು. ತುಳು ಬಾಸೆಡ್ ಭವಿಷ್ಯಕಾಲದ ಪ್ರಯೋಗ ಇಜ್ಜಿ. ಯಾನ ಕೋಡೆ ಬತ್ತಿತ್ತೆ, ಇನಿ ಬರ್ಪೆ ಎಲ್ಲೆ ಬರ್ಪೆ ಇಂಚಿನ ಪ್ರಯೋಗ ಉಪ್ಪುನಿ. ಭವಿಷ್ಯದಕಾಲದ ಪ್ರಯೋಗ ಇಜ್ಜಾಂದಿನೆದ್ದಾತ್ರ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕಾಲಘಟ್ಟೊನು. ಆ ಹಿರಿಯಾಕ್ಲು ದಾಖಲೆ ಮಲ್ಪಂದಿನಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಯಾನ್ ಎನ್ನುವೆ. ಇನಿತ ಇನಿಕ್, ಎಲ್ಲೆದ ಅತ್ತ ಅವು ಎಲ್ಲನೇ ತೂಕ ಪನ್ಪಿನಾತ್ ಮಲ್ಲ

ಮನಸ್ಸ್‌ದಕ್ಲು ತುಳುವೆರ್. ಈ ಮಾಮಲ್ಲ ಮನಸ್ಸೇ ನಂಕ್ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪಿರಾಕ್‌ನ್ ತೆರಿಪಾವಂದೆ ಪೋಂಡು. "ಎಲ್ಲೆದ ಬಂಗಾರ್‌ಡ್‌ದ್ ಇನಿತ ಪಿಂಗಾರೊ ಎಡ್ಡೆ" ಪಂಡ್‌ದ್ ತುಳುಟು ಒಂಜಿ ಗಾದೆನೇ ಉಂಡು. ತುಳುವೆರ್ ಮನಸಂದ ವಿಚಾರ ಈ ಗಾದೆಡ್ ಗೊತ್ತಾಪುಂಡು ಎಲ್ಲೆದ ವಾ ಒಂಜಿ ಅಂಗ್‌ಲಾ ತುಳುವೆರೆಗ್ ಇಜ್ಜಿ. ಅಂಚಾದ್ ದಾಸ್ತಾನ್, ದಾಖಲೆ ತುಳುವೆರ್ ಮಲ್ತ್‌ಜೆರ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಎನ್ನೊಡಾಪುಂಡು. ಆಂಡಲ ತಿಗಲಾರ ಲಿಪಿಟ್ ಜೋತಿಷ್ಯ, ಆಯುರ್ವೇದ, ಮಂತ್ರ ಪೂರಾ ತುಳು ಭಾಸೆಡೆ ಇತ್ತಿನೇಡ್ದಾತ್ರ ತುಳು ಭಾಸೆದ ಪಿರಾಕ್‌ದ ಬಗ್ಗೆ ಅಂದಾಜ್ ಮಲ್ಪರೆ ಆಪುಂಡು.

ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಉಪ್ಪುನ ಕನ್ನಡ, ಕೊಂಕಣಿ, ಬ್ಯಾರಿ ಭಾಸೆಲು ಅತ್ತಂದೆ ಒವ್ವೆ ಭಾಸೆಲು ಮುಲ್ಪ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ, ತುಳುತ ಪ್ರಭಾವ ಆ ಭಾಷೆಲೆದ ಮಿತ್ತ್ ಬೂರ್ದುಂಡು ಅತ್ತಂದೆ ಆ ಭಾಸೆಲೆನ ಪ್ರಬಾವೊನು ತುಳುತ್ತ ಮಿತ್ತ್ ತುಂಬಾಯೆರೆ ಅವೆಕ್ಕಾತಿಜ್ಜಿ. ನನ ತುಳು ಬೊಕ್ಕ ಬ್ಯಾರಿ

ಭಾಸೆದ ಸಮ್ಮಂದ ಪನ್ನುವೆರ್ದ್ ದುಂಬು, ಕುಡ ಒಂಜಿ ವಿಚಾರೊನು ಮೂಲು ಪನೊಡಾಪುಂಡು. ೭-೮ನೇ ಶತಮಾನೊಡು ಇಸ್ಲಾಂ ತುಳುನಾಡ್‌ಗ್ ಪಜ್ಜೆ ದೀನಗ, ಮಸ್ತ್ ತುಳುವೆರ್ ಮುಸ್ಲಿಮರಾಯೆರ್. ಅಪಗ ಮತಪರ ಆಯಿನ ಕಲ್ಪ ಕಲ್ಪೆರಾದ್ ಮಳಯಾಳಿ ಭಾಸೆಗ್ ಭಾಸಾಂತರ ಆಪುನ ಅತ್ತಂದೆ ಮೆಕ್ಲೆಗ್ ಬೇತೆ ನಿಮುರ್ತಿ ಇತ್ತ್‌ಜ್ಜಿ. ಅಪಗ ಮಳೆಯಾಳಿ ಭಾಸೆದೊಟ್ಟುಗ್ ಆರ್ದೊ‌ರ್ಗರ್ದ ತುಳು ಸೇರದ್ ಒಂಜಿ ಪೊಸ ಭಾಸೆನೇ ಮೂಡುದು ಬತ್ತ್ಂಡ್. ಅವ್ವೆ ಬ್ಯಾರಿ ಭಾಸೆ. ತುಳುಟ್ಟೆ ಮತಪರವಾಯಿನ ಕಲ್ಪ ಕಲ್ತ್‌ದ್ ನಮ ಭಾಸೆನ್ ಒರ್ತಿಜ್ಜಿರತ್ತಾ ಪನ್ಪಿ ಬೇಜಾರ್ ಆಂಡಲಾ, ಒಂಜಿ ಪೊಸ ಭಾಸೆ ಕೊಡಿತಿಂಡ್ ಪನ್ಪಿ ಸಂತೋಷಲಾ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಆವೊಂದುಂಡು.

ಬ್ಯಾರಿ ಭಾಸೆಡ್ ಉಪ್ಪಿನ ಹೆಚ್ಚಿ ಶಬ್ದೊಳು ತುಳುತವು. ಆ ಭಾಸೆದ ಉಚ್ಚಾರ ಸಮೇತ ತುಳುತಲೆಕ್ಕೊನೆ. ಪುತ್ತೂರು, ವಿಟ್ಲ, ಸುಳ್ಯ, ಮಂಜನಾಡಿ, ತಲಪಾಡಿ ಈ ಪ್ರದೇಶೊಲೆಡ್ ಮಲಾಮೆ ಪಾತೆರುನಕ್ಲು ಉಲ್ಲೆರ್. ಅಕ್ಲೆನ ಭಾಸೆಡ್ ತುಳುತ ಶಬ್ದೊಲು ಬಾರಿ ಕಡಿಮೆ. ಆಂಡ ಬ್ಯಾರಿ ಭಾಸೆಡ್ ಆರ್ದೊ‌ರ್ಗರ್ದ ತುಳು, ಒಂತೆ ಉರ್ದು, ಒಂತೆ ಅರಬಿ, ಒಂತೆ ಮಳಯಾಳಿ ಸೇರ್ದ್ ಒಂಜಿ ಪೊಸ ರೂಪನೇ ಆ ಭಾಸೆ ಪಡೆಂಡ್.

ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಇತ್ತಿನ ಬಾಕಿ ಭಾಸೆದ ಜನೊಕುಲು ತುಳು ಪಾತೆರುನೆಕ್ಕ್‌ಲಾ, ಬ್ಯಾರಿಲು ತುಳು ಪಾತೆರುನೆಕ್ಕ್‌ಲಾ ಬಾರಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಉಂಡು. ಬ್ಯಾರಿಲು ಪಾತೆರುನ ತುಳು ಅಚ್ಚ ತುಳುವೆರೆ ತುಳುವೇ ಆದುಂಡು. ಒರಿ ಬ್ಯಾರಿ, ಒರಿ ತುಲುತಯೆ ಕೂಡುಂಡ ಪಾತೆರುನಿ ತುಲು. ಒರಿ ಬ್ಯಾರಿ ಒರಿ ಪೊರ್ಬು ಕೂಡುಂಡ ಪಾತೆರುನಿ ತುಳು. ಒರಿ ಬ್ಯಾರಿ ಒರಿ ಉರ್ದು ಭಾಸೆದ ಸಾಯಿಬೆ ಕೂಡುಂಡ ಪಾತೆರುನಿ ತುಳು. ಇಲ್ಲಲ್ಲ್ ಅಕ್ಲು ಒವ್ವೆ ಭಾಸೆ ಪಾತೆರ್ಂಡಲಾ ಸದ್ರ್‌ಗ್ ಬನ್ನಗ ಕೂಟೊಡು ಪಾತೆರುನಿ ತುಳುವೆ. ತುಳು ಭಾಸೆದ ಆ ಚೇಪೆಲಾ ಅವೆಕ್ಕ್ ಕಾರಣ ಆದುಂಡು.

ತುಳು ಬಾಸೆಡಿತ್ತಿನ ಶಬ್ದೊಲೆದ ಸಾದೊಳಿಗೆ, ಪಾತೆರೊದ ಗತ್ತ್‌ಗಾರಿಕೆ ಬ್ಯಾರಿ ಭಾಸೆಡ್‌ಲಾ ಉಂಡು. ಪಾತೆರೊಂದು ಪೋನಗ ಗಾದೆಲೆಡ್ ಕೊರ್ಪಿನ ಒಗ್ಗರಣೆ ಭಾಸೆದ ಪೊರ್ಲುನ ಬೊಕ್ಕಾತ್ ಎಚ್ಚಾಪುಂಡು. ಬ್ಯಾರಿ ಭಾಸೆ ಪಾತೆರ್ನಗಲಾ ಬ್ಯಾರಿಲು ಗಾದೆಲೆನ್ ಬಳಸುವೆರ್. ಅವೆಟ್ ಎಚ್ಚಿನವು ತುಳು ಗಾದೆಲು ಬ್ಯಾರಿ ಭಾಸೆದ ನಡುಟು ತುಳು ಗಾದೆಲೆನ್ ತುಳುಟ್ಟೆ ಬಳಸುನ ಒಂಜಿ ಪೊರ್ಲು ಅವು ಬೇತನೆ.

ಬ್ಯಾರಿ ಭಾಸೆಡ್ ತುಳು ಗಾದೆಲು ಮದ್‌ಮಲ್ ಪೊಣ್ಣನ್ ಬಂಗಾರ್‌ದ ಪದ್ದೆಯಿಲೆಡ್ ಐತ ಮಲ್ತಿಲೆಕ್ಕ. ಬ್ಯಾರಿ ಭಾಸೆಡೇ ಪಾಕ ಗಾದೆಲು ಇತ್ತ್ಂಡಲ ಅವು ಮೂಲ ತುಳು ಭಾಸೆದ ಗಾದೆಲೇ, ಅವೆನ್ ಬ್ಯಾರಿ ಭಾಸೆಗ್ ಭಾಷಾಂತರ ಮಲ್ತಿನವು ಆದುಪ್ಪುಂಡು. ತಾರ್ಕನೆಗ್ : "ಜಾವು ಕಂಞಿ ಆಕಾತ್ತವುಡಡೆ, ಸುಬಲೆ ಕುಲ್ತ ಕಂಞಿ ಕೇಟೊಪೋಲೆ" ಪಂಡ - "ಅಡಂದಿಲ್ಲಲ್ ತಞಣೊ ಕೇಂಡಿಲೆಕ್ಕೊ", "ಅಪರ ಚೈಕಾಂಟೆ, ಇಪರ ಮರಿಕ್ಕಾಂಟೆ" - ಅಂಚೆ ಸೈಯ್ಯಂದೆಲಾ ಇಂಚೆ ಬದ್‌ಕಂದೆಲಾ, "ಪಾಲ್ ಬನ್ನಪೊನುಗು ಎರ್ಮೆರೊ ಬೆಲೆ ಎಂದಿಗ್" - ಅಲೆಕ್ ಬತ್ತಿನಾಯಗ್ ಎರ್ಮೆದ ಕ್ರಯ ದಾಯಗ್? ಇಂಚ ಎಚ್ಚಿನ ಬ್ಯಾರಿ ಗಾದೆಲು ತುಳು ಭಾಸೆಡ್ದ್ ಬ್ಯಾರಿ ಭಾಸೆಗ್ ತರ್ಜುಮೆ ಆತಿನವು.

ಬ್ಯಾರಿ ಭಾಸೆದೊಟ್ಟಿಗೆ ತುಳು ಭಾಸೆಗ್ ಇತ್ತಿನ ಕೈತಲ್‌ದ ಸಮ್ಮಂದ ಕೆಲವು ತುಳು ಗಾದೆಲೆನ್

ಓದುನಗ ತೆರಿವುಂಡು. ಬ್ಯಾರಿ ಭಾಸೆದ ಶಬ್ದೊಲೆನ್ ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕಟ್ಟಿನ ಆ ಗಾದೆಲು ಓದುನಗ ಕೇನ್ನಗ ಮೈ ಕೊಕ್ಕರುಂಡು. "ಚಾರ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಚೋರು ಇದ್ದಿ, ಚೋರು ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಚಾರ್ ಇದ್ದಿ". - "ಚಾರ್‌ಡ್ದ್‌ಲಾ ಚೋರು ದುಂಬು" ಇಂಚನೇ ಬೋಡಿತ್ತಿನಾತ್ ಗಾದೆಲು ತುಳುವೆರೆ ಬಾಯಿಡ್ ನಂಕ್ ದಿನನಿತ್ಯೊ ಕೇನೆರೆ ತಿಕ್ಕುಂಡು ಈ ಚಾರ್ ಬೊಕ್ಕ ಚೊರು ಬ್ಯಾರಿ ಭಾಸೆದ ಶಬ್ದೊಲು. ಅವ್ವೆ ತರಾ "ಪೋಕರೆ ಬ್ಯಾರಿ ಪೂಕರೆ ಪಾಡಿ ಗಾದೆ" - "ಬ್ಯಾರಿ ಬೂತೊ ಕಟ್ಟಿಲೆಕ್ಕೊ" - "ಬ್ಯಾರಿ ಬೂತೊಗು ಪರಕೆ ಮಲ್ಲ್‌ಗೆ" - "ಬ್ಯಾರಿ ಸಾಂಕಿ ನಾಯಿ ಟೊಪ್ಪಿದಾಯೆನ ಬೆರಿಯೆ ಪೋವುಗೆ" - "ಲಾಬೊದಾಂತೆ ಬ್ಯಾರಿ ಬೊಲ್ಲೊಡು ಪೋತುಜೆ" ಈ ಗಾದೆಲು ಮಾತಾ ಬ್ಯಾರಿಲೆನ ಬೊಕ್ಕ ತುಳುವೆರೆನ ಅಡ್ಕದ ಸಮ್ಮಂದೊಲೆನ್ ನಂಕ್ ತೋಜಾವೊಂದುಂಡು. ಅಂಚೆನೆ ಬ್ಯಾರಿಲು ಬ್ಯಾರಿ ಭಾಸೆಡ್ ಪಾತೆರ್‌ನಗ ಒಕ್ಕನೆಗ್ ಕೆಲವು ತುಳು ಶಬ್ದೊಲೆನ್ ಬಲಸುನಲಾ ರಿವಾಜ್‌ಡ್ ಉಂಡು.

ಬ್ಯಾರಿ ಸಮುದಾಯೊಗು ತುಳು ಭಾಸೆದ ಮಿತ್ತ್ ಏತ್ ಮೋಕೆಂದ್ ಪಂಡ, ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ, ನಾಟಕ ಉಂದೆಟ್ ಮಸ್ತ್ ಬ್ಯಾರಿಲು ಬೆನ್ನಿ ಬೆನ್ತೆರ್. ತುಳು ತಾಲೆಮದ್ದಲೆಡ್ ಪಾಲ್ ಪಡೆದ್ ಅರ್ತ ಪನೊಂದಿತ್ತಿ ಬ್ಯಾರಿಲು ಇತ್ತೆರ್. ಮಸ್ತ್ ಜನ ತುಳು ನಾಟೊಕೊಲೆಡ್ ಪಾತ್ರ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪುದರ್ ಕನದೆರ್. ಮುಖ್ಯವಾದ್ ದಿ. ಕರಿಂ ಖಾನ್, ದಿ. ಬಶೀರ್ ಬಪ್ಪಲ್. ಇತ್ತೆ ಪಾತ್ರ ಮಲ್ತೊಂದುಪ್ಪುನ ಬಿ.ಎ. ಶರೀಫ್, ನಾಟಕ ಬರೆದ್, ಕಲ್ಪಾದ್, ಪಾತ್ರ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಮೆಂಚಿನ ದಿ.ಯು. ಮೊಯಿದಿನಬ್ಬ ಮೆಕುಲು ಪೂರಾ ತುಳು ಬೊಕ್ಕ ಬ್ಯಾರಿ ಭಾಸೆದ ಸಮ್ಮಂದೊಲೆನ್ ಕುಡ ಆತ್ ಗಟ್ಟಿ ಮಲ್ತಿನಕ್ಲು. ಮಸ್ತ್ ಕಬಿತೆ ಬರೆತಿನ ಬ್ಯಾರಿ ಕಬಿಕುಲುಲಾ ಇತ್ತೆರ್, ಉಲ್ಲೆರ್.

ಬೇತೆ ಭಾಸೆದ ಶಬ್ದೊಲೆನ್ ತುಳುವೆರ್ ಬಲಸ್‌ಂಡಲಾ. ಆ ಶಬ್ದೊಲೆಗ್ ತುಳುತಕ್ಲು ಕೊರ್ಪಿನ ತುಳುತನೇ ಒಂಜಿ ರಂಗ್ ತೂಂಡ, ಆ ಶಬ್ದ ತುಳುತ ಅತ್ತ್‌ಂದ್ ಪನಿಯರೆನೇ ಆವಂದ್. ತಾರ್ಕನೆಗ್ : ಅಕೇರಿ, ಮುಲಾಜಿ, ರಿವಾಜಿ, ಕತರ್‌ನಾಕ್, ಮತ್‌ಲಬ್ ಇಂಚಿನ ಶಬ್ದೊಲು. ಈ ಶಬ್ದೊಲು ಪೂರಾ ಉರ್ದು ಭಾಸೆದ ಆಂಡಲಾ, ತುಳುತೊಟ್ಟಿಗೆ ಅವು ತುಳುವಾದೇ ಪಗರುಂಡು. ಉರ್ದುದ ಆಖ್‌ರಿ, ತುಳುಟ್ಟು ಅಕೇರಿ ಆಪುಂಡು. ಮುಲಾಜ್ - ಮುಲಾಜಿ, ರಿವಾಜ್ - ರಿವಾಜಿ, ಖತರ್ನಾಕ್ - ಕತರ್‌ನಾಕ್, ಇಂಚಿನ ಶಬ್ದೊಲೆನ್ ಬಲಸುನ ಆ ಪೊರ್ಲು ತುಳುವೆರೆಗತ್ತಂದೆ ಬೇತೆ ಏರೆಗ್‌ಲಾ ಸಾದ್ಯ ಇಜ್ಜಂದ್ ಎನುಂಡು.

ತುಳು ಪಾತೆರ್‌ನಗಾ ಸಾದೊಳಿಗೆದ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಮಾನಾದ್ ಪಾತೆರುನಾ ಪೊರ್ಲು, ಉಡಲ್ ದಿಂಜಿದ್ ಬರ್ಪುನ ಪಾತೆರ, ನಡುನಡುಟು ಕುಸೆಲ್‌ದ ಕೆಲವು ದುರುಸುಲು, ಒಕ್ಕನೆದ ಒಗ್ಗರಣೆ, ಉಂದು ಪೂರಾ ತುಳುವೆರತ್ತಂದಿನಕ್ಲೆನ್‌ಲಾ ತನ್ನಂಚಿ ಒಯಿತೊನುಂಡು. ತುಳು ಭಾಸೆಡ್ ಒಂಜಿ ವಿಶೇಷ ಶಬ್ದ ಉಂಡು ಅವ್ವೇ 'ನಮ'. ಯಾನ್, ಈ - ಎಂಕ್ಲು, ನಿಕ್ಲು - ನಮ. ಯಾನ್, ಈ - ಎಂಕ್ಲು, ನಿಕ್ಲು ಶಬ್ದದ ನಡುಟು ಒಂಜಿ ಗಡಿ ಉಂಡು. ಆಂಡ 'ನಮ' ಪನ್ನಗ ಅಲ್ಪ ಒವ್ವೆ ಗಡಿ ಇಜ್ಜಿ, ಬೇಲಿ ಇಜ್ಜಿ ಕುಟುಮ ಸಮ್ಮಂದದ ಒಂಜಿ ಒಯಿಲ್ ನಮನ್ ಒಯಿತೊನುಂಡು. ಈ ಶಬ್ದ ಬೇತೆ ಒವ್ವೇ ಭಾಸೆಡ್ ಎಂಕ್ ತೋಜೊಂದು ಇಜ್ಜಿ. ಬ್ಯಾರಿ ಭಾಸೆಡ್ ನಾನ್, ನೀನ್- ನಜ, ನಿಜ. ಕನ್ನಡೊಡು ನಾನು, ನೀನು-ನಾವು, ನೀವು ಈತೆಟೆ ಉಂತುಂಡು. ಆವೆನ್ ಕಡತ್‌ದ್ ದುಂಬು ಪೋಯೆರೆ ಸಾದ್ಯ ಆವೊಂದು ಇಜ್ಜಿ. ಅವು

ಸಾದ್ಯ ಆಪುನಿ ತುಳು ಭಾಸೆಗ್ ಮಾತ್ರ. ನಮಂದ್ ಪನ್ಪಿನವುಲು ಬೇದ ಇಜ್ಜಿ ಮೋಸ ಇಜ್ಜಿ ದಗಲ್‌ಬಾಜಿ ಇಜ್ಜಿ ಈ 'ನಮ' ಪನ್ಪಿ ಶಬ್ದೊನೇ ಮಾತ ತುಳುವೆರೆನ್ ಒಟ್ಟುಗು ಸೇರ್ಸಾದಿನಿ. ತುಳುನಾಡ್ ಒಂಜಿ ಇಲ್ಲ್. ಬ್ಯಾರಿ, ಕೊಂಕಣಿ, ಕನ್ನಡಿಗೆ ಮಾತೆರ್ಲಾ ಈ ಇಲ್ಲದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕೋನೆಲೆಡ್ ಕಾಲಕಲೆವೊಂದು ಅಕ್ಲೆಕ್ಲೆ ಭಾಸೆಡೇ ಪಾತೆರೊಂದು ಇತ್ತೆರ್‌ಡಲಾ, ಯಜಮಾನೆ ಆಯಿನ ತುಳುವೆ ಕುಲ್ದಿ ಚಾವಡಿಗ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ ಮಾತೆರ್ಲಾ 'ನಮ' ಪಾತೆರೊಡಾಯಿನ ಭಾಸೆನೇ ತುಳು.

ತುಳು ಭಾಸೆಡ್ ಬೊಕ್ಕ ಬ್ಯಾರಿ ಭಾಸೆಡ್ ವಾಕ್ಯೊಲು ಅಕೇರಿ ಆಪುನ ರೀತಿ ಸರ್ವ ಸದಾರಣ ಒಂಜೆ. ಅಕ್ಲು ಬರ್ಪೆರ್, ಮೆಕ್ಲು ಪೋಪೆರ್ - ಅಜ ಬಂಡಾರ್, ಇಜ ಪೊಂಡಾರ್. ಮೂಲು ವಾಕ್ಯೊಲು ವ್ಯಂಜನೊಡು ಅಂತ್ಯ ಆಪುಂಡು. ಅವೆತ ಟೋನ್ ಪಂಡ ದಾಟಿಲಾ ಒಂಜೇ ರೀತಿ - ನಿಕ್ಲು ಉಂಡರಾ, ನಿಕ್ಲು ಉನ್ಪರಾ - ನಿಜ ಉಂಡರಾ, ನಿಜ ಉನ್ನುಡರಾ. ಮೂಲುಲಾ ಅವ್ವೆ ದಾಟಿಡ್ ವಾಕ್ಯ ಅಕೇರಿ ಆಪುಂಡು. ಯಾನ್ ಪೋಪೆ-ನಾನ್ ಪೋಂಡೆ. ಇಂಚನೆ ತುಳು ಬೊಕ್ಕ ಬ್ಯಾರಿ ಭಾಸೆಲೆಡ್ ಪಾತೆರುನ ಪಾತೆರೊದ ರೀತಿ ರಿವಾಜುಲು ಒಂಜೆಕ್ಕೊಂಜಿ ಬಾರಿ ಮುಟ್ಟದ ಸಮ್ಮಂದೊಲು ಉಂಡು.

ಎಚ್ಚಿನ ಶಬ್ದೊಲೆನ್ ತುಳು ಬೊಕ್ಕ ಬ್ಯಾರಿ ಭಾಸೆಡ್ ಸಮಾನವಾದ್ ಗಲಸೊಂದು ಉಲ್ಲೆರ್.

ತಾರ್ಕನೆಗ್ : ಕಂಡ, ಮುಟ್ಟ ತಿಟ್ಟೆ ಜಂಗ, ನೆಯಿ (ತುಪ್ಪ), ಜಾಲ್, ಇಂಚಿನ ಶಬ್ದೊಲೆನ ಪಟ್ಟಿ ಬುಲೆವೊಂದು ಪೋಪುಂಡು - ತುಳುವೆರೆ ಬೊಕ್ಕ ಬ್ಯಾರಿಲೆ ಬೇರದ ಸಮ್ಮಂದದೊಡ್ದಾತ್ರ ಒಂಜಾತ್ ಪದೊಕುಲು ಇಂಚಿಡ್ದ್ ಅಂಚಿ, ಅಂಚಿಡ್ದ್ ಇಂಚಿ ಆತಿನವುಲಾ ಉಂಡು. ಅಂಚಾದ್ ತುಳು ಬೊಕ್ಕ ಬ್ಯಾರಿ ಭಾಸೆಗ್ ಇತ್ತಿನಾತ್ ತರ್ಕ್ ಪತ್ತ್‌ದಿನ ಸಮ್ಮಂದ ಬೇತೆ ವಾ ಭಾಸೆಗ್‌ಲಾ ತುಳುತೊಟ್ಟಿಗೆ ಇಜ್ಜಿಂದ್ ಎನ್ನ ಗೇನ.

ತುಳು ಭಾಸೆಡಿತ್ತಿನ ಕುಸೆಲ್‌ದ ಪಾತೆರಲಾ ಕೇನುನಕ್ಲೆಗ್ ಕುಸಿ ಕೊರೊಂದುಂಡು. ದಿನನಿತ್ಯೊದ ಪಾತೆರೊಡು ಕುಸೆಲ್ ಸೇರಂದೆ ತುಳುವೆರೆಡ ಪಾತೆರೊನೇ ಇಜ್ಜಿ. ಬೊಕ್ಕ ರಡ್ಡ್ ಅರ್ತ ಬರ್ಪಿನ ಪಾತೊರ ಪಂಡ ತುಳುವೆರೆಗ್ ಬಾರಿ ಇಸ್ಟ, ಎಂಚ ಪಂಡ "ಬತ್ತಿಕೂಡ್ಲೆ ದುಂಪಿರ ತೂವಂದೆ ಬಲಸೊಡು" ಬಲಸೊಡು ಪಂಡ ನುಪ್ಪು ಬಲಸುನಿಂದ್ ಅರ್ತ, ಆಂಡ ಮೂಲು ಕನ್ನ್ ಮೋನೆ ತೂವಂದೆ ಪೆಟ್ಟ್ ಪಾಡೋಡು ಪನ್ಪಿ ಅರ್ತಲಾ ಉಂಡು.

ಅವ್ವೆ ಪಾತೆರ ಬ್ಯಾರಿ ಭಾಸೆಡ್‌ಲಾ ಉಂಡು "ಬನ್ನೆಕೂಡ್ಲೆ ಎದುರು ಪೆರೊವು ನೋಕಾಂಟೆ ಬೆಲಂಬೊರು" ಪಂಡ್‌ದ್ ಇಂಚಿನೆ ತುಳು ಬ್ಯಾರಿ ಭಾಸೆದ ಸಮ್ಮಂದ ಸಾಗೊಂದು ಬೈದ್‌ಂಡ್. ತುಳು ಒಂಜಿ ವಿಶೇಷವಾಯಿನ ಭಾಸೆ ಉಂದೆಟ್ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬೆನ್ನಿ ಬೆನಿಯೆರೆ ಬಾರಿ ಕುಸಿ ಆವೊಂದುಂಡು. ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕೊಡು. ಉರ್ದು ಬುಡುಂಡ ಎನ್ನ ಮೋಕೆದ ಭಾಸೆನೇ ತುಳು. ತುಳು ನನ ಆತ್ ಬುಳೆವಡ್‌ಂದ್ ಉಂಡುಮಲ್ತಿನಾಯಡ ನಟ್ಟೊನುವೆ.

ನಿಕುಲು ಬರ್ಪರಾ?

ಕೆಬಿ ಕೊರ್ಪರಾ ಎನ್ನ ಪಾತೆರದಂಚಿ
ತಿರ್ಗ್‌ದ್ ಪಿರ ಬರ್ಪರಾ... ಎನ್ನಂಚಿ
ಗುಂಡಗೋಪುರ ದೇವಸ್ಥಾನ
ಚರ್ಚ್ ಮಸೀದಿಲೆನ್ ಪೂರಾ ಬರಿಕ್ ದೀದ್
ಅರ್ತಿ ಪಿರ್ತಿದ ಒಸರ್ ದಿಂಜಿದಿನ
ಸತ್ಯ ನಂಬೊಲಿಗೆಲು ನೆಲೆ ಆತಿನ
ಒಂಜಿ ಅರ್ಸದ ಅರಮನೆ ಕಟ್ಟುವೆಟ್ಟುಲ್ಲೆ...

ನೆಕ್ಕ್ ಕಂಡಿಬಾಕಿಲ್ ಬೀಗ ಮುದ್ರೆ ಇಜ್ಜಿ
ಕುರ್ಸು ಮೇಜ್ ಟೀಪಾಯಿ ಅವು ಉಂದು ದಾಲಲಾ ಇಜ್ಜಿ
ಸುಖೊಕ್ಕು ಗದ್ದಿಗೆ ಪದೊಲಿದ ಖರ್ಚಿಲಾ ಇಜ್ಜಿ
ಸತ್ಯ ಪನೊಡಾಂಡ ನಮನ್ ಕಟ್‌ದ್ ದೀಪಿ ಬಂಧನಲಾ ಇಜ್ಜಿ
ಸುತ್ತು ಮದಲ್‌ದ ನಾಲ್ ಸುತ್ತ ಉಪ್ಪೊಡಾಯಿ ಗೋಡೆಲಾ ಇಜ್ಜಿ
ಅಂಚ ನಿಕುಲು ಬತ್ತ್ ಸೇರ್ವರ್ಡ ಸೇರೊಲಿ...
ನೆಕ್ಕ್ ಬಾಡಾಯಿ ಕೊರ್ಪಿನ ಅಗತ್ಯಲಾ ಮೂಲಿಜ್ಜಿ....

ಮಾತೆರ್ಲಾ ಬಲೆ ಬನ್ನಗ ನಿಕಲೆ ನಿರೆಕರೆತಕಲೆನ್ ಲೆತ್ತೊಂದು ಬಲೆ
ಮುಲ್ಪ ಜಾತಿ-ನೀತಿದ ಕಟ್ಟ್‌ನಿಟ್ಟ್ ಚೌಕಟ್ಟ್ ಇಜ್ಜಿ
ಬಡವೆ ಮಲ್ಲಾಯೆ ಮೇಲ್-ಕೀಲ್ ಪನ್ಪಿನ ಬೇದಲಾ ಇಜ್ಜಿ
ದೈವ-ದೇವೆರ್ ಮೂಢನಂಬಿಕೆದ ವಾ ಪೋಡಿಗೆಲಾ ಇಜ್ಜಿ
ವಾವೊಂಜಿ ನಮೂನೆದ ಗೌಜಿಗದ್ದಲ ಆಂತೆ-ಬೇಂತೆಲಾ ಇಜ್ಜಿ
ಅರ್ತಿದ ಈ ಅರಮನೆಟ್ಟ್ ಮಾತೆರ್ಲಾ ರಾಜೆರ್
ಎರೆಡ ಏರೆಗ್ಲಾ ವಾ ಹಂಗ್‌ಲಾ ಇಜ್ಜಿ
ಬಣ್ಣ ದಿಂಜಿದಿ ಕಮ್ಮೆನ ಕೊರ್ಪಿನ ಪೊರ್ಲ್‌ಕಂಟ್ ಪೂ ಮೂಲು ತಿಕ್ಕು

ಬರ್ಪರ್ಡ ಬಲೆ ಸ್ವಾಮಿ... ಆಂಡ ಖಾಲಿ ಕೈ ಬೀಜಾವೊಂದು ಬಲೆ
ಸಾನೆ ಪಾಡ್ದಿ ಕತ್ತಿ-ಬಿಸತ್ತಿಲು ಮುಲ್ಪ ಬೊಡ್ಚಿ
ಪರಪು ನೆತ್ತೆರ್ದ ದರ್ಪುದ ಗಾಟ್ ವಾಸನೆಲಾ ಬೊಡ್ಚಿ
ಬರ್ಪರ್ಡ ಯಾನಿನ್ಪಿನ ದರ್ಪು ಬುಡ್ದು ನರಮಾನ್ಯಾದ್ ಬಲೆ
ಅರ್ತಿ ಪಿರ್ತಿ ದಿಂಜಿದಿನ ಉಡಲ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಮಾತ್ರ ಬಲೆ
ನಮನಮ್ಮಾಕ್ಲು ಪನ್ಪಿ ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ತೆಗ್‌ಲೆ ಪತ್ತೊಂದು ಬಲೆ ॥

■ ಶ್ರೀಮತಿ ಶಾರದಾ ಎ. ಅಂಚನ್

ಕಲೆ ಬೋಡು ಬದುಕುನ

ತೆರಿಯೊಡೊಂಜಿ ಗೊಬ್ಬು
ಬೂರಂದೆ ನಡಪುನ
ಮುರುಕಂದೆ ನೀಂದುನ
ಕಲೆ ಬೋಡು ಬದುಕುನ

ಪಣಿಯೇರೆ ಉಲ್ಲೇರ್
ದುಂಪೋಲೆ ದುಂಪೋಲೆ
ನೂಕೊಂದು ತೊರಿತೊಂದು
ಪೋಪುನಕುಲು ಅಕುಲೆ

ಸಂಕ ಕಟ್ಟಾಯಿನಕುಲು
ಪಾರಿ ಪಣ್‌ವೇರ್
ಸುಂಕ ಪೀಂಕಾವಂದೆ
ಮೋನೆ ತೂವಯೆರ್

ಸೀಕ್ ಸಂಕಟೊಗು
ಮರ್ದ್‌ದಕುಲುಲ್ಲೇರ್
ನಾಲ್ ಬಗೆ ಬೇನೆಗ್
ನಲ್ಪ ಬಗೆ ಕಟ್ಟುವೆರ್

ಬೆರಿಸಾಯ ಉಂಡೂಂದು
ಪಜೆ ಪಾಡಿಯೆರಾಪುಂಡಾ?
ಕೈಸಾಯೊ ಪಂಡೋಂದು
ಕೌಂಪುನಕುಲಾಂಡ!

ನ್ಯಾಯ ತೂಯೆರೆ ನಂಕ್
ಕಾಪು ಕಾವಲ್ ಉಂಡು
ಕೋರಿ ಪೋಯಿನೆಯ್ಕ್
ಕೋಟೆನೇ ಬೋಡಾವು

ಮಾಲೆ ಮಂಟಪೊ ದೀದ್
ಎದ್‌ಕೊನುನ ಬಿರ್‌ಸ್‌ಡ್
ತೆಲಿಕೆಡಿತ್ತಿ ಬೊಲ್ಪು
ಪೇರಾಂದ್ ತೂವೊಡು

■ ಇಸ್ಹಾಕ್ ಅಗ್ನಾಡಿ

ಒಂಜಿ ಪಾತೆರ

ದಾಯೆಗ್ ಮಾರಾಯ
ನಿಕ್ಕೀ...ಬುದ್ಧಿ...
ಕೈಟ್ ಪತ್ತುವ ಬಾಂಬು-ಕತ್ತಿ...???
ಮೋನೆ ಮುಚ್ಚುವ
ದೆಂಗ್‌ದ್ ಕುಲ್ಲುವ...
ಕೊಚ್ಚಿಕೊಚ್ಚಿದ್
ಕೆರ್‌ದೇ ಪಾಡುವ...
ನಿಕ್ಕ್ ದಾದ ಗೊತ್ತು
ಜೀವೊದ ಬಿಲೆ...?
ಕೋಟಿ ಕೊರ್‌ಂಡಲಾ ತಿಕ್ಕಾಂದಿ ನಿಲೆ...
ದಾಯೆಗ್ ಆಪ ಪಣ್...
ಈ ನರರಕ್ಕಸೆ...
ಬದ್ಕ್‌ದ್ದೇ ದೂರಾಪಿನ
ಭಯೋತ್ಪಾದಕೆ???
ಒಂಜಿ ಪಾತೆರ ಪನ್ಪೆ...
ಕೆಬಿ ಕೊರ್ದ್ ಕೇನ್ವನಾ...
ಕೇನ್ದ್... ಅಂಚನೆ
ಸರಿ ಸಾದಿಡ್ ನಡಪ್ಪುವನಾ...?
ನರಮಾನ್ಯನ ಬದ್ಕ್
ಸಾರೊ ಸಾರೊ ಪುಣ್ಯೊದ ಫಲೊ
ಬೋಡಾನಗ ನಂಕ್
ತಿಕ್ಕಾಂದ್ ನನೊರ...!!
ತರೆ ದೇರ್ತ್ ಬಲ...
ಕೈಟತ್ತಿ ಹತ್ಯಾರ್ ದಕ್ಕ್‌ದ್ ಬಲ...
ನಮ ಮಾಂತೆರ್ಲಾ ಒಂಜೇ ತೆರಿದ್ ನಡಪ್ಪುಲ...
ಉಡಲ್‌ಡ್ ಪಿರ್ತಿ...
ದಿಂಜಿದ್ ಬದ್ಕ್‌ಗೊ
ನ್ಯಾಯೊ-ನೀತಿಡ್
ಬದ್ಕ್‌ನ್ ಗೆಂದುಕೊ...

....

■ ನಾರಾಯಣ ರೈ ಕುಕ್ಕುವಳ್ಳಿ

ಜೈದಿನಕಲೆನ್ ಲಕ್ಕಾಲೆ

ವಂತೆ ಪನಿ ದಾಯೆ ಸೇರ್ದ್‌ಜಿ ನಮ್ಮ ತುಳು
ನನಲ ಸಂವಿಧಾನದ ಕೊಡಿಯಡಿಕ್
ದಾದ ಕಡಮ್ಯಾಂಡ್ ಆಯಿತ ಮಲ್ಲಾದಿಗೆಗ್
ಕಣ್ಣ್ ಬುಲಾದ್ ತೂಲೆ ಈ ಪುಡೆಕ್
ಬಾಯಿದಾ ಮಂತ್ರ ಅವು ಕೋಟಿ ಕಯಿತಲ್
ಜನೊಕು, ಪಗೆಲ್ ದೇವೆರ್ ಉದಿಪುನ
ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕಾರ ಜನಮಾನಿ ಬದುಕುನ
ತುಯ್ಯಾರ ನಿಕುಲು ವಿಶ್ವ ಸಮ್ಮೇಳನ !
ಪ್ರಾಚೀನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಾರ ವರ್ಸೊದ ಪಿರವು
ಭಾಗವತ ಮಹಾಭಾರತೊಲು ಪರತಿ "ಕಾವೇರಿ"
ಮಲಯಾಳ ಬಾಸೆಗ್ ಅಪ್ಪೆ ಆಯಿನ ಲಿಪಿನ್
ಅವು ಕೊರ್ತಿನಾ ಪೊರ್ಲುಗ ನಿಕಲೆಗ್ ತೋಜಿಜಿ !
ಸಂಸ್ಕಾರ ಸಂಪೊತ್ತು ಜಾನಪದ ಅರಿಬಾರ
ತುಪ್ಪೆ, ಮುಡಿ ಕಟ್‌ದಿಪೊರ್ಲುಗ ಮೈಮರ್ಲುಗ
ಪುಂಡಿ ನುಪ್ಪುದ ನೆಂಪು ಗಂಜಿ ತೆಲಿತಾ ರಿತಿನ್
ಉಂಡಿ ಬಟ್ಟಲೆ ಅತ್ತೆ ಕರ್ಲ್‌ದುರ್ಲುಗ
ಇತ್ತಿನಾ, ಬತ್ತಿನಾ, ಸರ್ವೆರೆನ್ ತರ್ಕೊಂದು
ಬುಲೆದ್, ಬುಲೆಪಾಯಿನಾ ಅಪ್ಪೆಗಿನಿಕ್
ಪುದೆಪು ಕೊರ್ಜರ್ ದಾಯೆ, ಪುದೆನ್
ಜಾಪಿನಿ ಏರ್, ಎಂಚ ಈ ಒಡಕ್
ಏರುಂಡು, ಏರುಂಡು ಎನನ್ ದೆರ್ಪುನ
ಜನಮಾನಿ ಓಲುಂಡು ಊರಿಡೀ ಬುಳಿಪು ಕೇಣ್ಣಾ
ವಿಶ್ವತಿರ್ಗಿನ, ವಿಶ್ವೊಡೆತ್ತರ ಏರಿ ಬಾಲೆಲೆಗ್
ಕೆಬಿ ನಿಲಿಕೆ ಕಿಂರ್ಬೆಲ್ ದಿಂಜೆಂಡಾ
ಓಟು ಕೊರ್ದೆಂಕಲೆನ್ ಕಾಪುಲೆಂದ್‌ದ್ ಮಿತ್ತ್
ಕಡಪುಡಿನ ಕರ್ತವೆರ್ ಓಲುಲ್ಲೆರ್
ನನೊಗಾಂಡಲ ಲಕ್‌ದಕುಲು ಸರ್ತ ಉಂತೊಡು
ಒರ್ತೊನೊರೆ ಈ ಬಾಸೆದೈಸಿರ ಭಾಗ್ಯೊನ್
ಲಕ್ಕ್‌ದುಂತುಲೆ ಮಾತ ತುಳುವೆರೆಂಕುಲು
ಇಂದ್ ತಿಗಲೆ ಬೊಟ್ಟುದು ಕಲ್ಕ್‌ಲೆ
ಲೋಕೊಗೇ ಪರಡು ಸಬ್ದೊ 'ದೆಲ್ಲಿ' ಮುಟ್ಟೊಡು
ಅವುಲು ಜೈದಿನಕಲೆನೊರ ಲಕ್ಕಾಲೆ !

■ ಎನ್.ಪಿ. ಶೆಟ್ಟಿ

ಮೊಬೈಲ್ ಮೇನಿಯಾ

ಅಪಗದ ಕಾಲೊಡು ಇಲ್ಲಡ್ ಫೋನಿತ್ತ್‌ಂಡ
ಆವೊಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಗತ್ತ್‌ದ ಸಂಗತಿ
ಬಿರೆಲ್‌ಗೆನಿಪುದ ಮಲ್ಲಾಕ್ಲೆ ಸೊತ್ತು
ಕಾಲ ಪೋಯಿಲೆಕ್ಕ ಫೋನ್, ಮೊಬೈಲ್ ಮಾತಾ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್
ನಾಯಿ ಸಂತೆದಂಚ ಊರು ಜೆಂಜೆಂಡ್
ತಾರಾಯ್ ದೆಪ್ಪುನಾಯೆ, ಬಾಟ್ಲಿ – ಗುಜರಿ ಮಾರುನಾಯೆ
ನಾಯಿ ಪುಚ್ಚೆಡ್ಲಾ ಮೊಬೈಲ್ ಗೊಬ್ಬು
ಸಾದಿ – ಬೀದಿಡ್ ದಾನೆ ಅಬತಾರ ಮೊಬೈಲ್‌ದ

ದುಂಬು ಇಲ್ಲಡ್ ಆರಾಮೊಡು ಪಾತೆರುನ
ಶಿಸ್ತ್, ಶಿಷ್ಟಾಚಾರ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್
ಮೊಬೈಲ್ ರಕ್ಕಸೆ ಎಂಚ ಬತ್ತೆನಾ
ಸಭೆಟ್, ಸಾದಿಡ್, ಬಸ್ಸ್, ಕಾರ್ – ಬೈಕ್‌ಡ್
ಬೋರ್ದಾ ಗಾಡಿ ಸೈಕಲ್‌ಡ್ ನೇಲುವೆ
ಕಕ್ಕುಸ್, ಬಾತ್ ರೂಮುಡ್ಲಾ ಆಯ್ತಾ ಅರ್ಭಟ ಜೋರು
ಉಣ್ಪುನ, ತಿನ್ಪುನ, ಪರ್ಪುನ, ಮಾತ ಮದತ್ ಪೋಂಡು ನರಮಾನಿಗ್

ಆನಿ ಸೂತ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಲೈಟರ್ ಕಿಸೆಟ್
ದೀವೊಂದಿತ್ತೆರ್ ವೊಯ್ಪುನಕ್ಲು ಬೀಡಿ ಸಿಗ್ರೆಟ್
ಇತ್ತೆ ಮಾತೆರ್ನಲಾ ಕಿಸೆಟ್, ಸೊಂಟೊಡ್
ಮೊಬೈಲ್ ದೀವೊಂದು ತಿರ್ಗುವೆರ್ ಭಾರಿ ಮರ್ಜಿಡ್
ಕೈಭಾಷೆಡ್ ಕಲ್ಪೊಂದು ಪಾತೆರುವೆರ್ ಮಾರ್ಗೊಡು
ಕೈತಲಿತ್ತಿನಕ್ಲೆಗ್ ಮಂಡೆಬೆಚ್ಚ ಕಿರ್ಕಿರಿ ಬೊಡ್ಚಪ್ಪಾ ಈ ಪಜೀತಿ,
ಕೆಲವೆರುಲ್ಲೆರ್ ಕೆಬಿಕ್ ಬ್ಲೂಟೂತ್ ತಿಕ್ಕಾದ್ ತೆಲ್ತೊಂದು,
ತರೆ – ಕಿಂಬೊರ್ಂದು ಪೋಪೆರ್ ದಾನೆ ಮರ್ಲೆರಾ ಎನ್ನುವೆರ್ ಜನಮಾನಿ

ಬಿಎಸ್‌ಎನ್‌ಎಲ್ ದಕ್ಲು ಕೊರ್ತೆರ್ ಸ್ಟೂಡೆಂಟ್ ಪವರ್
ಜೋಕ್ಲು ಸಾರ-ಸಾರ ಎಸ್‌ಎಂಎಸ್ ಮಲ್ಪೊಲಿ
ಪ್ರಾಯೋದಕ್ಲೆಗ್ಲಾ ಉಂಡು ದರ್ಮೊಗು ಮೆಸೇಜ್
ಇಲ್ಲಡ್, ಬಸ್ಸ್‌ಡ್, ಆಫೀಸ್‌ಡ್ ಅವ್ವೆ ಮಲ್ಪ್

ಕಾಲೇಜ್ ಕೈತಲ್, ಮಾರ್ಗೊಡ್, ಬಸ್‌ಸ್ಟಾಪ್, ಕ್ಯಾಂಟೀನ್‌ಡ್
ಮ್ಯಾಗ್ನೆಟ್ ತಿಕೊಂದಿಲೆಕ್ಕ ಮೊಬೈಲ್ ಕೆಬಿಕ್ ತಾಗಾದ್ ಪಾತೆರ್ವೆರ್ ಜೋಕ್ಲು
ಖಾಲಿ ಒಂಜಿ ರಡ್ಡ್ ನಿಮಿಷನಾ ಗಂಟೆಗಟ್ಲೆ ಮೈಮರತ್‌ದ್
ಕಾಸ್‌ನ್, ಸಮಯೊನ್ ಹಾಳ್ ಮಲ್ಪುವೆರ್,
ಬೊಬ್ಬೆ ಪಾಡ್ದ್ ಕಲ್ಕ್‌ದ್ ಲೆತ್ತ್ಂಡಲಾ ಕೇಣುಜಿ
ಗೊಬ್ಬುನಗ ಸೆಹವಾಗ್ ನಂಚಿನ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಸ್ಟಾರ್ ನಕುಲು
ಕರ್‌ಲೊ ದುನಿಯಾ ಮುಟ್ಟೀಮೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಲಾಗ್ಯುವೆರ್

ಮಾರ್ಗೊಡು ಕೆಲವು ಪೊಣ್ಣುಲು, ಪೊಣ್ಜೊವ್ಲು, ಪ್ರಾಯದಕ್ಲು
ಮೊಬೈಲ್ ಲೋಕೊಡು ಮುರ್ಕುದು,
ಕಂಬೊಗು, ನರಮನಿಗ್, ಯೇರ್ಯೇರೆಗ್ ತಾಂಟೊಂದು ವರಸೊಂದು
ಪೋಪೆರ್
ಆಣುಲು, ಜವಾನೆರ್ ತಾಂಟ್ಂಡ, ಕಣ್ಣ್ ಮಲೇದ್ ತೂಪೆರ್
ದಾನೆಯಾ ತೋಜುಜಾ ಪಂಡ್‌ದ್ ನೆರ್ಪೆರ್
ಕೆಲವೆರ್ ದಂಟ್‌ದ್ ಗುಂಡಿಗ್ ಬೂರ್ವೆರ್
ಆಂಡಲಾ ಕೈಟ್ ಗಟ್ಟಿ ಪತೋಣ್ವೆರ್ ಮೊಬೈಲ್ ಮಂಗಲೆಕ್ಕ

ಮೊಬೈಲ್ ಪಂಡ ಜೋಕ್ಲಾಟಿಗೆ ಅತ್ತ್
ಆರೋಗ್ಯದ ಮಿತ್ತ್ ದೋಷ ಮಸ್ತ್,
ಅಪ್ಪೆಮ್ಮನಕುಲೇ ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ಮೊಬೈಲ್ ಕೊರಡೆ
ಪಾಠ ಕೇಣುನ ಕೆಬಿ, ಅಕ್ಷರ ಕಲ್ಪುನ ಕೈ
ಮೊಬೈಲ್ ಉರುಲ್ಡು ಬೂರ್ಂಡಾ
ಜೋಕ್ಲೆ ಆರೋಗ್ಯ, ಭವಿಷ್ಯ ಎಂಚಾವು ಪನ್ಲೆ
ಊರುಗ್ ಉಪಕಾರಿ ಆಂಡಲ ಇಲ್ಲಗ್ ಮಾರಿ,
ಬೋಡಾ ಈ ಮಹಾಮಾರಿ, ಎಲ್ಲೆ ನಂಕ್ ದುಬಾರಿ

◆ ಜೆ.ಎಫ್. ಡಿಸೋಜಾ, ಅತ್ತಾವರ

ಅಪ್ಪೆ ಬಾಸೆ

■ ಮಲಾರ್ ಜಯರಾಮ ರೈ

ಅಪ್ಪೆ, ಅಪ್ಪೆಬಾಸೆ ಉಂದು ರಡ್ಡ್‌ಲಾ ಬಾಲೆಗ್ ಈ ಜಗತ್ತ್‌ಗ್ ಸಂಬಂಧ ಮಲ್ಪೆರೆ ಕಾರಣ ಆಯಿನವು. ಈ ಬೂಮಿಗ್ ಬರ್ಯೆರೆನೇ ಕಾರಣ ಆಯಿನೆ ಅಪ್ಪೆಂದಾಂಡ ಈ ಬೂಮಿದ ಮಿತ್ತ್‌ದ ಮಾತ ವ್ಯವಹಾರೊಲೆಗ್ ಸುರುತ ಸಾಧನ ಆದ್ ತಿಕ್‌ನವೇ ಅಪ್ಪೆ ಬಾಸೆ. ಅಪ್ಪೆ ಬಾಸೆ ಅಪ್ಪೆ ಮಿರೆಪೇರ್‌ದಲೆಕ್ಕೊನೇ ಬಾಲೆಗ್ ಪುಷ್ಟಿ ಶಕ್ತಿ ದಿಂಜಾವುಂಡು. ಪುರುಬಾಲೆಗ್ ಅಪ್ಪೆ ಮಿರೆಪೇರೇ ದೇಹ ಪೋಷಣೆ, ಬಲಕೆಲೆಗ್ ಗತಿ. ಮಿರೆಪೇರ್ ಸರಿಯಾದ್ ತಿಕಂದಿ ಬಾಲೆ ತೂನಗ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕೃತಕ ಆಹಾರೊಲೆನ್ ಕೊರ್ದುಲ ಪುಷ್ಟಿ ಇತ್ತ್‌ಲೆಕ ತೋಜಿಂಡಲಾ, ಐತ ಶರೀರೊಡು ಅಗತ್ಯವಾದ್ ಬೋಡಾಯಿನ ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ, ಸತ್ವೊ, ಉಲತ್ರಾಣ ಕಡಿಮೆ ಆಪುಂಡು. ಪ್ರಾಯೋಗು ಬನ್ನಗ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಬುಲೆಚಿಲ್ ಆಪುಜಿಂದ್ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆದ ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆದ ತಜ್‌ಕೀ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊರ್ತೆರ್. ಬಾಲೆಲೆಗ್ ಮಿರೆಪೇರ್ ಕೊರ್ಲೆಂದ್ ಲೋಕೊಡು ಪ್ರಚಾರ ಮಲ್ತೊಂದುಲ್ಲೆರ್.

ಅಪ್ಪೆಬಾಸೆ ಕಲ್ತ್‌ದ್ ಬರ್ಪುನವತ್ತ್. ಅಪ್ಪೆ ಜಕ್ಕೆಲ್‌ಡ್ ಅಪ್ಪೆನ ಮಿರೆಪೇರ್ ಪರೊಂದುಪ್ಪುನಗನೇ ಅಪ್ಪೆನ ಕೊಂಡಾಟೊದ ಸುರೂತ ಸಬ್ದೊಲೆ ಒಟ್ಟಿಗೇನೇ ಉಡಲ್ ಸೇರ್‌ದ್ ನಿಲೆ ಆಯಿನವೇ ಅಪ್ಪೆ ಬಾಸೆ. ಅಂಚಾಯಿನೆಡ್ದಾವರನೇ ಅಪ್ಪೆ ಬಾಸೆನೇ ಪ್ರೀತಿದ ಬಾಸೆ.

ಪರ್ತಿದಲೆಕೊ ಮೆದುವಾಯಿನ, ಪುರ್ಪದಲೆಕೊ ಮೆತ್ತನೆ ಬಾಲೆದ ಸರ್ರೊಗು ಬೇತೆ ವಾ ತಿನಸ್‌ಡ್ದ್‌ಲಾ ಐತ ಅಪ್ಪೆ ಮಿರೆಪೇರೇ ಎಂಚ ಸರಿಯಾಯಿನ ಆಹಾರನೋ ಅಂಚೆನೇ ಮೆದು ಮನಸ್‌ದ ಲೋಕೊನು ಅರ್ಥ ಮಲ್ತೊನಿಯೆರೆ ಪಿದಾಡ್ದ್‌ನ ಬಾಲೆಗ್ ಜ್ಞಾನೊ ತಿಕ್ಕೆರೆ ಸರಿಯಾಯಿನ ಸಾಧನ ಅಪ್ಪೆ ಬಾಸೆನೇ. ವಾ ತಿಳುವಳಿಕೆನಾಂಡಲಾ ಐತ ಅಪ್ಪೆ ಬಾಸೆಡ್ ಕೊರ್‌ಂಡನೇ ಐಕ್ ಸರಿಯಾದ್ ಅವು ಉಡಲ್‌ಗ್ ನಾಟ್‌ದ್ ಸೇರು. ಅಂಚಾದೇ ನಮ್ಮ ದೇಶೊದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದ ಮಹಾನಾಯಕೆ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಜಿ ಪಂಡೆರ್ "ವಾ ಬಾಲೆಗ್ ಐತ ಅಪ್ಪೆ ಬಾಸೆಡ್ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕಲಿಕೆ ತಿಕ್ಕುಜೋ ಆ ಬಾಲೆಗ್ ನಿಜವಾಯಿನ ಅರ್ಥದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ತಿಕ್‌ದಿಜಿ."

ನನಲಾ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣನೇ ಅಪ್ಪೆ ಬಾಸೆಡ್ ತಿಕಂದಿ ತುಳು ಬಾಲೆಗ್ ನಿಜವಾಯಿನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ತಿಕ್‌ದ್‌ಂಡಾಂದ್ ಜೋಕ್ಲೆವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸೊಡು ಆಸಕ್ತಿ ತೋಜಾಬಿ ಅಪ್ಪೆಮ್ಮೆರ್, ಶಿಕ್ಷಕೆರ್, ಪಂಡಿತೆರ್, ನಾಯಕೆರ್ ಒಂತೆ ವಿಚಾರ ಮಲ್ಪೊಡು. ಈ ವಿಚಾರ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಸಂದರ್ಬೊಲೆಡ್ ಚರ್ಚೆಗ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಸುಪ್ರೀಮ್‌ಕೋರ್ಟ್ ಮುಟ್ಟಲಾ ಪೋದು ಆ ಜಡ್ಜೆರ್‌ನಕುಲುಲಾ ಮಾತೃಭಾಷೆಡೇ (ಅಪ್ಪೆಬಾಸೆ) ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ (ಸುರುತ ಸಾಲೆ) ಕೊರೊಡುಂದು ತೀರ್ಮಾನಲಾ ಆದ್ ತೀರ್ಪು ಬತ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಆಂಡ ಈ ಭಾರತ ದೇಶೊಡು ಸಂವಿಧಾನೊಡು ಪಂಡ್‌ನ ಸುಪ್ರೀಮ್ ಕೋರ್ಟ್ ತರೆಕ್ ಬೊಟ್ಟುದು ಪಂಡ್‌ನ ಪಾಕ ಸಂಗತಿಲು ಅನುಷ್ಠಾನೊಗು ನನವೇ ಬರ್ಯೆರೆ ಕಾತೊಂದೇ ಉಲ್ಲ ಪನ್ಪಿನವುಲಾ ಬೇಜಾರ್ದ ಸಂಗತಿ.

ನನ ಕೆಲವು ಬಿರ್ಸೆರ್, ಪಂಡಿತೆರ್ ಅಪ್ಪೆ ಬಾಸೆಗ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ, ವಿವರಣೆ ಕೊರ್ಯೆರೆ ಪುಣೆಪೆರ್. ಊರ್ದ ಬಾಸೆ, ರಾಜ್ಯದ ಬಾಸೆ, ದೇಶೊದ ಬಾಸೆ ಅಪ್ಪೆ ಬಾಸೆಂದ್ ಪನ್ಪುನಕುಲುಲ್ಲೆರ್. ಆವೆನ್ ಪೂರಾ ಬೋಂಡ ಅಪ್ಪೆ ಬಾಸೆಗ್ ಸಮುಂದ್ ಪನೊಲಿ. ಶಿವಾಯ್ ಅಪ್ಪೆ ಬಾಸೆಂದ್ ಪನ್ಪುನೆಂಚ?

ಅಪ್ಪೆ ಬಾಸೆ, ಅಪ್ಪೆ ಬಾಸೆನೇ. ಐಕ್ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಣೆ ಬೊಡ್ಚಿ. ನಮ್ಮ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಪಾಕ ಜೋಕ್ಲು ಹೈಸ್ಕೂಲ್, ಕಾಲೇಜಿಲೆಡ್ ಇಙ್ಲೀ, ಗಣಿತ ಇತ್ಯಾದಿ ಒಂತೆ ಕಠಿಣ ವಿಷಯೊಲೆಡ್ ಒಂತೆ ಪಿರ ಬೂರ್ದು ಬಂಜ ಬರ್ಪುನೆನ್ ನಮ ತೂಪ. ಏತೋ ಜೋಕ್ಲು ಫೈಲ್ ಆದ್ ಅಸ ಬುಡ್ಪುನಲಾ ಉಂಡು. ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ್ ವಿಚಾರ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ ಅಕ್ಲೆ ಬಂಜ್‌ಒದ ಕಾರಣ ಆ ವಿಷಯೊಲೆನ್ ಸುಲಭವಾದ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಜ್ಜಂದಿ ಬಾಸೆಡ್ ಕಲ್ಪಾವೆರೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಜ್ಜಂದಿನವೇ ಆದುಂಡು. ಅಪ್ಪೆ ಬಾಸೆ ತುಳುಟೇ ಸುಲಭವಾದ್ ಎಲ್ಲಿಡೇ ಕಲ್ತುದುವೆರ್‌ಂಡ ಮಿತ್ತ್ ಬತ್ತುದುವೆರಾ ದಾನ್ನಾ?

ತನ್ನವತ್ತಂದಿನ ಕನ್ನಡ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಭಾಷಾ ಮಾಧ್ಯಮೊಲೆಡ್ ಕಲ್ಪುನಗ ಅಕ್ಲ್ ರಡ್ಡ್ ರೀತಿದ ತೊಂದರೆಲೆನ್ ಎದುರ್ನಾವೊಡಾಪುಂಡು. ಒಂಜಿ ದುಂಬೇ ಕರ್ಬೊದ ಕಡ್ಲೆಲೆಕ್ಕಂತಿ ವಿಷಯ ಕುಡೊಂಜಿ ತನ್ನವತ್ತಂದಿ ಭಾಷಾ ಮಾಧ್ಯಮ ಇಂಚಾದ್ ಬಾಲೆ ಕಷ್ಟೊಗು ತಿಕ್ಕುಂಡು. ಒಂಜಿ ಊರುಡು ಅತ್ತ್‌ಂಡ ಪ್ರದೇಶೊಡು ಮಾತ ಜಾತಿ, ವರ್ಗ, ವಿಭಾಗದಕ್ಲು ಒಂಜಿ ಭಾಷೆನ್ ತೆರಿನಕ್ಲು ಅತ್ತ್‌ಂಡ ಗಳಸುನಕ್ಲುಂದಾಂಡ ಅವು ಆ ಊರ್ದ ಬಾಸೆ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಬಾಸೆ, ಐನ ಅಪ್ಪೆ ಬಾಸೆ ಆದ್ ಉಪ್ಪುನಕ್ಲೇ ಅತ್ತ್. ಆ ಬಾಸೆನ್ ಸುತ್ತುಮುತ್ತ ಕೇಂಡ್ ಕೇಂಡಂದ್ ಒರಿನಕ್ಲುಲಾ ಐನ್ ಗಳಸುವ ಒಂಜಿ ಸ್ಥಿತಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಬಾಸೆದವು.

ಇಂಚಿತ್ತಿ ಪ್ರಾಕ್‌ದ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಬಾಸೆ ತುಳು. ಅಂಚಾಂದೇ ರಾಜ್ಯಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ, ದೇಶೊದ ಬಾಸೆ ಹಿಂದಿ, ಇಗಂಗ್ಲಿಷ್ ನನ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಪ್ರಪಂಚದ ಬಾಸೆಲೆನ್ ವಿಷಯ ವಿಚಾರೊಲೆನ್ ತುಳು ಜೋಕ್ಲೆ ತುಳು ಬಾಸೆಡೇ ಕಲ್ಪುನವೇ ಬಾರಿ ಪೊರ್ಲು, ಅವು ಅತ್ಯಂತ ಸಹಜಲಾ ಅಂದ್. ಒಂಜಿ ಕಾಲೊಡು ಜಗತ್ತ್‌ದ ಪ್ರಮುಖ ರಡ್ಡ್ ದೇಶೊಲೆಡ್ ಒಂಜಾದಿತ್ತಿನ ರಷ್ಯಾ ಗಣರಾಜ್ಯೊ (ಭೊಕ್ಕ ಅವು ಎಲ್ಯಲ್ಯ ರಾಜ್ಯೊಲಾದ್ ವಿಭಜನೆ ಆಂಡ್)ಡು ಆ ದೇಶೊದ ಎಲ್ಯೆಲ್ಯ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಲೆ ಬುಲೆಚಿಲ್‌ಗ್ ಬಾರಿ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡತ್‌ಂಡ್‌ಂದ್ ಅಲ್ತ ಚರಿತ್ರೆಕಾರೆರ್ ಪನ್ಪೆರ್.

ಏತ್ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಯತ್ನೊಲು ನಡತ್‌ಂಡ್ ಪಂಡ ಕೆಲವೇ ಕುಟುಂಬೊಲು ಪಾತೆರನ ಬಾಸೆಗ್‌ಲಾ ಅಲ್ಪ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊರ್ಯೆರ್‌ಗೆ. ನೆತ್ತ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಎಂಚಿನಂದ್‌ಂಡ ಒಂಜಿ ಬಾಸೆದ ಪಿರವು ಒಂಜಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಂಪ್ರದಾಯೊಲು ಉಂಡು. ನಮ್ಮ ಪರಪೋಕು, ಪ್ರಾಕ್‌ದ ಕಟ್ಟುಲು, ರೀತಿ ರಿವಾಜು, ನೀತಿ ನಡತೆಲು ನಮ್ಮ ಅಪ್ಪೆಬಾಸೆಡ್ ಸೇರ್‌ದುಂಡು. ಕರಿಪೋಯಿ ಸಂಗತಿಲೆನ್ ಇತ್ತೆ ನಡಪಿ ವ್ಯತೆ, ಕತೆಕ್ಲೆನ್ ನನ ದುಂಬಾಯಿಗಾಪಿ ಕಾರ್ಯ ಕಜ್ಜೊಲೆನ್ ಜೋಡ್ನಾಪಿ ಮಲ್ಲ ಕಾರ್ಯ ಅಪ್ಪೆ ಬಾಸೆದವೇ. ಅಂಚಾದ್ ಅಪ್ಪೆ ಬಾಸೆದ ಮಾಮಲ್ಲ ಮೈಮೆನ್ ಮಾತೆರ್ಲ ತೆರಿಯೊನೊಡೇ.

ಇಂಚಪ್ಪ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಸೇರಿಗೆಡ್ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಒಡಿಯೂರುಡು ತುಳು ಕಬಿತೆ ಬರೆಪುನ ಕಮ್ಮಟೊ (ಕಜ್ಜ ಕೊಟ್ಯ) ನಡತ್‌ಂಡ್. ಅಪ್ಪೆ ಬಾಸೆ ತುಳುತ, ನನ ಅಪ್ಪೆ ಬಾಸೆ ಬೇತೆ ಬಾಸೆ ಆದಿತ್ತಿನ ಮುಪ್ಪೆಡ್ದ್ ಎಚ್ಚ ಜವನ್ಯೆರ್, ಜವನ್ದಿಲು ತುಳುಟು ಪೊರ್ಲಕಂಟ್‌ದ ಕಬಿತೆಲೆನ್ ಮುಡೆಯೆರ್. ಹೆಚ್ಚಿನಕುಲು ಅಕ್ಲೆ ಸುರುತ ಕಬಿತೆ ಕಟ್ಯೆರ್. ಸರಿಯಾಯಿನ ಸನ್ನಿವೇಶ ತಯಾರಂಡ ಅಪ್ಪೆಬಾಸೆಡ್ ಏತ್ ಪೊರ್ಲುದ ಕಬಿತೆ ಉಡಲ್ದ್ ಉದಿತ್ ಬರ್ಪುಂಡು ಪನ್ಪಿನೆಕ್ ಕಮ್ಮಟೊ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಂಡ್. ಐತ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕುಡೊಂಜಿ ಸಂಗತಿ ನಡತ್‌ಂಡ್.

ಅಪ್ಪೆ ಬಾಸೆ ತುಳು ಆದಿತ್ತಿನ ಒಂಜಿ ಕಾಲೇಜ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಕನ್ನಡೊಡು ರಚನೆ ಮಲ್ತಿನ ಕಬಿತೆನ್ ರಡ್ಡನೇ ಪ್ರಯತ್ನೊಡು ತುಳುಟು ಬರೆಯೆ. ಅಪ್ಪೆ ಬಾಸೆನ್ ನಮ ಸರಿಯಾದ್ ಸಾಲಲೆಡ್, ಸಾಲೆಡ್ದ್ ಪಿದಾಯಿ ಸರಿಯಾದ್ ಬಳಕೆ ಮಲ್ತಿಜಿಡ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಅಪಧೈರ್ಯ ಸಂಕೋಚ ಉಂಡಾಪುಂಡು. ಇಂಚಿತ್ತಿ ಇಗ್ನ ಇಡ್ಡೂರೊಲೆನ್ ಮೀರ್ದ್ ನಮ ದುಂಬುಗು ಪಜ್ಜೆ ದೀಂಡನೇ ಅಪ್ಪೆ ಬಾಸೆದ ನಿಲೆ ಬಿಲೆ ನಂಕ್ ಏದ್ಯ ಆವು.

ಪಂಡ್‌ದ್ ಮುಗಿಯಂದ್

ನಂಬುಂಡ ನಂಬೊನು ಮಗಾ... ದುಂಬೊಂಜಿ ಕಾಲೊಡು
ತೋಡುದ ಕಟ್ಟಡ್ ಎರ್ಕ್‌ದಿನ ನೀರ್‌ಡ್
ಬಾರೆದ ದಂಡ್‌ಗ್ ಊಜಿನ್ ಸುರಿದ್ ಮಲ್ತಿನ ಪಿಂಡಿಡ್
ಕುಲ್ಲುದು ಕಣ್ಣ್‌ಗ್ ಎಂಜಿಆರ್‌ನ ಕಪ್ಪು ಕನ್ನಡ್ಕೊ ಕುಲ್ಲಾದ್
ಕೈ ಬಿರೆಲ್‌ದೆಡೆಟ್ಟ್ ತಿಕ್ಕಾಯಿನ ಪಾಸಿಂಗು ಶೋ ಸಿಕ್ರೇಟ್
ಪಿಂಡಿ ಒಚ್ಚೊಂದು 'ನಾನಾಣ್ಯೆಯಿಟ್ಟಾಲ್' ಪದೊ ಪಂಡೊಂದು
ಎಂಚಿ ಕೊಸಿತ್ತ ರೈಪ್ಪಾಟೊಯಾ
ಪಂಡ್‌ದ್ ಕೊಡಿ ಎತ್ತಂದ್ ಮಗಾ....

ಸಾಲೆಡ್ ಗೊಬ್ಬುದಿನ ತಲೇಮುಏತ್ ಪಳ್ಳಿಗುದ್ದುದಿನ ಏತ್
ಅಂಚಿ ಇಂಚಿ ಹಾಕೊಂದಿನ ಡುಬ್ಬುಸುಕಾಯಿ ಏತ್
ಸಾಲೆಡ್‌ಲಾ ಇಲ್ಲಡೆಲಾ ಪೊಡಿ ಪಾರ್ದಿನ ಪುಲಿತ್ತ ಆಡರ್ ಏತ್
ಪಂಡ್‌ದ್ ಕೊಡಿ ಎತ್ತಂದ್ ಮಗಾ.
ಮೂಜಂಜಿ ಆನಗ ಮೀದ್ ದೇವೆರೆಗ್ ಅಡ್ಡೊ ಬೂರ್ದು
ಆನಿದಾನಿದ ಲೆಕ್ಕೊ ಕೋಪಿ ಮಗ್ಗಿ ತಿಥಿ ವಾರೊ ನಚ್ಚತ್ರೊ
ಆಜಿಪ ಸಂವತ್ಸರೊ, ಮೇಷ, ವೃಷಭಡ್ದ್ ಪತ್‌ದ್
ಪಗ್ಗು ಬೇಸ್ಯಡ್ದ್ ಸುಗ್ಗಿ ಮುಟ್ಟ
ಬಾಯಿಪಾತ ಒಪ್ಪಾಂಡನೇ ವನಸ್ ಮೂಂಕು ಮುಟ್ಟ
ಒಂಜೆಡ್ದ್ ನೂದು, ನೂದೆಡ್ದ್ ಪಿರ ಒಂಜಿ ಮುಟ್ಟ
ಎರಡೊಂದ್ಲಿ ಎರಡುಡ್ದು ಇಪ್ಪತ್ತಿಪ್ಪಾತ್ಲಿ ನಾನೂರು ಮುಟ್ಟ

ಪಂಡ್‌ದ್ ಕೊಡಿ ಎತ್ತಂದ್ ಮಗಾ...
ಮೂಲ್ಕಿ ದರ್ಮತಲೊ ಕೂಡೆಲ್ ಕುಂಡಾವುದಕುಲೆನ
ಮಂಡೆಚ್ಚೆರೆ ಪದೊ ಕುದ್ರೆಕೋಡ್ಲುದ ಚೆಂಡೆ
ಶೇಣಿದಾರ್ನ ಕಂಸಡ್ದ್ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಬಪ್ಪನ ಮುಟ್ಟ
ಇಟ್ಟೆಲ್‌ದ ಜೋಯಿಸೆರ್ನ ಉಸ್ಮಾನೆ ಅಳಕ್ಕೆ ರೈಕುಲೆನ
ಅಕ್ರೂರೆ, ಭೀಷ್ಮೆರ್, ಕ್ರಿಶ್ಚಾನ್ ಬಾಬುನ ಅಭಿಮನ್ಯುದ

ರಡ್ಡರಡ್ಡ ಧಿಂಗಣದ ಲೆಕ್ಕೊ... ಬಣ್ಣದ ಅಂಬು-ಮಾಲಿಂಗೆರೆನ
ಬಪಟ್ಟಲ್ ಕಿರೀಟೊ ದೀವೊಂದು ದೊಂದಿ ಪತ್ತೊಂದು ಪ್ರವೇಶಾನಗ
ಪೋಡಿದ್ ಅಟ್ಟಾಸ್ ಕೊರ್ನವುಲಾ ಇಜ್ಜಾ?
ಪಂಡ್‌ದ್ ಕೊಡಿ ಎತ್ತಂದ್ ಮಗಾ
ಕಣ್ಯಾರದ ಬೆಡಿ ಪುತ್ತೂರ್ದ ತೇರ್ ಆರ್ಲಪದವುದ ನೇಮೊ ಪಿಲಿಬೂತೊ
ಬೆದ್ರಂಪಲ್ಲದ ಕೋರ್ದಟ್ಟ-ಆದಿಪರ್ಮಲೆ ಅಂತ್ಯಪುತ್ಯೊದ ನಡುಟು
ಸಂತೆ ಕುರ್ಲರಿ ಚರ್ಮರಿ ರಾಟೆ ತೊಟ್ಟಿಲ್ ಐಸ್‌ಕೇಂಡಿ
ಮಣಿಸರಕ್ಕದ ಐದೂವರೆ ಆಣೆದ ಮಾಲೆ, ಮಿಟಾಯಿದ ರಿತಿ
ನನತ್ತ ವರ್ಸೊ ಮುಟ್ಟಲಾ ಬಾಯಿಡ್...
ಪಂಡ್‌ದ್ ಕೊಡಿ ಎತ್ತಂದ್ ಮಗಾ...

ಇತ್ತೆ, ಈ ಪಣ್ ಮಗಾ...
ಕಿಂಟಾಲ್ ಬೂಕು ತುಂಬೊಂದು ಸೊಂಟೊ ಬಗ್ಗಾವೊಂದು
ತೆರೆದುಲಯಿ ಪೂರಾ ಮಾರ್ಕು ಮೆರಿಟು ಸೀಟ್-ಮಲ್ಲ ಬದ್ಕ್‌ನ್ ಕೊರ್ಪಿನ
ಉದ್ಯೋಗೊನು ನಾಡೊಂದು, ಅಮ್ಮೆರ್ ಅಪ್ಪೆಲು ಡ್ಯಾಡಿ 'ಮಮ್ಮಿ'ಲಾದ್
ಇಲ್ಲಡಾವಡ್ ಸಾಲೆಡಾವಡ್ ಮೋಕೆದ ಲಡಾಯಿಡಾವಡ್
ಪುರ್ಸೊತ್ತಿಜ್ಜಂದೆ ಪದಿನಾಜೆಗೇ ಪರಬೆರಾದ್
ತಿಕ್ಕ್‌ನೆನ್ ತಿಕ್ಕಿನಲ್ಪ ತಿಕ್ಕಿನಾದ್ ಬಂಜಿಗ್ ನೀಕೊಂದು
ಓಡೆಗ್ ಬಲಿಪುವ ಪಣ್ ಈ ಉರುಂಟುದ ಲೋಕೊಡು?

ಇಂದೆನ್‌ಲಾ ಪಂಡ್‌ದ್ ಕೋಡಿ ಎತ್ತಂದ್ ಮಗಾ...
ಓಡೆಗ್ ಪೋಂಡಲಾ, ಕಾಲೊ ಗಿರಿಯೊಂದೇ
ಕೋಲ ಕಟ್ಟೊಂದೇ ಇಪ್ಪು, ಯಾನಿತ್ತೆ
ಪಂಡಿನಂಚನೆ, ಈ ದಾದೆನ್ ಪನ್ಪಾ
ಈಯಿ ದಾದೆನ್ ಕೊರುವ ನಿನ್ನ ಜೋಕುಲೆಗ್ ??

....

■ ಡಾ. ಹರಿಕೃಷ್ಣ ಭರಣ್ಯ

ತುಳುವೆರ್ನ ಆಹಾರ ಕ್ರಮದ ಮಿತ್ತ್ ಹೊಟೇಲ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಪ್ರಭಾವ

■ ದಿವ್ಯ ಕುಲಾಲ್, ಕುಲಶೇಖರ

ಪತ್ತ್-ಪದ್ರಾಡ್ ವರ್ಸೊದ ಪಿರಾಕ್‌ದ ಪಾತೆರೊ. ಅಪಗ ಮಾತಾ ಒಂಜಿ ಇಲ್ಲಡ್ ಮದಿಮೆ ಆವಡ್, ನಿಚ್ಚಯ ಆವಡ್, ಕೆಜಂಬು-ಮುಂಜಿ ದಾಲಾ ಆವಡ್ ಪತ್ತಿಲ್ಲದ ಪೆರದನೆಲು, ಕಡೆಪಿ ಕಲ್ಲುಲು ಲೇಸ್‌ದ ಇಲ್ಲಗ್ ಬತ್ ಬೂರೊಂದಿತ್ತ. ಪತ್ತಪ್ಪೆ ಜೋಕುಲು ಆನಿ ಒಂಜಪ್ಪೆ ಜೋಕುಲ್ಲೆಕ್ಕ ಒಟ್ಟು ಸೇರ್ದ್ ಅಟಿಲ್ ಅರಗಣೆಗ್ ಸೇರೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಬತ್ತಿನ ಬಿನ್ನೆರ್ ಬಂಜರ ಉಂಡುದು ಮಲ್ತಿನ ಅಟಿಲ್‌ನ್ ಪುಗರ್ಯೆರ್ ಪಂದಾಂಡ ಅಟಿಲ್ ಮಲ್ಪೆರೆ ಸೇರ್ದಿನ ಮಾತಾ ನಿರೆಕರೆತಕ್ಲೆನ ಮೋನೆಡ್ ಒಂಜಿ ಮುಗುರು ತೆಲಿಕೆ ಮೂಡೊಂದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಈ ಒಂಜಿ ಕ್ರಮದುರ್ದ್ ಇಲ್ಲ ಕೈತಲ್‌ದ ಜನಕ್ಲೆಡ ಪ್ರೀತಿ, ವಿಶ್ವಾಸ ಏಪೊಗುಲಾ ಒರಿಯೊಂದಿತ್ತ್ಂಡ್.

ಆಂಡ ಇತ್ತೆ ಕ್ಯಾಟರಿಂಗ್‌ದ ಕಾಲ. ಮದಿಮೆ, ನಿಚ್ಚಯ ಬುಡಿ, ಪುಟ್ಟಿನ ಬಾಲೆನ್ ತೊಟ್ಟಿಲ್‌ಗ್ ಪಾಡೆರ್ಲಾ ಇತ್ತೆ ನಮಕ್ ಕ್ಯಾಟರಿಂಗ್‌ದಕುಲು ಬೋಡು. ಇಲ್ಲಡ್ ಅಟಿಲ್ ಮಲ್ಪುನ ಕಿರಿಕಿರಿ ಬೊರ್ಚಿ, ಅಟಿಲ್ ಪೊರ್ಲಾಯಿಜಿಂಡ ಬತ್ತಿನ ಬಿನ್ನೆರ್ನ ಎದುರು ಮರ್ಯಾದೆ ಪೋಪಿನ ಬೊರ್ಚಿ ಪಂದ್ ಕ್ಯಾಟರಿಂಗ್‌ದಕ್ಲೆನ್ ಲೆಪ್ಪುನ ಸರಿ ಪನ್ಕ. ಆಂಡ ಇಂದೆರ್ದಾದ್ ಇಲ್ಲ ಕೈತಲ್‌ದ ಜನಕುಲ್ಲಾ ನಮಕ್ ಬಿನ್ನೆರಾದ್ ಪೋತೆರ್. ಪೊರ್ತು ಮೂಡುನ ದುಂಬು ಬರೊಂದಿತ್ತಿನ ನಿರೆಕರೆತಕುಲು ಇನಿ ಬಿನ್ನೆರೆರ್ದ್ ಒಂತೆ ತರಿದೇ ಬರೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಲೇಸ್‌ದ ಇಲ್ಲಡ್ ಇಲ್ಲದಕ್ಲೆಕ್ಕ ಬೇಲೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ವಿಶ್ವಾಸ ಒರಿಪವೊಂದು ಇತ್ತಿನ ನಿರೆಕರೆತ ಜನಕ್ಲು ಇನಿ ಲೇಸ್‌ದಾನಿ ಬಿನ್ನೆರ್ಲೆಕ ಬತ್‌ದ್ ಉಡುಗೊರೆ ಕೊರ್ದು ವಿಶ್ವಾಸ ಒರಿಪಾವೊಂದುಲ್ಲೆರ್.

ಈತ್ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತಂದೆ ದುಂಬು ಮಾತಾ ನೆಲಟ್ ಕುಲ್ದು ಇರೆಟ್ ಒನಸ್ ಮಲ್ಪುನ ಕ್ರಮ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಬತ್ತಿನ ಬಿನ್ನೆ ಕುಲ್ದಿನಡೆಗೇ ಬೋಡಿತ್ತಿನ ಮಾತಾ ತೆನಸುಲು ಇರೆಕೇ ಬತ್‌ದ್ ಬೂರೊಂದಿತ್ತಿನ ಆ ಕಾಲೊಡು ಒತ್ತಾಯೊದ ಮಿತ್ತ್ ರಡ್ಡ್ ಬಾಯಿ ಎಚ್ಚನೇ ಬಂಜಿಗ್ ಪೋವೊಂದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಆಂಡ ಇತ್ತೆ ಪ್ಲೇಟ್ ಪತ್ತೊಂದು ನಮಕ್ ಬೋಡಿತ್ತಿನೆನ್ ಕೇನುನ ಕ್ರಮ. ಇತ್ತೆದ ಕಾಲದಕ್ಲೆಗ್ ಉಂದು ದಾಲಾ ಮಲ್ಲ ಇಸಯ ಅತ್ತ್. ಆಂಡ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯದ ದುಂಬುದ ಕಾಲದಕ್ಲೆಗ್ ಬಾಯಿ ಬುಡ್ಡ್‌ದ್, ಕೇನೆರೆ ನಾಚಿಕೆ ಆದ್, ಕ್ಯಾಟರಿಂಗ್‌ದಕ್ಲೆನ ಎದುರ್ದ್ ಬಾಯಿ ಬರಂದೆ ಅರೆ ಬಂಜಿ ಉನ್ಪಿನ ಬಿನ್ನೆರ್ಲಾ ಇಜ್ಜಂದೆ ಇಜ್ಜಿ.

ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ವಿಚಾರ ಪನೊಡಾಂಡ ದುಂಬು ನಮ್ಮ ಪುಟ್ಟಿನ ದಿನತಾನಿ ಅಮ್ಮ ಪಾಯ್ಸ ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ನಮ ಮಾತಾ ಇಲ್ಲ ಕೈತಲ್‌ದಕ್ಲೆಗ್ ಪಟ್ಟೊಂದಿತ್ತ. ಆಂಡ ಇತ್ತೆ ಪುಟ್ಟಿನ ದಿನತಾನಿ ಮಾತೆರ್ಲಾ ಹೋಟೆಲ್‌ಗ್ ಪೋದು ಕಾಸ್ ಕೊರ್ದು ತಿನೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಅಪಗ ಮಾತಾ

ಅಮ್ಮ, ಬೇಲೆಗ್‌ಪೋಪಿನ ಪೊಪ್ಪಗ್ ಬೆಚ್ಚ ಬೆಚ್ಚ ನುಪ್ಪುಲಾ, ಕಜಿಪುಲಾ ತಯಾರ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಬುತ್ತಿಡ್ ಕಟ್‌ಕೊರೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಬೇಲೆದವ್ಲು ಮಾತೆರ್ಲಾ ಉನ್ನಗ ಎನ್ನ ಇಲ್ಲದಾಲ್ ಮಲ್ತಿನ ಕಜಿಪು ಪಂಡ ಯಾವು, ಮಾತೆರ್ಲಾ 'ಎಂಕೊಂತೆ, ಎಂಕೊಂತೆ' ಪಂದ್ ದೆತೊಂದು ರುಚಿ ತೂವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಆಂಡ ಇತ್ತೆದ ದಿನೊಟು ಬುತ್ತಿದ ಗಂಟ್ ಪತೊಂದು ಪೋಪಿನ ನಾಚಿಕೆದ ವಿಷಯ ಆತ್‌ಂಡ್. ಮಾತಾ ಕಡೆಟ್‌ಲಾ ಎಲ್ಲೆಲ್ಯ ಕ್ಯಾಂಟೀನ್‌ಲು ತೆರೆದೆರ್ತ್ಂದ. ಅಲ್ತ್‌ದೇ ಒನಸ್ ತರ್ಪದ್ ಮಾತೆರ್ಲಾ ಉನೊಂದುಲ್ಲೆರ್.

ದಾಲಾ ಆವಡ್, ಎನ್ನ ಜೋಕುಲು, ಎನ್ನ ಇಲ್ಲದಕುಲು ತಿನ್ಪೆರ್ ಪಂದ್ ಅಮ್ಮ ಕಾಂಡೆ ಬೇಗ ಲಕ್‌ದ್, ಮಡಿಟ್, ಮೋಕೆಡ್ ಮಲ್ತಿನ ಅಟಿಲ್‌ದ ರುಚಿಯೇ ಬೇತೆ, ಎನ್ನ ಗಿರಾಕಿಲು ತಿನ್ಪ ಪಂದ್ ಒನಸ್‌ದ ಪೊರ್ತುಗಾತ್ ನುಪ್ಪು, ಕಜಿಪು ಬೆಯ್ಪದ್ ಪಾಡುನನೇ ಬೇತೆ. ಅಮ್ಮ ತನ್ನ ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ಕಾರ ಜಾಸ್ತಿಯಾವಾ, ಉಪ್ಪು ಜಾಸ್ತಿ ಆವಾ ಪನ್ಪಿನ ಜಾಗ್ರತೆಡ್ ಕಜಿಪು ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಆಂಡ ಹೋಟೆಲ್‌ಡ್ ಮಾತಾ ಅಂದಾಜಿಗ್ ಪೂರಾ ಬಗೆಲಾ ದಕ್‌ದ್ ಕಜಿಪು ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಅವ್ಲು ಶುದ್ಧ ಇಜ್ಜಿ, ಮಡಿ ಇಜ್ಜಿ, ಮೋಕೆ ಅಂತೂ ಇಜ್ಜೇ ಇಜ್ಜಿ. ಇಂಚಿಂದ ಒನಸ್ ಉನ್ಪುನ ಜೋಕುಲು ತನ್ನಾತಿಗೇ ತನ್ನ ಅಪ್ಪೆ-ಅಮ್ಮೆರ್ದ್ ದೂರ ಆಪ. ಇನಿ ವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬೊಲು ಜಾಸ್ತಿ ಆಯೆರೆ ಉಂದುಲಾ ಒಂಜಿ ಕಾರಣ. ತುಳುವೆರ್ನ ದೇಹ ಪ್ರಕೃತಿಗ್ ಸರಿಯಾಪುನ ತೆನಸ್ ಇನಿತ ಹೋಟೆಲ್‌ಡ್ ಇಜ್ಜಿ. ಮಾತಾ ಚೈನೀಸ್, ವೆಸ್ಟರ್ನ್, ನಾರ್ತ್ ಇಂಡಿಯನ್. ಊರುದ ತೆನಸ್‌ದ ಬಗೆಕುಲು ತಿಕ್ಕುನ ಬಾರೀ ಕಮ್ಮಿ. ತಿಕ್ಕಿನೆನ್ ತಿಂದ್-ತಿಂದ್ ನಮ್ಮ ತುಳುವೆರ್ನ ಬಂಜಿ ಆಲಾವೊಂದುಂಡು, ಕಡಲ್‌ದಾತ್ ಮಲ್ಲ ಉಪ್ಪುನ ಮನಸ್‌ಲಾ ಎಲ್ಯ ಆವೊಂದುಂಡು. ಅಂಚಾದ್ ನಮ ಆಯಿನಾತ್ ಬೇಗ ಆಲೋಚನೆ ಮಲ್ಪುಗ. ಪೊಸ ತೆಗ್‌ಲೆದೊಟ್ಟಿಗೆ ದುಂಬು ಇತ್ತಿನ ಬೇರ್‌ಲೆನ್ ಅಂಚೆನೇ ಒರಿತೊನುಗ. ಆವಂದೆ.

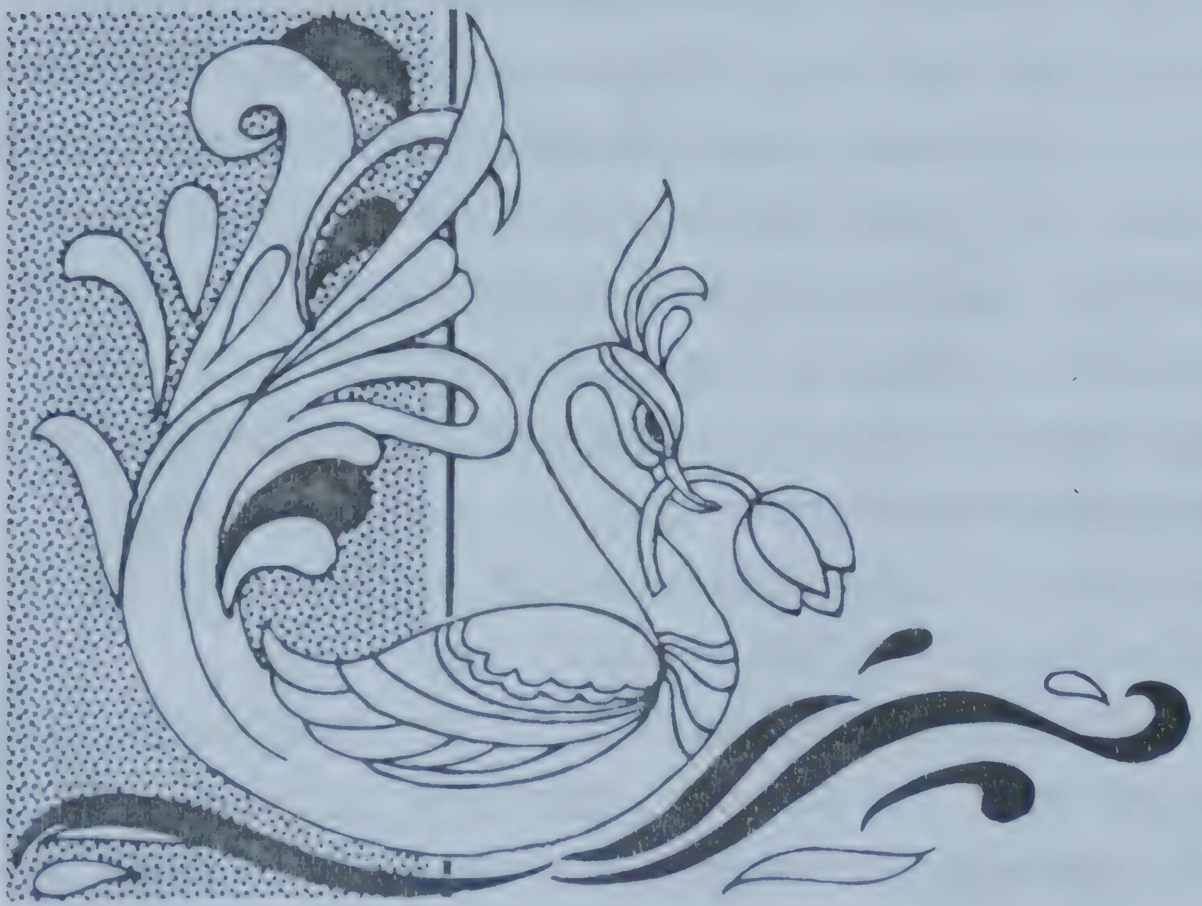

ಶಂಕರಕ್ಕನ ತಾಳಿಮಣಿ

ಪದ ಪನ್ಪೇರ್... ಪದ ಪನ್ಪೇರ್...
ಮಾಯೋದ ಪೊಣ್ಣುಲು ಪದ ಪನ್ಪೇರ್ !!
ಶಂಕರಕ್ಕನ ತಾಳಿಮಣಿ ಎಂಕೊರ ನಿಕ್ಕೊರ...
ಶಂಕರಕ್ಕನ ತಾಳಿ ಮಣಿ ನಿಕ್ಕೊರ ಎಂಕೊರ ॥

ಕತ್ತಲೆ ಸಾದಿಡೆನೆ... ನಡತ್ತ್ ಬನ್ನಗೆನೆ
ಬೈಲ್‌ದ ಬರಿಟತ್ತಿ ತಾರಿದ ಮರದಲ್ಪ
ಮಾಯೊದ ಪೊಣ್ಣುಲು ನಲಿತೊಂದು ಪದ ಪನ್ಪೇರ್
ಶಂಕರಕ್ಕನ ತಾಳಿಮಣಿ ಎಂಕೊರ ನಿಕ್ಕೊರ ॥

ಪೊಣ್ಣುಲೆ ನಲಿಕೆದಾನೆ... ಮೋನೆದ ತೆಲಿಕೆ ದಾನೆ
ಬಂಗಾರ್ದ ಕರಿಮಣಿದ ಸರನ್ನೊಂಜಿ ಪತ್ತೊಂದು
ಕೆಕ್ಕಿಲ್ದ್ ಕೆಕ್ಕಿಲ್‌ಗ್ ಪಾಡೊಂದು ಪದ ಪನ್ಪೇರ್
ಶಂಕರಕ್ಕನ ತಾಳಿಮಣಿ ಎಂಕೊರ ನಿಕ್ಕೊರ ॥

ಬೊಲ್ದುದ ಸೀರೆ ದಾನೆ... ತುತ್ತಿನ ಪೊರ್ಲುದಾನೆ
ಸೆರಂಗ್ ಒಯ್ಯಿತ್‌ದ್ ಸೊಂಟೋಗೆ ಕೊತುಂದು
ಕುಜಲ್ ಬಿರ್‌ಕ್‌ಡ್ದ್ ನಲಿತೊಂದು ಪದ ಪನ್ಪೇರ್
ಶಂಕರಕ್ಕನ ತಾಳಿಮಣಿ ಎಂಕೊರ ನಿಕ್ಕೊರ ॥

ಚಂದ್ರನ ಬೊಳ್ಪುಗೇ... ಪೊಣ್ಣುಲೇ ನಲಿಕೇಗೆ
ಮನಸ್‌ಡೇ ಮಲ್ಲಾದ್ ಕೈತಾಡೆ ಪೋನಗ
ಮಾಯೋದ ಪೊಣ್ಣುಲು ಮಾಯೊಟೇ ಬಲಿತೇರಾ
ಶಂಕರಕ್ಕನ ತಾಳಿಮಣಿ ಎಂಕೊರ ನಿಕ್ಕೊರ
ಶಂಕರಕ್ಕನ ತಾಳಿಮಣಿ ಎಂಕೊರ ನಿಕ್ಕೊರ ॥

■ ಸಿಶೇ ಕಜೆಮಾರ್

ಈ ಬರ್ಪೆ ಏಪ?

ಮನಸ್‌ದುಲಯಿಯೆ ಬಾಮ್ಯುತೊಂದುಲ್ಲೆ
ಪೊರ್ಲ್ ಸಿರಿಕಂಟೊನೇ ।
ಈ ಬರ್ಪೆ ಏಪ, ಈ ತೂಪ ಏಪ, ಈ ಕೊರ್ಪೆ ಏಪಾಂದ್‌ದೇ ।
ಓ ಎನ್ನ ತುಳುನಾಡ್... ।
ಮಾಮಲ್ಲ ಮೈಮೆದಾ ಬೂಡು ॥ ಪ ॥

ಮುಗುರು ತೆಲಿಕೆದ ಮೋನೆ, ಸೇಬಿ ದಿಂಜಿನ ಕಣ್ಣ್
ಸಿರಿತುಪ್ಪೆದಂಚಿ ಬಂಗಾರದುರೆತ ರೂಪೊ ।
ಈ ಇತ್ತಿನಲ್ಪ ಬೊಲ್ಪು ಈ ಬತ್ತಿನಲ್ಪ ನಲಿಪ್ಪು
ಜೂವೊಕಳೆ ದಿಂಜಿನಾ ಐಸಿರೊದ ಪುರ್ಪೊ ॥

ನಿನ್ನ ಪಾತೆರೊ ಎನ್ನ ಮನಸ್‌ದುಲಯಿಡ್ ಮೊಡೆದ್
ಮೈಮೂರಿದಾ ಸುಕೊಕು ಆಯೆ ನೈ ಪೇರ್ ।
ಎನ್ನ ತುಳುವಪ್ಪೆ ಈ ಭಾರತಪ್ಪೆನ ಮಗಲ್
ನಿನ್ನ ಮಣ್ಣ್‌ದ ರುಣೊನು ಸಂದಾವುನೇರ್?

ಓಲು ತೂಂಡಲ ಬುತೊ ಅಂಕ ಆಯನ ಕೋಲ
ಗಂಟೆ ಗೌಜಿದ ಪೂಜೆ ತುಳುನಾಡ್‌ಡೊರ್ಮೆ ।
ಜಾತಿ ಧರ್ಮೊಲು ನೀತಿಲೊಂಜಾದ್ ಕೂಡೊಂದು
ಬುಲೆಸಲೆಟ್ ನೆಲೊಟ್ ದೇವೆರುದಿಪುನಾ ಮೈಮೆ ॥

ಒಂಜಪ್ಪೆ ಬಾಲೆಲು ಎಂಕುಲೊಂಜೇ ಕಳೊಟು
ಕೂಡು ಕಟ್ಟ್‌ದ ಬದ್ಕ್ ನಡಪಾವೊ ಅಪ್ಪೆ ।
ದುಂಬು ಪಿರ ಉಂತೊಂದು ಸಗ್ತಿ ಬಲ ದಿಂಜಾಲ
ಬೇಲೆಡೆಂಕುಲು ಸೊರ್ಗ ತೂಪಾವೊ ಅಪ್ಪೆ ॥

....

■ ಡಾ. ವಸಂತಕುಮಾರ ಪೆರ್ಲ

ಬೊಲ್ಪು ಪತ್ತಾಲೆ

ಜಟ್ಟಿ ಜವನೆರೆ ಜತ್ತ್ ಬಲ್ಲೆಯೆ
ತುಳುವ ನಾಡ್‌ನ್ ಒರಿಪುಲೆ
ಕುಟ್ಟೆ ಪತ್ತ್‌ದಿ ಕುಬಲ್ ಜರ್ತ್‌ದ್
ಗಟ್ಟಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕಟ್ಟ್‌ಲೆ ॥ ೧ ॥

ಉಡಲ್ ದಿಂಜಿದಿ ಕಡಲ್ ಲೆಪ್ಪುಂಡು
ತುಳುವ ಅಪ್ಪೆನ ಮಡಿಲ್‌ಗ್
ಪುಣ್ಯಬೂಮಿಡ್ ನಲ್ತೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ
ಬಡವು ಬಾಜೆಲ್ ಮಾಜುಂಡು ॥

ಕಂಗ್ ಬಾರೆದ ಸಾಲ್ ತಾರೆಲು
ಬರ್ಪಿ ಬಿನ್ನೆರ ಎದ್ಕುಂಡು
ಅಪ್ಪೆ ಪಾದೊಡು ಒಟ್ಟುಗುಪ್ಪುಗ
ಭಾಗ್ಯ ಪಂಡ್‌ದ್ ಲೆಪ್ಪುಂಡು ॥

ತಿಬರ್ ಬಂಡಿಯೆ ಪುರಲ್ ಚೆಂಡ್‌ಯೆ
ಮೀನ್ ಪತ್ತುನ ಕಂಡೆವು
ಬಲ್ಲೆ ಜವನೆರೆ ಪಂಡ್ದ್ ಲೆಪ್ಪುಂಡು
ಕೋರಿ ರೊಟ್ಟಿಲ ಪುಂಡಿಯ ॥

ಎರ್ಲ್ಲೆ ಕಂಬುಲ ನೇಮ ತಂಬಿಲ
ಗೌಜಿ ಕೆಡ್ಡಸ ತಮ್ಮನ
ಜಾಜಿ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಪೂತ ಕಮ್ಮೆನ
ಲೆಪ್ಪುಂಡುಯೆ ತುಳು ಪಾಡ್ದನ ॥

ಗುತ್ತು ಬರ್ಕೆದ ಸಾನ ಗುಂಡೊಡು
ನಂಬಿ ದೈವದ ಒಕ್ಕಣೆ
ಬೊಲ್ಪು ಪತ್ತಾಲೆ ಗಿಡಪಿ ಕತ್ತಲೆ
ಪಂಡ್ದ್ ಮಲ್ಪುಂಡು ಅಪ್ಪಣೆ ॥

■ ಸದಾನಂದ ಸುರತ್ಕಲ್

ಅಪ್ಪೆ

ಅಪ್ಪೇ... ಅಪ್ಪೆ.... ಎನ್ನ ಪಾಲ್‌ಗೀರ್ ಸಿರಿತುಪ್ಪೆ
ಈರ್ ದಾಂತಿನಿಲ್ಲ್ ಚಪ್ಪೆ, ಜನುಮ ಜನುಮಗಪ್ಪೆ
ಈರ್ನ ರುನ ಬೂಟ್ರೆಗುಂಡೆ ಅಪ್ಪೆ. ಈರ್ ದಾಂತಿನಿಲ್ಲ್ ಚಪ್ಪೆ,
ಈರ್ನ ನಸೆ ತುಡಲ್ದ ಪಲ್ಲಡ್, ತರುಮೀನ್ದಲೆಕ್ಕ ನಿಂದ್ಯೆನೆ...
ಚೆಂಡ್‌ದ ಲೆಕ್ಕ ಪುರಲ್ಯೆನೇ, ಕುರುಂಟು ಮುರುಂಟುದ್ ತೊರ್ತೆನೆ

ಒರ್‌ಂಬ ತಿಂಗಲ್ ತುಂಬ್ಯೆರೆ, ಬೇನೆ ನೇನೆನ್ ದಿಂಗ್ಯರೆ
ಸಬಿತ ಪೇರ್ ಕೊರಿಯರೆ, ಜೋಕೆ ಮೋಕೆಡ್ ತಾಂಕ್ಯರೆ

ಪಟ್ಟ ಪರಕೆ ಪಂಡರೆ, ಎನ್ನ ಭದಿ ಗರ್ವಗ್ ನಲ್ತರೆ
ನಿದಿರೆ ಕಜಡ್ದ್ ತೂಂಕ್ಯರೆ, ಜೋಯಿ ಪದನ್ ಪಂಡರೆ

ನೆತ್ತಿ ಬಂಜಿ ತೂಯರೆ, ಈರ್ ಪಾಸ ಬೂರ್ದ್ ಬಲಸ್ಯೆರೆ
ಆನೆ ಕುದುರೆ ಆಯರೆ, ಎನ್ನ ಬಲಕೆಡ್ ಸಾರ ಕನ ಕಟ್ಯರೆ

ಕಕ್ಕೆ-ಗುಬ್ಬಿ ಪುಚ್ಚೆ, ನಾಯಿ, ಪುರ್ಪ ಪರ್‌ಂದ್ ಖಂಡದೋಟ
ಗುರ್ತ ಅರ್ತ ಮಲ್ತರೆ, ನೀತಿ ಕತೆಕ್ಲನ್ ಪಂಡರೆ

ಕನ್ನ ನಿಲಿಕೆ ಕಾತರೆ, ತಪ್ಪುಲೆಗ್ ಮಾಪು ಕೊರಿಯರೆ
ಎಡ್ಡೆ ಕನತ ಬಿತ್ತ್‌ನ್ ಬಿತ್ಯರೆ, ಎನ್ನ ಗುಂಡದ ದೇವರಾಯರೆ

■ ಎಚ್. ಶಕುಂತಲಾ ಭಟ್

ಲೇಖಕೆರೆನ ಪತ್ತೆ

● ಪ್ರೊ. ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ	'ಒಲುಮೆ', ಕೋಟೆಕಾರ್, ಮಂಗಳೂರು
● ಡಾ. ಎಂ. ಪ್ರಭಾಕರ ಜೋಶಿ	ನಂ. ಎನ್-3, ಪೀಸ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್ ಅಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ಸ್ ಪಿಂಟೋಸ್ ಲೇನ್, ಕದ್ರಿ ಕಂಬಳ, ಮಂಗಳೂರು - 575 004
● ಮಂಜುಳಾ ಶೆಟ್ಟಿ	ಪೊಲಿ, ವೀಕೇ ಪಾರ್ಕ್ ಬಳಿ, ಕೋಟೆಕಣಿ ರಸ್ತೆ, ಉರ್ವಾಸ್ಟೋರ್, ಮಂಗಳೂರು-575006
● ಬಿ. ಪಿ. ಮಂಜುನಾಥ ಭಂಡಾರಿ	ನಿವೃತ್ತ ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರು ಪಂಜಳ ಮನೆ, ಪುತ್ತಿಗೆ ಅಂಚೆ, ವಯಾ- ಕುಂಬಳೆ, ಕಾಸರಗೋಡು ಜಿಲ್ಲೆ, ಕೇರಳ-671321
● ಡಾ. ಸುನೀತಾ ಎಂ. ಶೆಟ್ಟಿ	ಬಿ. 28, ಸರ್ವೋದಯ ಸೊಸೈಟಿ, 'ಶಿವ ಸೃಷ್ಟಿ', ಮುಂಬಯಿ - 400 024
● ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಬೋಳೂರು	ಕಮಲಾಭಿಷೇಕ, ಮಠದಕಣಿ 4ನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ತೆ, ಬೋಳೂರು, ಮಂಗಳೂರು- 575 006
● ಡಾ. ರಾಜಶ್ರೀ	....
● ಡಾ. ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಜಿ. ಪ್ರಸಾದ	ಕನ್ನಡ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು, ಸ.ಪ.ಪೂ.ಕಾಲೇಜು, ಬೆಳ್ಳಾರೆ, ಸುಳ್ಯ ತಾಲೂಕು, ದ.ಕ.
● ಯಂ.ವಿ. ಶೆಟ್ಟಿ	ಮಂಗಳೂರು
● ಡಿ. ಯದುಪತಿ ಗೌಡ	ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು, ವಾಣಿ ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜು, ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ,ದ.ಕ.
● ಶ್ರೀಮತಿ ಜ್ಯೋತಿ ಚೇಳ್ಯಾರು	'ಕ್ಷಿತಿಜ', ಸೈಟ್ ನಂ. 382, ಚೇಳ್ಯಾರು ಅಂಚೆ, ವಯಾ ಹಳೆಯಂಗಡಿ, ಮಂಗಳೂರು, ದ.ಕ.
● ಯಾದವ ವಿ. ಕರ್ಕೇರಾ	ಉಪನ್ಯಾಸಕರು, ಸರಕಾರಿ ಪದವಿಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜು, ಉಡುಪಿ
● ಅಗ್ರಾಳ ನಾರಾಯಣ ರೈ	'ನಿಸರ್ಗ ಮಾಣಿಕ್ಯ ನಿಲಯ', ನೆಲ್ಯಾಡಿ, ಪುತ್ತೂರು ತಾಲೂಕು
● ಮುಹಮ್ಮದ್ ಬಡ್ಡೂರು	....
● ಶ್ರೀಮತಿ ಶಾರದಾ ಎ. ಅಂಚನ್	ಇ.ವಿ. ರೀಜೆನ್ಸಿ, ಸಿ-202, ಸೆಕ್ಟರ್ 2, ಪ್ಲಾಟ್ ನಂ.22, ಕಲಂಬೋಲಿ, ನವಿಮುಂಬೈ-410218
● ಇಸ್ಹಾಕ್ ಅಗ್ನಾಡಿ	ಸರಕಾರಿ ಪದವಿಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜು, ಐವರ್ನಾಡು, ಸುಳ್ಯ
● ನಾರಾಯಣ ರೈ ಕುಕ್ಕುವಳ್ಳಿ	ನಿತಿನಾ ನುಳಿಯಾಲು, ಪುತ್ತೂರು-578259. ಮೊ.:948191811
● ಎನ್.ಪಿ. ಶೆಟ್ಟಿ	....
● ಜೆ.ಎಫ್. ಡಿಸೋಜಾ	ಟ್ವಿಂಕಲ್, ಬಿಷಪ್ ಕಂಪೌಂಡ್, ಅತ್ತಾವರ, ಮಂಗಳೂರು-575002
● ಮಲಾರ್ ಜಯರಾಮ ರೈ	ಹಿರಿಯ ಪತ್ರಕರ್ತೆರ್, ಸದಸ್ಯೆರ್, ಕೇರಳ ತುಳು ಅಕಾಡೆಮಿ
● ಡಾ. ಹರಿಕೃಷ್ಣ ಭರಣ್ಯ	ವಿಶ್ರಾಂತ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ, ಬನಶಂಕರಿ, ನಾರಾಯಣಮಂಗಲ, ಅಂಚೆ ಕುಂಬಳೆ-671321, ಕಾಸರಗೋಡು ಜಿಲ್ಲೆ
● ದಿವ್ಯ ಕುಲಾಲ್ ಕುಲಶೇಖರ	ಶಿಕ್ಷಕರು, ಕಣಚೂರು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸ್ಕೂಲ್, ದೇರಳಕಟ್ಟೆ
● ಸಿಶೇ ಕಜೆಮಾರ್	'ನೆನಪು', ಕೆದಂಬಾಡಿ ಅಂಚೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ, ಕಜೆಮಾರು ಮನೆ, ಪುತ್ತೂರು ತಾಲೂಕು-574210
● ಡಾ. ವಸಂತಕುಮಾರ ಪೆರ್ಲ	ಆಕಾಶವಾಣಿ, ಮಂಗಳೂರು
● ಸದಾನಂದ ಸುರತ್ಕಲ್	ಸರಕಾರಿ ಪದವಿಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜು, ಮುಲ್ಕಿ,ದ.ಕ.
● ಎಚ್. ಶಕುಂತಳಾ ಭಟ್	ಹಳೆಯಂಗಡಿ

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಇತ್ತೆದ ಸಮಿತಿ

ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರ್

ಉಮಾನಾಥ ಎ. ಕೋಟ್ಯಾನ್

'ಶ್ರೀ ದುರ್ಗಾಪ್ರಸಾದ್', 4-99/5 ಕಾವೂರು ಮೆಸ್ಕಾಂ ಸ್ಟೋರ್ಸ್ ಹಿಂಭಾಗ, ಬಾಯಾಡಿ ರಸ್ತೆ, ಅಂಚೆ : ಕುಂಜತ್‌ಬೈಲ್, ಮರಕಡ ಗ್ರಾಮ, ಮಂಗಳೂರು - 15.

ಸದಸ್ಯೆರ್

ಜಗನ್ನಾಥ ಶೆಟ್ಟಿ ಬಾಳ
'ಅಕ್ಷರ', ಸುಭಾಷಿತ ನಗರ, ಬಂಟರ ಭವನ ಹತ್ತಿರ, ಸುರತ್ಕಲ್, ಮಂಗಳೂರು - 575 014

ಡಾ. ಪದ್ಮನಾಭ ಎಸ್. ಭಟ್
ಶ್ರೀಕಮಲ, ಅಂಚೆ : ಎಕ್ಕಾರು, ಮಂಗಳೂರು-9.

ಪ್ರೊ. ತುಕಾರಾಮ ಪೂಜಾರಿ
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ತುಳು ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರ, ಸಂಚಯಗಿರಿ, ಪೋಸ್ಟ್ ಆಫೀಸ್ ರಸ್ತೆ ಬಿ.ಸಿ.ರೋಡ್-19

ಕದ್ರಿ ನವನೀತ್ ಶೆಟ್ಟಿ
ಕದ್ರಿ ಕಂಬಳ ಗುತ್ತು, ಮಂಗಳೂರು - 4.

ಬಿ.ವಿ. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ
ಎಲಿಯಾ ಮನೆ ಅಂಚೆ : ಕೆದಂಬಾಡಿ, ಪುತ್ತೂರು ದಕ-10.

ರಮೇಶ್ ಕಲ್ಮಾಡಿ
ಶ್ರೀ ಮೂಕಾಂಬಿಕ ನಿವಾಸ, ಕಲ್ಮಾಡಿ ಅಂಚೆ:ಮಲ್ಪೆ-8

ಮಂಜುಳಾ ಶೆಟ್ಟಿ
'ಪೊಲಿ' ವಿಕೆ ಪಾರ್ಕ್ ಬಳಿ, ಕೋಟೆಕಣಿ ರಸ್ತೆ, ಉರ್ವಸ್ಟೋರ್, ಮಂಗಳೂರು - 6

ಯಾದವ ವಿ. ಕರ್ಕೇರ
ಮಂಗಲವಿರಲಿ, ಅಂಚೆ : ಹೆಜಮಾಡಿ
ಉಡುಪಿ ತಾಲೂಕು, ಉಡುಪಿ - 574 103.

ದುರ್ಗಾಕುಮಾರ್ ನಾಯರ್‌ಕೆರೆ
ಸುದ್ದಿ ಬಿಡುಗಡೆ, ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್, ಸುಳ್ಯ-574 239.

ನವೀನ್ ಹೆಗ್ಡೆ ಬೆಳುವಾಯಿ

ಡಾ. ಎಂ.ಪಿ. ಶ್ರೀನಾಥ ರಾವ್
ಕನ್ನಡ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು,
ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಮಂಜುನಾಥೇಶ್ವರ ಕಾಲೇಜು, ಉಜಿರೆ - 574 240

ದಾಮೋದರ ಬಿ. ಬಂಗೇರ
4-154/2/6 ನಂದಗೋಕುಲ, ಕೊಂಡಾಣ ದ್ವಾರದ ಹತ್ತಿರ ಮಾಡೂರು ಕೋಟೆಕಾರ್, ಮಂಗಳೂರು

ಮೋಹನ್ ರೈ ಕರ್ನೂರು
104/ಎ-8 ದೀಪಾ ಎಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್, ರಾಜ್‌ಪಾರ್ಕ್ ಎಂ.ಎಸ್.ಜಿ. ಸೊಸೈಟಿ, ಪಾರ್ಸಿಕ್ ನಗರ ಕಲ್ವ (ಪಶ್ಚಿಮ) ಥಾಣೆ ಮುಂಬಯಿ - 400 605.

ಅರ್ಥ ಸದಸ್ಯರು

ಮಂಗಲಾ ವಿ. ನಾಯ್ಕ
ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು,
ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ ದ.ಕ. ಜಿಲ್ಲೆ ಹಂಪನಕಟ್ಟೆ ಮಂಗಳೂರು.

ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್

ಚಂದ್ರಹಾಸ ರೈ ಬಿ.
'ಸಮೃದ್ಧಿ', ಪಿಂಟೋಸ್ ಗಾರ್ಡನ್, ಪದವಿನಂಗಡಿ, ಮಂಗಳೂರು

ವಿನಂತಿ

- ಒಂಜಿ ವರ್ಸದ ಕಿಸ್ತ್‌ದ ಪಣವು ರೂ. 50/- ಅಜೀವ ಚಂದಾ ರೂ. 500/- ಕಡಪುಡುದು ಕೊರಿನಕುಲೆಗ್ ಮದಿಪು ಬೂಕುಲೆನ್ ಟಪ್ಪಾಲ್ಡ್ ಕಡಪುಡುದು ಕೊರ್ಪೊ.
- ಕತೆ / ಕಬಿತೆ / ಅಧ್ಯಯನ ಲೇಖನ / ಹರಟೆ ಪ್ರವಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಲೇಖನೊಲೆನ್ ಮದಿಪುಗು ಕಡಪುಡ್ದು ಕೊರೊಲಿ. ಡಿಟಿಪಿ ಮಲ್ಪಾದ್ ಇಮೇಲ್ ಕಡಪುಡುಂಡಲಾ ಆವು.
- ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಭಾಷೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಕಲೆಕ್ ಸಮ್ಮಂದಪಟ್ಟಿನ ಲೇಖನೊಲೆಗ್ ಆದ್ಯತೆ.
- ಲೇಖನೊಲು ಫುಲ್‌ಸ್ಕೇಪ್ ನಾಲ್ ಪುಟತ್ತ ಉಲಯಿ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಎಡ್ಡೆ.
- ಲೇಖನೊಲು ಕಾಕಜಿದ ಒಂಜೇ ಪುಡೆಟ್ ವಿರಳವಾದ್ ಪೊರ್ಲುಡೇ ಬರೆದ್ ಕಡಪುಡಿ.
- ಲೇಖಕೆರೆನ ಪುದರ್ ಪತ್ತೆ ದಾಂತಿ ಬರವುಲೆನ್ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಲ್ಪುಜಿ. (ಪ್ರತಿಬರವುಲೆಡ್ ಪತ್ತೆ ಬೋಡೇ)
- ಬೇತೆ ಬಾಸೆಲೆಡ್ದ್ ಅನುವಾದ ಮಲ್ತ್ ಕಡಪುಡುನಕುಲು ಮೂಲ ಲೇಖಕೆರೆನ ಒಪ್ಪಿಗೆನ್ ಬರವುಡು ದೆತೊಂದು ಕಡಪುಡ್ದು ಕೊರೊಡು.
- ಪ್ರಕಟ ಆವಂದಿ ಬರವುಲೆನ್ ಪಿರ ಕಡಪುಡುನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಜ್ಜಿ.
- ಮದಿಪುಡು ಪೊಸ ಬೂಕುಲೆ ಪರಿಚಯ ಪುಟೊಕ್ಕು ಪ್ರತಿ ಬೂಕುಲೆ ರಡ್ಡ್ ರಡ್ಡ್ ಪ್ರತಿಕುಲೆನ್ ಸಂಪಾದಕರೆಗ್ ಕಡಪುಡ್ದು ಕೊರೊಲಿ.

ಸಪಳಿಗರ ಯಾನೆ ಗಾಣಿಗರ ಸೇವಾ ಸಂಘ. ಮೂಡಬಿದ್ರೆಡ್ ನಡತಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ಅಕಾಡೆಮಿದ ವತಿಡ್ದ್ ಹೆಜಮಾಡಿದ ಸ.ಮಾ.ಹಿ.ಪ್ರಾ. ಶಾಲೆಡ್ 'ಸೋನದ ಸೇಸೆ' ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ಅಕಾಡೆಮಿ ಬೊಕ್ಕ ಮೊಗೇರ ಯುವ ವೇದಿಕೆ ಪುತ್ತೂರು(ರಿ.) ದ ವತಿಡ್ದ್ ಮೊಗೇರ
ಕೂಡುಕಟ್ಟ್-2012 ಸಹಯೋಗದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

Reg. with RNI No. Kartuloo 14/10/200-TC

ಯಶಸ್ವಿನಿ ಮಹಿಳಾ ಮಂಡಳಿ, ಕುಡ್ಲದ ನಿರೆಲ್‌ಡ್ ನಡತಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ವತಿಡ್ದ್ ವಂಜಾರಕಟ್ಟೆಡ್ ವಿದ್ವಾಂಸೆರ್, ಸಂಶೋಧಕೆರ್,
ಸಾಹಿತಿಲು, ಕವಿಕುಲು, ಕಲಾವಿದೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಘಟಕೆರ್ನೊಟ್ಟಿಗೆ ನಡತಿನ 'ಚಾವಡಿ ಕೂಟೊ'

'ಚಾವಡಿ ಕೂಟೊ'